

Управління культури
Чернівецької облдержадміністрації

Чернівецька обласна універсальна наукова
бібліотека імені Михайла Івасюка

Літературний целанівський центр

*До 100-річчя
від дня народження*

Пауль Целан

(1920–1970)

Біобібліографічний покажчик

Чернівці
«Букрек»
2020

УДК 016:821.112.2.09
Ц 34

Автори-укладачі:

Іванна Рудько, завідувачка редакційно-видавничого відділу

Олександра Гаврилюк, завідувачка відділу наукової інформації та бібліографії

Оксана Сандуляк, провідна редакторка редакційно-видавничого відділу

Вебліографія:

Галина Добровольська, завідувачка відділу інформаційних технологій та електронних ресурсів

Редакторка:

Марія Довгань, заступниця директора з наукової роботи, заслужена працівниця культури України

Науковий консультант та рецензент:

Петро Рихло, професор, доктор філологічних наук, заслужений працівник освіти України

Комп'ютерний набір:

Оксана Сандуляк, провідна редакторка редакційно-видавничого відділу

Відповідальна за випуск:

Наталія Філяк, директорка ЧОУНБ ім. М. Івасюка

Пауль Целан (1920–1970) : біобібліогр. покажч. / авт.-уклад.: І. Рудько, О. Гаврилюк, О. Сандуляк ; ред. М. Довгань ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка, Літ. целанів. центр. – Чернівці : Букрек, 2020. – 160 с. – До 100-річчя від дня народження.

Біобібліографічний покажчик містить інформацію про німецько-єврейського поета і перекладача Пауля Целана.

Адресовано науковцям-літературознавцям, вчителям та викладачам навчальних закладів, краєзнавцям, бібліотекарям, студентам та всім, хто цікавиться творчістю поета та літературним життям Буковини.

ВІД УКЛАДАЧІВ

Бібліобліографічний покажчик «Пауль Целан (1920–1970)» підготовлений до 100-річчя від дня народження одного з найвідоміших європейських поетів ХХ століття. Незвичайне переплетіння єврейської, румунської, австрійської, німецької, французької та української культур сформувало неповторність його поезії. Пауль Целан досяг світової слави, адже поява нових його збірок ставала подією в літературному житті Західної Європи. Його називають маловідомим в Україні всесвітньо відомим поетом.

Бібліографічні матеріали покажчика містять художні твори, промови та переклади Пауля Целана, інформацію про його життєвий і творчий шлях, бібліографію та світлини. Друкований документальний масив доповнено інтернет-ресурсами. Хронологічні рамки – 1948–2020 рр. Видання вміщує 816 бібліографічних записів, згрупованих за відповідними розділами, однак не претендує на вичерпність. Відбір літератури завершено в листопаді 2020 року.

Перший розділ **«Твори Пауля Целана»** включає наступні підрозділи: 1.1. Окремі видання (підпункти: 1.1.1. Німецькою мовою; 1.1.2. Україномовні та російськомовні переклади); 1.2. Збірники та періодичні видання; 1.3. Листування. Промови; 1.4. Переклади Пауля Целана. Бібліографічні описи в даному розділі розташовані в хронологічно-алфавітному порядку.

Другий розділ **«Життя і творчість Пауля Целана»** містить нижчезказані підрозділи: 2.1. Загальні матеріали (підпункти: 2.1.1. Окремі видання; 2.1.2. Довідкова література; 2.1.3. Статті з книг та наукових збірників; 2.1.4. Статті з періодичних видань); 2.2. Творчий шлях (підпункти: 2.2.1. Пауль Целан і світова література; 2.2.2. Вивчення творчості Пауля Целана в навчальних закладах); 2.3. Спогади; 2.4. Пауль Целан і мистецтво (підпункти: 2.4.1. Пауль Целан і театр; 2.4.2. Пауль Целан і кіномистецтво); 2.5. Вшанування пам'яті поета; 2.6. Поетичні присвяти Паулю Целану; 2.7. Пам'ятники, пам'ятні місця, меморіальні дошки, присвячені Паулю Целану; 2.8. Літературний целанівський

центр; 2.9. Міжнародний поетичний фестиваль «Meridian Czernowitz»; 2.10. Обласна літературна премія імені Пауля Целана. Література в межах розділу розміщена за алфавітом.

Третій розділ **«Бібліографія»** (підрозділ «Метабібліографія») систематизований за хронологією. Тут представлені бібліографічні посібники, видані за кордоном, а також прикнижкові та пристатейні списки літератури, опубліковані як в зарубіжних, так і в українських виданнях.

Четвертий розділ **«Вебліографія»** включає два підрозділи: 4.1. Твори; 4.2. Життя і творчість. Бібліографічні описи електронних ресурсів в межах підрозділів розміщені за алфавітом.

Окремо подаються «Основні дати життя та творчості Пауля Целана», «Псевдоніми», «Світлини» та «Творчість Пауля Целана у книгах».

Допоміжний апарат включає іменний та географічний покажчики, а також список використаних періодичних видань,.

При підготовці було використано художню та довідкову літературу, бібліографічні покажчики та періодичні видання з фондів Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Михайла Івасюка, Літературного целанівського центру, приватної бібліотеки дослідника творчості Пауля Целана, науковця Петра Рихла, матеріали мережі Інтернет.

Щиро вдячні всім, хто долучився до виходу видання.

ПАУЛЬ ЦЕЛАН КРИЗЬ ПРИЗМУ БІБЛЮГРАФІЇ

Про Пауля Целана написано й видано цілі гори літератури, він – один з найінтенсивніше досліджуваних поетів ХХ століття. Я й досі пригадую собі той шок, якого зазнав у 1992 р., коли вперше потрапив на Захід, в університет австрійського міста Клагенфурта, куди був запрошений на тримісячне стажування. Після того, як в університетській бібліотеці я підійшов до полиць із літерою «С» (а в західних університетах доступ до книжок вільний, тільки особливо рідкісні книги там потрібно спеціально замовляти з книгосховища), то я не повірив своїм очам – видання творів Целана і книги про нього займали там декілька погонних метрів. На той час я вже мав у своєму доробку чимало перекладів віршів Целана й саме готував до друку першу на теренах колишнього Радянського Союзу збірку віршів поета під назвою «Меридіан серця», яка наступного, 1993 року, вийшла у чернівецькому видавництві «Прут». Тож інтерес до Целана в мене був справжній, непідробний. Біля тих полиць я провів багато годин і днів, щоразу дедалі більше дивуючись, як це можна було скільки написати про одного поета, зовсім не повторюючись. Проте розгадка цього феномену прийшла сама собою, коли я почав заглиблюватися у написане. Переді мною почали відкриватися целанівські світи, і їх було безліч, це був цілий космос. Річ у тім, що поезія Целана відзначається неймовірною інтертекстуальною щільністю, вона пов'язана з досвідом всієї світової культури – від Старого Заповіту й давньогрецьких міфів – до авторів ХХ століття, і кожен дослідник відкриває в ній ту грань, яка його цікавить. Тут ідеться про надзвичайно широкий тематичний спектр, неймовірне лексичне багатство з вражаючою кількістю новотворів, розмаїття і вікінченість форм, циклічне мислення при укладанні поетичних збірок, контактні зв'язки й типологічні збіги, білатеральні стосунки Целанової поезії з різними сферами гуманітаристики (історія, філософія, теологія, соціологія, психологія, література і мистецтво), природничих наук (геологія, археологія, мінералогія, ботаніка), з окремими представниками духовної сфери на кшталт таких паралелей, як

Целан і Гете, Целан і Гельдерлін, Целан і Гейне, Целан і Рільке, Целан і Тракль, Целан і Кафка, Целан і Гайдеггер тощо. А оскільки Целан не тільки писав власні вірші, але й перекладав твори багатьох зарубіжних авторів різних жанрів (від сонетів Шекспіра – до детективних романів Жоржа Сіменона), то діапазон його творчості майже безмежний, оскільки до нього додаються також цілі пласти й контексти тих національних літератур і чужомовних поетів, які органічно ввійшли в духовний світ поета на правах його невід’ємних складників. Це насамперед румунська, французька, російська літератури, а також глибинні зв’язки з історичними вимірами єврейської свідомості, наприклад з містичними одкровеннями Каббали, основні символи й шифри якої він почерпнув із праць видатного єврейського релігійного філософа Гершома Шолема.

Найбільші за обсягом розділи в наявних бібліографіях Целана зазвичай становить т.зв. «секундарна», себто критична література про автора. Це численні рецензії, відгуки, есеї, спогади, наукові розвідки, монографії, збірники статей, матеріали конференцій та симпозіумів, дипломні й магістерські роботи, дисертації, переклади Целанових віршів іншими мовами, радіопередачі про поета, присвяти й твори на його пошану, а також покладені на музику й інтерпретовані художниками поезії тощо – всього не перелічити. Все це потребує строгої систематизації й детальних бібліографічних описів. Тож укладання Целанових бібліографій – надзвичайно трудомісткий процес, який є неабияким викликом для бібліотечних працівників, оскільки досягнути й зафіксувати неоглядну кількість целанівських публікацій дуже складно. І все-таки ця обставина не спиняла ентузіастів бібліотечної справи, які з року в рік намагалися, насамперед в німецькомовних країнах, каналізувати цей нестримний потік в єдине русло бібліографічних покажчиків, щоб охопити всю палітру дотичних до Целана публікацій. Таких спроб також виявилось немало, тому врахувати кожна з них у невеличкій передмові заледве можливо. Назвемо тут бодай найпомітніші бібліографічні праці в хронологічному порядку:

Першою ластівкою у цих спробах був упорядкований німецькою літературознавицею Дітлінд Майнеке й виданий у 1970 р. в серії «edition suhrkamp» том матеріалів під назвою «Про Пауля Целана», який був покликаний задокументувати відлуння Целанової лірики в тодішньому німецькому та європейському літературному процесі. Через три роки (1973) з'явилося друге, доповнене видання цієї книги. У додатку до неї була вміщена доволі розлога (понад 50 сторінок) бібліографія Целанових публікацій, включаючи критичну літературу про поета, оприлюднену німецькою мовою до початку 1970-х рр.

У січні 1977 р. вийшов у світ черговий номер німецького літературного журналу «Text+Kritik» (Nr. 53/54), який зазвичай сповідує монографічний принцип і присвячує свої числа окремим помітним фігурам літературного процесу. Цей номер, який був повністю присвячений Целанові, завершувався бібліографією поета, укладеною Клаусом Райхертом, де було зібрано й систематизовано за рубриками наявні на той момент публікації Целана та критичну літературу про нього.

У 1981 р. у Бухаресті відбувся Целанівський колоквіум, у якому взяли участь видатні румунські письменники, що поділилися своїми спогадами про молодого Целана. Виголошені там доповіді згодом були опубліковані в штуттгартському журналі «Zeitschrift für Kulturaustausch» за 1982 р. (Ч. 3). Своєрідним епілогом до видання матеріалів колоквіуму стала укладена Крістіаною Гойліне бібліографія творів поета і секундарної літератури про нього за період з 1946 по 1981 рр., яка доволі вичерпно окреслює також румунські координати поета.

Низка бібліографічних описів була свого часу вміщена на сторінках «Целанівського щорічника» («Celan-Jahrbuch»), який виходить з 1987 р. під орудою професора Ганса-Міхаеля Шпаєра. Це насамперед бібліографії Джеррі Гленна, Джеффри Д. Тодда, Петера Госсенса та Крістіни Борер, які регулярно публікувалися у випусках щорічника (числа 1-8).

Підсумком цих бібліографічних зусиль стали два поважні томи бібліографій Целана, укладені Крістіною Борер (1236 позицій) та Джеррі Гленном (близько 3000 позицій). Обидва

видання вийшли в світ у 1989 р. – незалежно одне від одного і в різних видавництвах. Це був, так би мовити, абсолютний пік бібліографічної активності навколо Целана. Його відлуння ще раз сягнуло свого апогею в 1998 р., коли з'явилися надрукована накладом тільки у 33 примірники «Друга бібліографія» Джеррі Гленна та Джеффри Д. Тодда, що призначалася головним чином для наукових бібліотек. Вона містила близько 2000 джерел переважно секундарної літератури про поета, які з'явилися у світ після виходу першої бібліографії Джеррі Гленна 1989 р. й може розглядатися як її хронологічне продовження.

Цей репрезентативний вибір видань Целана та літератури про нього є тільки вершиною бібліографічного айсберга. Низку інших німецькомовних бібліографічних праць про поета зацікавлений читач може знайти у третьому розділі даного покажчика під гаслом «Бібліографія».

Як бачимо, неординарна постать Целана приваблювала не тільки дослідників його творчості (літературознавців, лінгвістів, філософів, культурологів, психологів, літературних критиків тощо), але й численних бібліографів, які уклали чимало целанівських покажчиків, що покликані показати різні аспекти рецепції творчості поета в історико-літературному процесі й стати підмогою та інформаційними орієнтирами як спеціалістам-целанознавцям, так і звичайним любителям його поезії. Знаменно, що українська бібліографія Целана, підготовлена колективом співробітників Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Михайла Івасюка, яка з'являється в ювілейний целанівський рік, гідно продовжує цю традицію. Вона переконливо демонструє масштаб освоєння творчості Целана в Україні й відкриває нову, досі незнану грань рецепції його поетичного спадку на тій землі, де для нього сто років тому вперше засяяло сонце.

*Петро Рихло, літературознавець, перекладач,
професор, доктор філологічних наук,
заслужений працівник освіти України,
лауреат обласної премії імені Пауля Целана*

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ТВОРЧОСТІ ПАУЛЯ ЦЕЛАНА

- 23 листопада 1920 року** Народився в Чернівцях у родині німецькомовних євреїв (справжнє прізвище Пауль Анчель).
- 1926 рік** Вступив до початкової (народної) школи, так званого Інституту Майслера, де навчання велося німецькою мовою.
- 1927 рік** Перейшов до єврейської народної школи «Ссафа-Іврія», мова навчання – гебрайська.
- 1930–1935 рр.** Навчання в румунській державній гімназії «Православний хлопчачий ліцей» (нині середня школа № 2). Мова навчання – румунська.
- 1935–1938 рр.** Відвідував «Ліцей Великого воєводи Міхая» (колишня Четверта, або ж Українська гімназія, нині – Чернівецька гімназія № 5), де склав випускні іспити на атестат зрілості. Мова навчання – румунська.
- 1938 рік** У Франції вивчав медицину в «Початковій медичній школі» міста Тур. Весною відвідав тітку БERTУ Анчель у Лондоні, побував у Британському музеї.
- 1939 рік** Склали іспити за перший навчальний рік і повернувся до Чернівців, де розпочав вивчення романістики у Чернівецькому університеті.

- 28 червня**
1940 р. –
22 червня
1941 р. Перебував у радянському громадянстві.
- 1941 рік** Чернівці окуповують німецько-румунські війська. Родина Анчелів потрапила до єврейського гетто.
- 1941–1944 рр.** Втратив рідних, залишився живий лише завдяки чистій випадковості.
- 1942 рік** Потрапив до румунського трудового табору на примусові дорожні роботи.
- 1944 рік** Повернувся до Чернівців і продовжив навчання в університеті (вивчає англійську мову і літературу).
Познайомився з поетесою Розою Ауслендер.
- 1945 рік** Перетнув радянський кордон і відновився в румунському підданстві. Працював у видавництві «Російська книга» в Бухаресті.
- 1947 рік** В авангардистському журналі «Агора» надруковано три вірші, підписані новим, нікому ще невідомим прізвищем – Целан.
Наприкінці року перебрався до Австрії.
- 1948 рік** У Відні познайомився з австрійським художником-сюрреалістом Едгаром Жене та поетесою Інгеборг Бахман.
У віденському часописі «План» та цюрихській газеті «Ді Тат» вперше на Заході надруковані вірші поета.

- 1948 рік** Покидає Відень і переселяється до Парижа. Тим часом у Відні вийшла у світ перша книга віршів поета «Пісок із урн», яка невдовзі через велику кількість друкарських помилок була знищена автором.
- 1948–1950 рр.** Вивчав германістику та загальне мовознавство в Сорбонні, де отримав диплом з літератури.
- 1952 рік** У штутгартському видавництві «Дойче ферлагсанштальт» з'являється збірка поезій «Мак і пам'ять» – елегійний цикл, присвячений пам'яті загиблих.
- Грудень 1952 року** Одруження з французькою художницею Жізель де Лестранж.
- 1955 рік** Народження сина Еріка. Вихід нової збірки поезій «Від порога до порога».
- 1956 рік** Відзначений літературною премією культурної секції Федерального союзу німецької промисловості.
- 1958 рік** Удостоєний літературної премії Вільного ганзейського міста Бремена.
- 1959 рік** Побачила світ книга «Мовні ґрати».
- 1960 рік** Присуджено премію Георга Бюхнера в Дармштадті.
- 1963 рік** Оpubлікована поетична книга «Нічийна троянда».

- 1964 рік** Відзначений Великою Мистецькою премією землі Північний Рейн-Вестфалія.
- 1966 рік** Виставка в Паризькому Гете-Інституті «Пауль Целан – Жізель Целан-Лестранж», де було представлено видання «Кристал подиху» та 39 гравюр його дружини.
- 1967 рік** Вийшла поетична книга «Злам подиху».
- 1968 рік** Вихід у світ збірки віршів «Сонця з ниток».
- 20 квітня 1970 року** Покінчив життя самогубством, кинувшись з паризького мосту Мірабо в Сену. Похований в Парижі (Франція).
- 1970 рік** Після смерті опублікована поетична книга «Диктат світла».
- 1971 рік** Вийшла друком поетична книга «Рештка снігу».
- 1976 рік** Опублікована збірка зі спадщини поета «Притулок часу».
- 1991 рік** Французькими германістами Бертраном Бадью та Жан-Клодом Рамбахом видана поетична книга «Затьмарено».
- 1992 рік** У Чернівцях відкрито меморіальну дошку та пам'ятник Паулю Целану (скульптор – Іван Салевич).

- 2013 рік** У Чернівцях презентовано Літературний целанівський центр.
З метою відзначення високохудожніх творів літератури, підтримки новаторства, пошуків в сучасній поезії Чернівецькою обласною державною адміністрацією заснована обласна літературна премія імені Пауля Целана.
- 2 жовтня 2020 року** У Чернівцях перенесено меморіальну дошку з будинку 5, що по вулиці Саксаганського Панаса, на фасад будинку 3, де мешкав поет.

РОЗДІЛ 1. ТВОРИ ПАУЛЯ ЦЕЛАНА

1.1. Окремі видання

1.1.1. Німецькою мовою

1. CELAN P. Der Sand aus den Urnen : Gedichte / P. Celan ; mit zwei Originallithographien von E. Jene. – Wien : Sexl, 1948. – 64 S.
2. CELAN P. Mohn und Gedächtnis / P. Celan. – Stuttgart : Deutsche Verlags-Anstalt, 1952. – 80 S.
3. CELAN P. Von Schwelle zu Schwelle : Gedichte / P. Celan. – Stuttgart : Deutsche Verlags-Anstalt, 1955. – 68 S.
4. CELAN P. Sprachgitter / P. Celan. – Frankfurt am Main : S. Fischer, 1959. – 67 S.
5. CELAN P. Gedichte : eine Auswahl / P. Celan ; hrsg. K. Wagenbach, unter Mitarbeit des Autors. – Frankfurt am Main : S. Fischer, [1962]. – 78 S.
6. CELAN P. Die Niemandrose / P. Celan. – Frankfurt am Main : S. Fischer, 1963. – 95 S.
7. CELAN P. Atemkristall / P. Celan ; mit acht Radierungen von G. Celan-Lestrangé. – Paris : Brunidor, 1965.
8. CELAN P. Gedichte / P. Celan. – Darmstadt : Moderner Buchclub, 1966. – 96 S.
9. CELAN P. Atemwende / P. Celan. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 1967. – 112 S.
10. CELAN P. Ausgewählte Gedichte. Zwei Reden / P. Celan ; Nachwort von B. Allemann. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 1968. – 162 S.
11. CELAN P. Fadensonnen / P. Celan. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 1968. – 128 S.
12. CELAN P. Ausgewählte Gedichte / P. Celan ; Nachbemerkung von K. Reichert. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 1970. – 194 S.
13. CELAN P. Lichtzwang / P. Celan. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 1970. – 108 S.

14. CELAN P. Schneepart / P. Celan. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 1971. – 96 S.
15. CELAN P. Gedichte : in zwei Bänden / P. Celan. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 1975. – (Bibliothek Suhrkamp).

Band 1. – 301 S. – **Inhalt: Mohn und Gedächtnis (1952) :** *Der Sand aus den Urnen : Ein Lied in der Wüste.* – S. 11 ; *Nachts ist dein Leib.* – S. 12 ; *Umsonst malst du Herzen.* – S. 13 ; *Marianne.* – S. 14 ; *Talglicht.* – S. 15 ; *Die Hand voller Stunden.* – S. 16 ; *Halbe Nacht.* – S. 17 ; *Dein Haar überm Meer.* – S. 18 ; *Espenbaum.* – S. 19 ; *Aschenkraut.* – S. 20 ; *Das Geheimnis der Farne.* – S. 21 ; *Der Sand aus den Urnen.* – S. 22 ; *Die letzte Fahne.* – S. 23 ; *Ein Knirschen von eisernen Schuh.* – S. 24 ; *Das Gastmahl.* – S. 25 ; *Dunkles Aug im September.* – S. 26 ; *Der Stein aus dem Meer.* – S. 27 ; *Erinnerung an Frankreich.* – S. 28 ; *Chanson einer Dame im Schatten.* – S. 29 ; *Nachtstrahl.* – S. 31 ; *Die Jahre von dir zu mir.* – S. 32 ; *Lob der Ferne.* – S. 33 ; *Das ganze Leben.* – S. 34 ; *Spät und Tief.* – S. 35 ; *Corona.* – S. 37 ; **Todesfuge :** *Schwarze Milch der Frühe.* – S. 41 ; **Gegenlicht :** *Auf Reisen.* – S. 45 ; *In Ägypten.* – S. 46 ; *Ins Nebelhorn.* – S. 47 ; *Vom Blau.* – S. 48 ; *Wer wie du.* – S. 49 ; *Brandmal.* – S. 50 ; *Wer sein Herz.* – S. 51 ; *Kristall.* – S. 52 ; *Totenhemd.* – S. 53 ; *Auf hoher See.* – S. 54 ; *Ich bin allein.* – S. 55 ; *Die Krüge.* – S. 56 ; *Nachts, wenn das Pendel.* – S. 57 ; *So schlafe.* – S. 58 ; *So bist du denn geworden.* – S. 59 ; *Die feste Burg.* – S. 60 ; *Der Tauben weißeste.* – S. 61 ; **Halme der Nacht :** *Schlaf und Speise.* – S. 65 ; *Der Reisekamerad.* – S. 66 ; *Augen.* – S. 67 ; *Die Ewigkeit.* – S. 68 ; *Brandung.* – S. 69 ; *Aus Herzen und Hirnen.* – S. 70 ; *Unstetes Herz.* – S. 71 ; *Sie kämmt ihr Haar.* – S. 72 ; *Da du geblendet von Worten.* – S. 73 ; *Landschaft.* – S. 74 ; *Stille!* – S. 75 ; *Wasser und Feuer.* – S. 76 ; *Zähle die Mandeln.* – S. 78 ; **Von Schwelle zu Schwelle (1955) :** *Sieben rosen später : Ich hörte sagen.* – S. 85 ; *Im Spätrot.* – S. 86 ; *Leuchten.* – S. 87 ; *Gemeinsam.* – S. 88 ; *Mit Äxten spielend.* – S. 89 ; *Das Schwere.* – S. 90 ; *Ein Körnchen Sands.* – S. 91 ; *Strähne.* – S. 92 ; *Aus dem Meer.* – S. 93 ; *Zwiegestalt.* – S. 94 ; *Fernen.* – S. 95 ; *Wo Eis ist.* – S. 96 ; *Von Dunkel zu Dunkel.* – S. 97 ; *In Gestalt eines Ebers.*

– S. 98 ; *Bretonischer Strand*. – S. 99 ; *Gut*. – S. 100 ; *Zu zweien*.
 – S. 101 ; *Der Gast*. – S. 102 ; **Mit wechselndem Schlüssel** :
Grabschrift für Francois. – S. 105 ; *Aufs Auge gepfropft*. –
 S. 106 ; *Der uns die Stunden zählte*. – S. 107 ; *Assisi*. – S. 108 ;
Auch heute abend. – S. 109 ; *Vor einer Kerze*. – S. 110 ; *Mit*
wechselndem Schlüssel. – S. 112 ; *Hier*. – S. 113 ; *Stilleben*. –
 S. 114 ; *Und das schöne*. – S. 115 ; *Waldig*. – S. 116 ; *Abend der*
Worte. – S. 117 ; *Die Halde*. – S. 118 ; *Ich weiß*. – S. 119 ; *Die*
Felder. – S. 120 ; *Andenken*. – S. 121 ; **Inselhin** : *Nächtlich*
geschürzt. – S. 125 ; *Auge der Zeit*. – S. 127 ; *Flügelnacht*. –
 S. 128 ; *Welchen der Steine du hebst*. – S. 129 ; *In memoriam*
Paul Eluard. – S. 130 ; *Schibboleth*. – S. 131 ; *Wir sehen dich*. –
 S. 133 ; *Kenotaph*. – S. 134 ; *Sprich auch du*. – S. 135 ; *Mit*
zeitroten Lippen. – S. 136 ; *Argumentum e silentio*. – S. 138 ; *Die*
Winze. – S. 140 ; *Inselhin*. – S. 141 ; **Sprachgitter (1959) : I** :
Stimmen. – S. 147 ; **II** : *Zuversicht*. – S. 153 ; *Mit Brief und Uhr*.
 – S. 154 ; *Unter ein Bild*. – S. 155 ; *Heimkehr*. – S. 156 ; *Unten*. –
 S. 157 ; *Heute und morgen*. – S. 158 ; *Schliere*. – S. 159 ; **III** :
Tenebrae. – S. 163 ; *Blume*. – S. 164 ; *Weiß und Leicht*. – S. 165 ;
Sprachgitter. – S. 167 ; *Schneebett*. – S. 168 ; *Windgerecht*. –
 S. 169 ; *Nacht*. – S. 170 ; *Matiere de Bretagne*. – S. 171 ;
Schutt Kahn. – S. 173 ; **IV** : *Köln, Am Hof*. – S. 177 ; *In die Ferne*.
 – S. 178 ; *Ein Tag und noch einer*. – S. 179 ; *In Mundhöhe*. –
 S. 180 ; *Eine Hand*. – S. 181 ; *Aber*. – S. 182 ; *Allerseelen*. –
 S. 183 ; *Entwurf einer Landschaft*. – S. 184 ; **V** : *Ein Auge, offen*.
 – S. 187 ; *Oben, geräuschlos*. – S. 188 ; *Die Welt*. – S. 190 ; *Ein*
Holzstern. – S. 191 ; *Sommerbericht*. – S. 192 ; *Niedrigwasser*. –
 S. 193 ; *Bahndämme, Wegränder, Ödplätze, Schutt*. – S. 194 ;
Engführung. – S. 195 ; **Die Niemandrose (1963) : I** : *Es war*
Erde in ihnen. – S. 211 ; *Das Wort vom Zur-Tiefe-Gehn*. –
 S. 212 ; *Bei Wein und Verlorenheit*. – S. 213 ; *Zürich, Zum*
Storchen. – S. 214 ; *Selbdritt, selbviert*. – S. 216 ; *Soviel Gestirne*.
 – S. 217 ; *Dein Hinübersein*. – S. 218 ; *Zu beiden Händen*. –
 S. 219 ; *Zwölf Jahre*. – S. 220 ; *Mit allen Gedanken*. – S. 221 ;
Die Schleuse. – S. 222 ; *Stumme Herbstgerüche*. – S. 223 ; *Eis,*
Eden. – S. 224 ; *Psalm*. – S. 225 ; *Tübingen, Jänner*. – S. 226 ;
Chymisch. – S. 227 ; *Eine Gauner- und Ganovenweise*. – S. 229 ;

II : *Flimmerbaum*. – S. 233 ; *Erratisch*. – S. 235 ; *Einiges Handähnliche*. – S. 236 ; ... *rauscht der Brunnen*. – S. 237 ; *Es ist nicht mehr*. – S. 238 ; *Radix, Matrix*. – S. 239 ; *Schwarzerde*. – S. 241 ; *Einem, der vor der Tür stand*. – S. 242 ; *Mandorla*. – S. 244 ; *An niemand geschmiegt*. – S. 245 ; *Zweihäusig, Ewiger*. – S. 247 ; *Sibirisch*. – S. 248 ; *Benedicta*. – S. 249 ; *À la pointe acérée*. – S. 251 ; *III* : *Die hellen Steine*. – S. 255 ; *Anabasis*. – S. 256 ; *Ein Wurfholz*. – S. 258 ; *Hawdalah*. – S. 259 ; *Le Menhir*. – S. 260 ; *Nachmittag mit Zirkus und Zitadelle*. – S. 261 ; *Bei Tag*. – S. 262 ; *Kermorvan*. – S. 263 ; *Ich habe Bambus geschnitten*. – S. 264 ; *Kolon*. – S. 265 ; *IV* : *Was geschah?* – S. 269 ; *In eins*. – S. 270 ; *Hinausgekrönt*. – S. 271 ; *Wohin mir das Wort*. – S. 273 ; *Les Globes*. – S. 274 ; *Huhediblu*. – S. 275 ; *Hüttenfenster*. – S. 278 ; *Die Silbe Schmerz*. – S. 280 ; *La Contrescarpe*. – S. 282 ; *Es ist alles anders*. – S. 284 ; *Und mit dem Buch aus Tarussa*. – S. 287 ; *In der Luft*. – S. 290.

Band 2 : [«Atemwende», «Fadensonnen», «Lichtzwang», «Schneepart»]. – 445 S.

16. CELAN P. *Zeitgehöft*. Späte Gedichte aus dem Nachlaß / P. Celan. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 1976. – 67 S.
17. CELAN P. *Poesiealbum 137 / Auswahl R. Pietraß*. – Berlin-Ost : Neues Leben, 1979. – 32 S.
18. CELAN P. *Die Silbe Schmerz : Ausgewählte Gedichte* / P. Celan ; Auswahl K. Schuhmann. – Berlin-Ost : Aufbau, 1980. – 212 S.
19. CELAN P. *Die Niemandrose ; Sprachgitter* / P. Celan. – Frankfurt am Main : Fischer-Tb., 1980.
20. CELAN P. *Gedichte 1938–1944 : 2 Bände* / P. Celan ; mit einem Vorwort und Anmerkungen von R. Kraft ; [Handschrift und Transkription]. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 1985.

Band 1. – 121 S. – ungez. – [Faksimile].

Band 2. – 148 S.

21. CELAN P. *Achtzig Gedichte* / P. Celan ; Auswahl und Nachwort G.-M. Schulz. – Kornwestheim : EBG, 1986. – 111 S.
22. CELAN P. *Sprachgitter ; Die Niemandrose* / P. Celan. – Frankfurt am Main : S. Fischer, 1986.

23. CELAN P. Der Meridian und andere Prosa / P. Celan. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 1990. – 71 S.
24. CELAN P. Schneepart : Gedichte / P. Celan. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 1997. – 104 S. – (Bibliothek Suhrkamp). – **Inhalt: I** : *Ungewaschen, unbemalt.* – S. 7 ; *Du liegst.* – S. 8 ; *Lila Luft.* – S. 9 ; *Brunnengräber.* – S. 10 ; *Das eingebrochene Jahr.* – S. 11 ; *Unlesbarkeit.* – S. 12 ; *Huriges Sonst.* – S. 13 ; *Was näht.* – S. 14 ; *Ich höre, die Axt hat geblüht.* – S. 17 ; *Mit der Stimme der Feldmaus.* – S. 18 ; *In Echsen-.* – S. 19 ; *Schneepart.* – S. 20 ; **II** : *Die nachzustotternde Welt.* – S. 23 ; *Du mit der Finsterzwillle.* – S. 24 ; *Eingejännert.* – S. 25 ; *Schludere.* – S. 26 ; *Stückgut.* – S. 27 ; *Von querab.* – S. 28 ; *Holzgesichtiger.* – S. 29 ; *Largo.* – S. 30 ; *Zur Nachtordnung.* – S. 31 ; *Mit den Sackgassen.* – S. 32 ; *Etwas wie Nacht.* – S. 33 ; **III** : *Warum dieses jähe Zuhause.* – S. 37 ; *Warum aus dem Ungeschöpften.* – S. 38 ; *Mapesbury Road.* – S. 39 ; *Der überkühlte Zuruf.* – S. 40 ; *Hervorgedunkelt.* – S. 41 ; *Mit dir Docke.* – S. 42 ; *Auch der Runige.* – S. 43 ; *Deinem, auch deinem.* – S. 44 ; *Mauerspruch.* – S. 45 ; *Für Eric.* – S. 46 ; *Wer pflügt nichts um?.* – S. 47 ; *Levkojen.* – S. 48 ; *Du durchklasterst.* – S. 49 ; *Für Eric.* – S. 50 ; *Dein Blondschaten.* – S. 51 ; *Die Abgründe streunen.* – S. 52 ; *Dein Mähnen-Echo.* – S. 53 ; **IV** : *Das Im-Ohrgerät.* – S. 57 ; *Der halbzerfressene.* – S. 58 ; *Ein Blatt.* – S. 59 ; *Playtime.* – S. 60 ; *Aus der Vergängnis.* – S. 61 ; *Offene Glottis.* – S. 62 ; *Aus dem Moorboden.* – S. 63 ; *Hochmoor.* – S. 64 ; *Erzflitter.* – S. 65 ; *Einkanter.* – S. 66 ; *Mit Rebmessern.* – S. 67 ; *Lößpuppen.* – S. 68 ; **V** : *Stahlschüssiger Sehstein.* – S. 71 ; *Und Kraft und Schmerz.* – S. 72 ; *Miterhoben.* – S. 73 ; *Steinschlag.* – S. 74 ; *Ich schreite.* – S. 75 ; *Leuchtstäbe.* – S. 76 ; *Ein Leseast.* – S. 77 ; *Zerr dir.* – S. 79 ; *Kalk-Krokus.* – S. 80 ; *Es sind schon.* – S. 81 ; *In den Einstiegluken.* – S. 82 ; *Und jetzt.* – S. 83 ; *Schnellfeuer-Perihel.* – S. 84 ; *Wir Übertieften.* – S. 85 ; *Hinter Schläfensplittern.* – S. 86 ; *Bergung.* – S. 87 ; *Das gedunkelte.* – S. 88 ; *Die Ewigkeit.* – S. 89.

25. CELAN P. Gesammelte Werke : in sieben Bänden / P. Celan ; [hrsg. von B. Allemann und S. Reichert unter Mitwirkung von R. Bücher]. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Taschenbuchverlag, 2000. – (Suhrkamp Taschenbuch).
- Band 1** : Gedichte I : [«Mohn und Gedachtnis»; «Von Schwelle zu Schwelle»; «Sprachgitter»; «Niemandrose»]. – 324 S.
- Band 2** : Gedichte II : [«Atemwende»; «Fadensonnen»; «Lichtzwang»; «Schneepart»]. – 452 S.
- Band 3** : Gedichte III. Prosa. Reden : [«Der Sand aus den Urnen»; «Zeitgehöft»; «Verstreute Gedichte»; Prosa; Reden]. – 242 S.
- Band 6** : Das Frühwerk / [hrsg. von B. Wiedemann ; die rumänischen Texte wurden von B. Wiedemann ins Deutsche übertagen]. – 288 S.
- Band 7** : Die Gedichte aus dem Nachlass / [hrsg. von B. Badiou, J.-C. Rambach und B. Wiedemann ; Anmerkungen von B. Wiedemann und B. Badiou]. – 558 S.
26. CELAN P. Die Gedichte. Kommentierte Gesamtausgabe in einem Band / P. Celan ; hrsg. und kommentiert von B. Wiedemann. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 2003. – 1000 S.
27. CELAN P. Liebensedichte / P. Celan ; Ausgewählt von J. Seng. – Frankfurt am Main ; Leipzig : Insel Verlag, 2003. – 113 S. – [Insel taschenbuch].
28. CELAN P. Todesfuge und andere Gedichte / P. Celan ; Ausgewählt und mit einem Kommenta versehen von B. Wiedemann. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2004. – 188 S. – [Text und Kommentar. Suhrkamp BasisBibliothek].
29. CELAN P. Mikrolithen sinds, Steinchen : die Prosa aus dem Nachlass, Kritische Ausgabe / P. Celan ; hrgs. und kommentiert von B. Wiedemann und B. Badiou. – Frankfurt am Main : Suhrkamp, 2005. – 948 S.
30. CELAN P. Die Gedichte. Neue kommentierte Gesamtausgabe in einem Band / P. Celan ; mit den zugehörigen Radierungen von G. Celan-Lestrangle ; hrsg. und kommentiert von B. Wiedemann. – Berlin : Suhrkamp, 2018. – 1262 S.

1.1.2. Україномовні та російськомовні переклади

31. ЦЕЛАН П. Меридіан серця : поезії / пер., упоряд. та передм. П. Рихла. – Чернівці : Прут, 1993. – 152 с. – Нім., укр. мовами. – **Inhalt = Зміст:** Цидельковський С. До читача / С. Цидельковський. – С. 3 ; Рихло П. Мак забуття і полин пам'яті / П. Рихло. – С. 5 ; **Aus dem Band «Der Sand aus den Urnen» = 3 книги «Пісок із урн» :** Drüben. – S. 12 = Потойбіч. – С. 13 ; Schwarze Flocken. – S. 14 = Чорна сніговиця. – С. 15 ; Nachtmusik. – S. 16 = Нічна музика. – С. 17 ; **Aus dem Band «Mohn und Gedächtnis» = 3 книги «Мак і пам'ять» :** Ein Lied in der Wüste. – S. 18 = Пісня в пустелі. – С. 19 ; Marianne. – S. 20 = Маріанна. – С. 21 ; Halbe Nacht. – S. 22 = Північ. – С. 23 ; Espenbaum. – S. 24 = Осокорє. – С. 25 ; Aschenkraut. – S. 26 = Цинерарія. – С. 27 ; Der Sand aus den Urnen. – S. 28 = Пісок із урн. – С. 29 ; Die letzte Fahne. – S. 30 = Останній прапор. – С. 31 ; Ein Knirschen von eisernen Schuh. – S. 32 = Рипіння залізних чобіт. – С. 33 ; Das Castmahl. – S. 34 = Бенкет. – С. 35 ; Die Jahre von dir zu mir. – S. 36 = Літа поміж нами. – С. 37 ; Das ganze Leben. – S. 38 = Все життя. – С. 39 ; Todesfuge. – S. 40 = Фуга смерті. – С. 41 ; «Schwarze Milch der Fruhe...». – S. 42 = «Чорне молоко світання...». – С. 43 ; Brandmal. – S. 44 = Тавро. – С. 45 ; Wer sein Herz. – S. 46 = Той, хто вирве вночі своє серце. – С. 47 ; Kristall. – S. 48 = Кристал. – С. 49 ; Ich bin allein. – S. 50 = Я тут самотній. – С. 51 ; Nachts, wenn das Pendel. – S. 52 = Вночі, коли маятник зваби. – С. 53 ; So bist du denn geworden. – S. 54 = Ти стала мов чужою. – С. 55 ; Augen. – S. 56 = Очі. – С. 57 ; Die Ewigkeit. – S. 58 = Вічність. – С. 59 ; **Aus dem Band «Von Schwelle zu Schwelle» = 3 книги «Від порога до порога» :** Ein Körnchen Sands. – S. 60 = Піщинка. – С. 61 ; Wo Eis ist. – S. 62 = Там, де лід є. – С. 63 ; Bretonischer Strand. – S. 64 = Бретонський берег. – С. 65 ; Mit wechselndem Schlüssel. – S. 66 = Мінливим ключем. – С. 67 ; Hier. –

*S. 68 = Тут. – C. 69 ; Auge der Zeit. – S. 70 = Око часу. – C. 71 ; Welchen der Steine du hebst. – S. 72 = Який камінь ти б не підняв. – C. 73 ; In memoriam Paul Eluard. – S. 74 = Пам'яті Поля Елюара. – C. 75 ; Kenotaph. – S. 76 = Кенотаф. – C. 77 ; **Aus dem Band «Spraghtitter» = 3 книги «Мовні ґрати» : Heimkehr. – S. 78 = Повернення. – C. 79 ; Zuversicht. – S. 80 = Певність. – C. 81 ; Mit Brief und Uhr. – S. 82 = З листом і дзитарем. – C. 83 ; Tenebrae. – S. 84 = Tenebrae. – C. 85 ; Die Welt. – S. 86 = Світ. – C. 87 ; **Aus dem Band «Die Niemandrose» = 3 книги «Троянда нікому» : Bei Wein und Verlorenheit. – S. 88 = З вином і самотністю. – C. 89 ; Stumme Herbstgerüche. – S. 90 = Безмовні запахи осені. – C. 91 ; Psalm. – S. 92 = Псалом. – C. 93 ; **Aus dem Band «Atemwende» = 3 книги «Переведення подиху» : Fadensonnen. – S. 94 = Сонця з ниток. – C. 95 ; In den Flüssen. – S. 96 = В ріках. – C. 97 ; Schwarz. – S. 98 = Чорно. – C. 99 ; Wenn du im Bett. – S. 100 = Коли ти лежиш. – C. 101 ; Wo? – S. 102 = Де? – C. 103 ; Coagula. – S. 104 = Coagula. – C. 105 ; Osterqualm. – S. 106 = Ладан пасхальний. – C. 107 ; Ein Dröhnen. – S. 108 = Гул голосний. – C. 109 ; **Aus dem Band «Fadensonnen» = 3 книги «Сонця з ниток» : Aus den nahen. – S. 110 = З ближніх. – C. 111 ; Ewigkeiten. – S. 112 = Скільки вічностей. – C. 113 ; Weissgeräusche. – S. 114 = Білі шерехи. – C. 115 ; Die freigeblasene Leuchtsaat. – S. 116 = Обвіяні сяючі зерна. – C. 117 ; Kleide die Worthöhlen aus. – S. 118 = Вистели печери слів. – C. 119 ; **Aus dem Band «Lichtzwang» = 3 книги «Диктам світла» : Wir lagen. – S. 120 = Ми лежали. – C. 121 ; Tretminen. – S. 122 = Заміновано. – C. 123 ; Wo ich. – S. 124 = Там, де я. – C. 125 ; Ich kann dich noch sehn. – S. 126 = Я ще можу побачить тебе. – C. 127 ; **Aus dem Band «Schneepart» = 3 книги «Рештка снігу» : Ich höre, die Axt hat geblüht. – S. 128 = Я чув, що знаєцька розквітла сокира. – C. 129 ; Schneepart. – S. 130 = Рештка снігу. – S. 131 ; Lössspurren. – C. 132 =*************

- Суглинкові молюски.* – С. 133 ; *Und Kraft und Schmerz.* – С. 134 = *І пристрасть, і біль.* – С. 135 ; *Die Ewigkeit.* – С. 136 = *Вічність.* – С. 137 ; *Остання. Найвища. Пречистая нота...* (Буковинський вінок Паулю Целану): Г. Дроздовський. *Листок пам'яті Паулю Целану.* – С. 141 ; Р. Ауслендер. *Паулю Целану.* – С. 142 ; Р. Ауслендер. *Могила Пауля Целана.* – С. 143 ; Е. Керен. *Париж став осіннім.* – С. 144 ; Е. Керен. *Пам'яті поета Пауля Целана.* – С. 145 ; М. Фішбейн. *Пам'яті Пауля Целана.* – С. 146 ; Т. Севернюк. *Нота.* – С. 147. – **РЕЦ.:** ГОРИЦВІТ М. [«Меридіан серця»] / М. Горицвіт // Буковин. журнал. – 1993. – Ч. 2. – С. 174–175 ; МИХАЙЛОВСЬКИЙ В. Ми не самотні, де гнізда є / В. Михайловський // Буковина. – 1993. – 31 берез. ; НАДДНІСТРЯНЕЦЬ В. Меридіан Целанового серця / В. Наддністрянець // Буковин. віче. – 1993. – 3 квіт. ; ПЕЛЕХ В. Повернення поета / В. Пелех // Ділова Україна. – 1993. – Квіт. (№ 29). – С. 7. – **Про кн.:** ГОРИЦВІТ М. Повернувся до буків своєї вітчизни : [про презентацію кн.] / М. Горицвіт // Мол. буковинець. – 1993. – 4–10 квіт. (№ 15). – С. 5 ; ДУГАН В. Нове пришествя Пауля Целана : [про презентацію кн. у Чернівцях] / В. Дуган // Практика. – 1993. – 3 квіт. (№ 94). – С. 5 ; «МЕРИДІАН серця» Пауля Целана : [про вихід кн. авт.] // Чернівці. – 1993. – 19 берез. (№ 12). – С. 2 ; У ЧЕРНІВЦЯХ вперше видано окремою книжкою твори Пауля Целана // Мол. буковинець. – 1993. – 21–27 берез. (№ 13). – С. 2.
32. ЦЕЛАН П. Стихотворения / П. Целан ; пер. с нем. М. Белорусца ; послесл. Г. Айги. – Киев : Гамаюн, 1998. – 112 с.
33. CELAN P. Gedichte : Anthologie der ukrainischen Übersetzungen / P. Celan ; die Idee der Ausgabe – S. Cidelkovski ; hrsg. und mit einem Vorwort von P. Rychlo. – Czernowitz : Bucrek, 2001. – 224 S. = ЦЕЛАН П. Поезії : антологія українського перекладу / П. Целан ; ідея вид-ня С. Цидельковського ; упоряд. та передм. П. Рихла. – Чернівці : Букрек, 2001. – 224 с. – Нім. та укр. мовами. –

Зміст: РИХЛО П. «Пісні потойбіч людей?»: поезія і доля Пауля Целана / П. Рихло. – С. 5–19 ; *Landschaft*. – С. 24 = *Пейзаж*. – С. 25 ; *Auch das Alleinsein*. – С. 26 = *Замало самоти*. – С. 27 ; *Wunsch*. – С. 28 = *Бажання*. – С. 29 ; *Im Park*. – С. 30 = *В парку*. – С. 31 ; *Ballade von der erloschenen Welt*. – С. 32 = *Балада про погашений світ*. – С. 33 ; *Ballade vom Auszug der drei*. – С. 36 = *Балада про трьох ворогів*. – С. 37 ; *Finsternis*. – С. 38 = *Темрява*. – С. 39 ; *Dornenkrantz*. – С. 40 = *Терновий вінець*. – С. 41 ; *Müdigkeit*. – С. 42 = *Утома*. – С. 43 ; *Jenseits*. – С. 44 = *Потойбіч*. – С. 45 ; *Notturmo*. – С. 46 = *Ноктюрн*. – С. 47 ; *Es fällt nun, Mutter*. – С. 48 = *Тепер, матусю*. – С. 49 ; *An den Wassern babels*. – С. 50 = *На ріках вавілонських*. – С. 51 ; *Traumbesitz*. – С. 52 = *Позірне надбання*. – С. 53 ; *Drüben*. – С. 54 = *Потойбіч*. – С. 55 ; *Schwarze Flocken*. – С. 56 = *Чорна сніговиця*. – С. 57 ; *Der Pfeil der Artemis*. – С. 58 = *Стріла Артеміди*. – С. 59 ; *Regennacht*. – С. 60 = *Дощова ніч*. – С. 61 ; *Nähe der Gräber*. – С. 62 = *Близькість могил*. – С. 63 ; *Am letzten Tor*. – С. 64 = *В останніх брамах*. – С. 65 ; *Russischer Frühling*. – С. 66 = *Російська весна*. – С. 67 ; *Umsonst malst du Herzen ins Fenster*. – С. 68 = *Даремно малюєш на шибі серця*. – С. 69 ; *Die Hand voller Stunden*. – С. 70 = *Як пригорща часу*. – С. 71 ; *Ein Lied in der Wüste*. – С. 72 = *Пісня в пустелі*. – С. 73 ; *Marianne*. – С. 74 = *Маріанна*. – С. 75 ; *Halbe Nacht*. – С. 76 = *Північ*. – С. 77 ; *Espenbaum*. – С. 78 = *Лист, осико*. – С. 79 ; *Aschenkraut*. – С. 80 = *Бур'ян на попеліську*. – С. 81 ; *Der Sand aus den Urnen*. – С. 82 = *Пісок з урни*. – С. 83 ; *Die letzte Fahne*. – С. 84 = *Останній прапор*. – С. 85 ; *Das Gastmahl*. – С. 86 = *Бенкет*. – С. 87 ; *Dunkles Aug im September*. – С. 88 = *Непроглядне око у вересні*. – С. 89 ; *Erinnerung an Frankreich*. – С. 90 = *Спомин про Францію*. – С. 91 ; *Die Jahre von dir zu mir*. – С. 92 = *Літа поміж нами*. – С. 93 ; *Lob der Ferne*. – С. 94 = *Хвала далечі*. – С. 95 ; *Das ganze Leben*. – С. 96 = *Все Життя*. – С. 97 ; *Todesfuge*. – С. 98 = *Фуга смерті*. – С. 99 ; *Vom Blau, das*

noch sein Auge sucht. – S. 102 = Я перший з сині п'ю. – C. 103 ; *Brandmal.* – S. 104 = Тавро. – C. 105 ; *Kristall.* – S. 106 = Кристал. – C. 107 ; *Ich bin allein.* – S. 108 = Я тут самотній. – C. 109 ; *Die Krüge.* – S. 110 = Глеки. – C. 111 ; *Nachts, wenn das Pendel der Liebe.* – S. 112 = Вночі, коли маятник зваби. – C. 113 ; *So bist du denn geworden.* – S. 114 = Ти стала мов чужою. – C. 115 ; *Der Tauben weißeste flog auf.* – S. 116 = Найбіліший голуб злетів. – C. 117 ; *Schlaf und Speise.* – S. 118 = Сон і їжа. – C. 119 ; *Augen.* – S. 120 = Очі. – C. 121 ; *Die Ewigkeit.* – S. 122 = Вічність. – C. 123 ; *Mit Äxten spielend.* – S. 124 = Граючи сокирами. – C. 125 ; *Ein Körnchen sands.* – S. 126 = Піщинка. – C. 127 ; *Zwiegestalt.* – S. 128 = Роздвійний образ. – C. 129 ; *Wo Eis ist.* – S. 130 = Там, де лід є. – C. 131 ; *Mit wechselndem Schlüssel.* – S. 132 = Мінливим ключем. – C. 133 ; *Die Halde.* – S. 134 = Схил. – C. 135 ; *Auge der Zeit.* – S. 136 = Око часу. – C. 137 ; *Welchen der Steine du hebst.* – S. 138 = Який камінь ти б не підняв. – C. 139 ; *In Memoriam Paul Eluard.* – S. 140 = Пам'яті Поля Елюара. – C. 141 ; *Kenotaph.* – S. 142 = Кенотаф. – C. 143 ; *Sprich auch du.* – S. 144 = Ти теж говори. – C. 145 ; *Mit Brief und Uhr.* – S. 146 = З листом і дзигарем. – C. 147 ; *Heimkehr.* – S. 148 = Повернення. – C. 149 ; *Tenebrae.* – S. 150 = Tenebrae. – C. 151 ; *Die Welt.* – S. 152 = Світ. – C. 153 ; *Bei Wein und Verlorenheit.* – S. 154 = З вином і самотністю. – C. 155 ; *Stumme Herbstgerüche.* – S. 156 = Безмовні запахи осені. – C. 157 ; *Psalm.* – S. 158 = Псалом. – C. 159 ; *Es ist nicht mehr.* – S. 160 = Нині це вже не та. – C. 161 ; *Du darfst mich getrost.* – S. 162 = Ти можеш спокійно. – C. 163 ; *Fadensonnen.* – S. 164 = Волотисте сонце. – C. 165 ; *Schwarz.* – S. 166 = Чорно. – C. 167 ; *Die Gauklertrommel.* – S. 168 = Барабан итукаря. – C. 169 ; *Aschenglorie.* – S. 170 = Ореол попелу. – C. 171 ; *Wo?.* – S. 172 = Де?. – C. 173 ; *Coagula.* – S. 174 = Coagula. – C. 175 ; *Osterqualm.* – S. 176 = Ладан пасхальний. – C. 177 ; *Schlickende.* – S. 178 = Берегу тиша. – C. 179 ; *Aus den*

- Nahen.* – S. 180 = 3 ближніх. – C. 181 ; *Die Freigeblasene leuchtsaat.* – S. 182 = Обвіяні сяючі зерна. – C. 183 ; *Kleide die Worthöhlen aus.* – S. 184 = Вистели печери слів. – C. 185 ; *Tretminen.* – S. 186 = Заміновано. – C. 187 ; *Todtnauberg.* – S. 188 = Тодтнауберг. – C. 189 ; *Ich kann dich noch sehn.* – S. 190 = Я ще можу побачить тебе. – C. 191 ; *Wirk nicht voraus.* – S. 192 = Не дій заздалегідь. – C. 193 ; *Ich höre, die Axt hat geblüht.* – S. 194 = Я чув, що зненацька розквітла сокира. – C. 195 ; *Schneepart.* – S. 196 = Рештка снігу. – C. 197 ; *Ein Blatt.* – S. 198 = Листок, бездеревний. – C. 199 ; *Lössspurren: also.* – S. 200 = Суглинкові молюски: отже. – C. 201 ; *Und Kraft und Schmerz.* – S. 202 = І пристрасть, і біль. – C. 203 ; *Die Ewigkeit hält sich in Grenzen.* – S. 204 = Вічність також має межі. – C. 205 ; *Поетичний турнір: ФУГА СМЕРТІ в інтерпретаціях українських перекладачів.* – C. 206 ; *Довідки про перекладачів.* – C. 212. – **РЕЦ.:** ТАРАСОВА А. «Де проліг меридіан його серця» / А. Тарасова // Буковина. – 2001. – 12 жовт. (№ 78). – С. 4 ; ПАУЛЯ Целана знатимемо більше // Чернівці. – 2001. – 12 жовт. (№ 41). – С. 5 ; ТУЗ Д. Меридіани поезії / Д. Туз // Робітн. газ. – 2001. – 25 жовт.
34. ЦЕЛАН П. Стихотворения / П. Целан ; вольный пер. с нем. И. Гуревича ; вступ. ст. А. Гугнина и И. Гуревича. – Москва : Наука, 2001. – 280 с.
35. ЦЕЛАН П. Кристалл : избранные стихи / П. Целан ; сост. и пер. Л. Жданко-Френкель. – Москва : Мосты культуры, 2005 ; Иерусалим, 5766. – 224 с.
36. ЦЕЛАН П. Стихотворения. Проза. Письма / П. Целан ; под общей ред. М. Белорусца. – Москва : Ad Marginem, 2008. – 735 с. – **РЕЦ.:** НЕСТЕРОВ А. Мосты Пауля Целана / А. Нестеров // Иностранная литература. – 2009. – № 2. – С. 244–251.
37. CELAN P. : Mohn und Gedächtnis : Gedichte / P. Celan ; ins Ukrainische übersetzt und mit einem Nachwort von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhy – XXI, 2013. – 148 s. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = ЦЕЛАН П. Мак і пам'ять : поезії / П. Целан ; пер. з нім. та

післямова П. Рихла. – Чернівці : Книги – XXI, 2013. – 148 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – **Inhalt = Зміст: *Der sand aus den urnen = Пісок із урн : Ein Lied in der Wüste.* – S. 10 = Пісня в пустелі. – С. 11 ; *Nachts ist dein Leib* – S. 12 = Вночі шал Бога. – С. 13 ; *Umsonst malst du Herzen.* – S. 14 = Даремно малюєш серця. – С. 15 ; *Marianne.* – S. 16 = Маріанна. – С. 17 ; *Talglicht.* – S. 18 = Лойова свічка. – С. 19 ; *Die Hand voller Stunden.* – S. 20 = Жменю, сповна годин. – С. 21 ; *Halbe Nacht.* – S. 22 = Північ. – С. 23 ; *Dein Haar überm Meer.* – S. 24 = Твої коси над морем. – С. 25 ; *Espenbaum.* – S. 26 = Осокорє. – С. 27 ; *Aschenkraut.* – S. 28 = Цинерарія. – С. 29 ; *Das Geheimnis der Farne.* – S. 30 = Тасмниця папороті. – С. 31 ; *Der Sand aus den Urnen.* – S. 32 = Пісок із урн. – С. 33 ; *Die letzte Fahne.* – S. 34 = Останній прапор. – С. 35 ; *Ein Knirschen von eisernen Schuh.* – S. 36 = Рипіння залізних чобіт. – С. 37 ; *Das Gastmahl.* – S. 38 = Бенкет. – С. 39 ; *Dunkles Aug im September.* – S. 40 = Темне око у вересні. – С. 41 ; *Der Stein aus dem Meer.* – S. 42 = Камінь із моря. – С. 43 ; *Erinnerung an Frankreich.* – S. 44 = Спомин про Францію. – С. 45 ; *Chanson einer Dame im Schatten.* – S. 46 = Шансон однієї дами в затінку. – С. 47 ; *Nachtstrahl.* – S. 48 = Нічний промінь. – С. 49 ; *Die Jahre von dir zu mir.* – S. 50 = Літа поміж нами. – С. 51 ; *Lob der Ferne.* – S. 52 = Хвала далині. – С. 53 ; *Das ganze Leben.* – S. 54 = Все життя. – С. 55 ; *Spät und Tief.* – S. 56 = Пізно й Глибоко. – С. 57 ; *Corona.* – S. 58 = Corona. – С. 59 ; **Todesfuee = Фура смерті : *Schwarze Milch der Frühe.* – S. 62 = Чорне молоко світання. – С. 63 ; **Gegenlicht = Контрове світло : *Auf Reisen.* – S. 68 = У мандрах. – С. 69 ; *In Ägypten.* – S. 70 = У Єгипті. – С. 71 ; *Ins Nebelhorn.* – S. 72 = В туманний ріг. – С. 73 ; *Vom Blau.* – S. 74 = Із синяви. – С. 75 ; *Wer wie du.* – S. 76 = Хто так, як ти. – С. 77 ; *Brandmal.* – S. 78 = Тавро. – С. 79 ; *Wer sein Herz.* – S. 80 = Той, хто вирве вночі своє серце. – С. 81 ; *Kristall.* – S. 82 = Кристал. – С. 83 ; *Totenhemd.* – S. 84 = Саван. – С. 85 ; *Auf hoher See.* – S. 86 = У відкритому морі. – С. 87 ; *Ich bin allein.* – S. 88 =******

- Я тут самотній.* – С. 89 ; *Die Krüge.* – С. 90 = *Глеку.* – С. 91 ; *Nachts, wenn der Pendel.* – С. 92 = *Вночі, коли хилитало кохання.* – С. 93 ; *So schlafe.* – С. 94 = *Засни.* – С. 95 ; *So bist du denn geworden.* – С. 96 = *Ти стала враз такою.* – С. 97 ; *Die feste Burg.* – С. 98 = *Мицна твердиня.* – С. 99 ; *Der Tauben weißeste.* – С. 100 = *Щонайбіліший з голубів.* – С. 101 ; ***Halme der nacht = Стебла ночі : Schlaf und Speise.*** – С. 104 = *Сон і їжа.* – С. 105 ; *Der Reisekamerad.* – С. 106 = *Супутник у мандрах.* – С. 107 ; *Augen.* – С. 108 = *Очі.* – С. 109 ; *Die Ewigkeit.* – С. 110 = *Вічність.* – С. 111 ; *Brandung.* – С. 112 = *Прибії.* – С. 113 ; *Aus Herzen und Hirnen.* – С. 114 = *З серцець і мозків.* – С. 115 ; *Unstetes Herz.* – С. 116 = *Зрадницьке серце.* – С. 117 ; *Sie kämmt ihr Haar.* – С. 118 = *Вона розчісує себе.* – С. 119 ; *Da du geblendet von Worten.* – С. 120 = *Позаяк, осліпий від слів.* – С. 121 ; *Landschaft.* – С. 122 = *Пейзаж.* – С. 123 ; *Stille!* – С. 124 = *Тихо!* – С. 125 ; *Wasser und Feuer.* – С. 126 = *Вода й вогонь.* – С. 127 ; *Zähle die Mandeln.* – С. 128 = *Полічи мигдаль.* – С. 129 ; *Nachwort.* – С. 130 = *Післямова.* – С. 139.
38. CELAN P. Gedichte. Prosa. Briefe / P. Celan = Целан П. Стихотворения. Проза. Письма / П. Целан ; сост. и пер. с нем. и фр. Т. Баскаковой и М. Белорусца ; под общ. ред. М. Белорусца. – Москва : Ad Marginem, 2013. – 736 с.
39. CELAN P. Von Schwelle zu Schwelle : Gedichte / P. Celan ; ins Ukrainische übersetzt und mit einem Nachwort von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhy – XXI, 2014. – 132 s. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = ЦЕЛАН П. Від порога до порога : поезії / П. Целан ; пер. з нім., післямова П. Рихла. – Чернівці : Книги – XXI, 2014. – 132 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – Нім. та укр. мовами. – **Inhalt = Зміст: *Sieben rosen später = Пізніше на сім троянд : Ich hörte sagen.*** – С. 12 = *Я чув, як казали.* – С. 13 ; *Im Spätrot.* – С. 14 = *У пізнім багрянці.* – С. 15 ; *Leuchten.* – С. 16 = *Сяйво.* – С. 17 ; *Gemeinsam.* – С. 18 = *Сукупно.* – С. 19 ; *Mit Äxten spielend.* – С. 20 = *Граючи топірцями.* – С. 21 ; *Das Schwere.* – С. 22 = *Вагома.* – С. 23 ; *Ein Körnchen Sands.* –

*S. 24 = Зернина піску. – C. 25 ; Strähne. – S. 26 = Пасмо. – C. 27 ; Aus dem Meer. – S. 28 = Из моря. – C. 29 ; Zwiegestalt. – S. 30 = Роздвійний образ. – C. 31 ; Fernen. – S. 32 = Далекі простори. – S. 33 ; Wo Eis ist. – S. 34 = Там, де лід є. – C. 35 ; Von Dunkel zu Dunkel. – S. 36 = Від мороку до мороку. – C. 37 ; In Gestalt eines Ebers. – S. 38 = В образі вепра. – C. 39 ; Bretonischer Strand. – S. 40 = Бретонський берег. – C. 41 ; Gut. – S. 42 = Добре. – C. 43 ; Zu zweien. – S. 44 = Удвох. – C. 45 ; Der Gast. – S. 46 = Гість. – C. 47 ; **Mit wechselndem schlüssel = Мінливим ключем : Grabschrift für Francois. – S. 50 = Епітафія для Франсуа. – C. 51 ; Aufs Auge gepfropft. – S. 52 = До ока приживлено. – S. 53 ; Der uns die Stunden zählte. – S. 54 = Той, хто лічив нам години. – C. 55 ; Assisi. – S. 56 = Франциск Ассізький. – C. 57 ; Auch heute abend. – S. 58 = І нинішній вечір. – C. 59 ; Vor einer Kerze. – S. 60 = Перед свічею. – C. 61 ; Mit wechselndem Schlüssel. – S. 64 = Мінливим ключем. – C. 65 ; Hier. – S. 66 = Тут. – C. 67 ; Stilleben. – S. 68 = Натюрморт. – C. 69 ; Und das Schöne. – S. 70 = І та розкіш. – C. 71 ; Waldig. – S. 72 = Ліисто. – C. 73 ; Abend der Worte. – S. 74 = Вечір слів. – C. 75 ; Die Halde. – S. 76 = Схилок. – C. 77 ; Ich weiß. – S. 78 = Я знаю. – C. 79 ; Die Felder. – S. 80 = Поля. – C. 81 ; Andenken. – S. 82 = Пам'ять. – C. 83 ; **Inselhin = До острова : Nächtlich geschürzt. – S. 86 = По-нічному надуті. – C. 87 ; Auge der Zeit. – S. 88 = Око часу. – C. 89 ; Flügelnacht. – S. 90 = Окрилена ніч. – C. 91 ; Welchen der Steine du hebst. – S. 92 = Який камінь ти б не підняв. – C. 93 ; In memoriam Paul Eluard. – S. 94 = Пам'яті Поля Елюара. – C. 95 ; Schibboleth. – S. 96 = Шібболет. – C. 97 ; Wir sehen dich. – S. 98 = Ми бачимо тебе. – C. 99 ; Kenotaph. – S. 100 = Кенотаф. – C. 101 ; Sprich auch du. – S. 102 = Вимов і ти. – C. 103 ; Mit zeitroten Lippen. – S. 104 = Пломінками від часу губами. – C. 105 ; Argumentum e silentio. – S. 106 = Argumentum e silentio. – C. 107 ; Die Winzer. – S. 110 = Виноградари. – C. 111 ; Inselhin. – S. 112 = До острова. –*****

- C. 113 ; Nachwort. – S. 114 = Післямова. – С. 122. – Про кн.: «ВІД порога до порога» // Буковин. віче. – 2014. – 3 квіт. (№ 14). – С. 4 ; ЧОРНЕЙ В. Побачила світ нова збірка Пауля Целана / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2014. – 31 берез. – 1 квіт. (№ 36). – С. 5.*
40. CELAN P. Sprachgitter : Gedichte / P. Celan ; ins Ukrainische übersetzt und mit einem Nachwort von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhu – XXI, 2014. – 132 s. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = ЦЕЛАН П. Мовні ґрати : поезії / П. Целан ; пер. з нім., післямова П. Рихла. – Чернівці : Книги – XXI, 2014. – 132 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – **Inhalt = Зміст: I : Stimmen. – S. 10 = Голосу. – С. 11 ; II : Zuversicht. – S. 18 = Певність. – С. 19 ; Mit Brief und Uhr. – S. 20 = 3 листом і дзитарем. – С. 21 ; Unter ein Bild. – S. 22 = Під одну картину. – С. 23 ; Heimkehr. – S. 24 = Повернення. – С. 25 ; Unten. – S. 26 = Внизу. – С. 27 ; Heute und morgen. – S. 28 = Нині і завтра. – С. 29 ; Schliere. – S. 30 = Шлір. – С. 31 ; III : Tenebrae. – S. 34 = Tenebrae. – С. 35 ; Blume. – S. 36 = Квітка. – С. 37 ; Weiß und Leicht. – S. 38 = Біле і легке. – С. 39 ; Sprachgitter. – S. 42 = Мовні ґрати. – С. 43 ; Schneebett. – S. 44 = Снігове ложе. – С. 45 ; Windgerecht. – S. 46 = Улегли за вітром. – С. 47 ; Nacht. – S. 48 = Ніч. – С. 49 ; Matiere de Bretagne. – S. 50 = Matiere de Bretagne. – С. 51 ; Schuttkahn. – S. 54 = Баржа з галькою. – С. 55 ; IV : Köln, Am Hof. – S. 58 = Кельн, Ам Гоф. – С. 59 ; In die Ferne. – S. 60 = У далину. – С. 61 ; Ein Tag und noch einer. – S. 62 = День і ще один день. – С. 63 ; In Mundhöhe. – S. 64 = На рівні уст. – С. 65 ; Eine Hand. – S. 66 = Долоня. – С. 67 ; Aber. – S. 68 = Але. – С. 69 ; Allerseelen. – S. 70 = День усіх святих. – С. 71 ; Entwurf einer Landschaft. – S. 72 = Начерк одного пейзажу. – С. 73 ; V : Ein Auge, offen. – S. 76 = Око, розплющене. – С. 77 ; Oben, geräuschlos. – S. 78 = Вгорі, безшелесно. – С. 79 ; Die Welt. – S. 82 = Світ. – С. 83 ; Ein Holzstern. – S. 84 = Дерев'яна зірка. – С. 85 ; Sommerbericht. – S. 86 = Літній звіт. – С. 87 ; Niedrigwasser. – S. 89 = Відплив. – С. 89 ; Bahndämme, Wegränder, Ödplätze, Schutt. – S. 90 = Залізничні відкоси,**

- узбиччя, пустки, жорства. – С. 90 ; ENGFÜHRUNG. – S. 94 = СТРЕТТА. – С. 95 ; Rychlo P. Paul Celans Gedichtband Sprachgitter : [Nachworte] / P. Rychlo. – S. 110–120 = РИХЛО П. Поетична збірка Пауля Целана Мовні ґрати : [післямова] / П. Рихло. – С. 121–130 ; **Про кн.:** ЧЕРНЯК Л. Пауль Целан. «Мовні ґрати» / Л. Черняк // Буковина. – 2015. – 29 трав. (№ 22). – С. 4 ; ЧОРНЕЙ В. «Це неповторний Целан» / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2015. – 6–7 берез. (№ 20). – С. 8.
41. ЦЕЛЯН П. Світлотиск / П. Целян ; пер. С. Жадана. – Чернівці : Meridian Czernowitz, 2014. – 136 с. : іл. – **Зміст:** *Передмова.* – С. 7–11 ; *Із книги «Злам дихання» (1967) :* *Можеш.* – С. 14 ; *Осліпни.* – С. 15 ; *Писане.* – С. 16 ; *Замулена.* – С. 17 ; *З проспіваними до землі щоглами.* – С. 18 ; *Де?* – С. 19 ; *Попід шкіру.* – С. 20 ; *Туманополотниця-, транспарантів-.* – С. 21 ; *Жодного більше мистецтва піску.* – С. 23 ; *Гуркіт.* – С. 24 ; *В ріках.* – С. 25 ; *У чеканку.* – С. 26 ; *Перед твоїм запізнілим обличчям.* – С. 27 ; *Шляхи в тінистій породі.* – С. 28 ; *Стояти.* – С. 29 ; *Від великого.* – С. 30 ; *Числа.* – С. 31 ; *У звивистому вагоні.* – С. 32 ; *Горицики божевілля.* – С. 33 ; *Твій, від чатування.* – С. 34 ; *Опівдні.* – С. 35 ; *Неспанням.* – С. 36 ; *Coagula.* – С. 37 ; *Сонцеволокна.* – С. 38 ; *Якось.* – С. 39 ; *Із книги «Сонцеволокна» (1968) :* *Унція правди.* – С. 42 ; *У шелесті.* – С. 43 ; *На залитій дощем дорозі.* – С. 44 ; *Ірландське.* – С. 45 ; *Вічності.* – С. 46 ; *Ти була.* – С. 47 ; *Роса.* – С. 48 ; *Білі.* – С. 49 ; *Близько, у вигині аорти.* – С. 50 ; *Сну уламки.* – С. 51 ; *Зіштовхнуті.* – С. 52 ; *Хори сміттєводів.* – С. 53 ; *Покриття.* – С. 54 ; *Знесилені табу.* – С. 55 ; *Тишо.* – С. 56 ; *Вистели словопустоти.* – С. 57 ; *Кинь сонячний рік.* – С. 58 ; *Тому що ти віднайшла нужденний уламок.* – С. 59 ; *Як фарби.* – С. 60 ; *Жодного імені.* – С. 61 ; *Із книги «Світлотиск» (1970) :* *Ми лежали.* – С. 64 ; *Вічності.* – С. 65 ; *Збирач.* – С. 66 ; *Що потребувало зірок.* – С. 67 ; *Рій сокир.* – С. 68 ; *Хто вдарився об тебе?.* – С. 69 ; *Ріж молотовну руку.* – С. 70 ; *Громіздкий ранок.* – С. 71 ; *Плавальні перетинки.* – С. 72 ; *Перерізана.* – С. 73 ; *Як ти.* – С. 74 ; *Я можу тебе ще бачити.* – С. 75 ; *Не дій наперед.* –

- С. 76 ; Зникомі. – С. 77 ; Одного разу. – С. 78 ; Тепер. – С. 79 ; Highgate. – С. 80 ; Глинисті. – С. 81 ; В порожнечі. – С. 82 ; Те, що нас. – С. 83 ; Химерної ходи очі. – С. 84 ; Біль нотаток. – С. 85 ; Завантаження відображень. – С. 86 ; Де я. – С. 87 ; Кинь. – С. 88 ; Магнітна синь. – С. 89 ; З утраченого. – С. 90 ; Віддавна. – С. 90 ; Залишена. – С. 92 ; Мене теж. – С. 93 ; З незаписаних. – С. 94 ; Поволі. – С. 95 ; Рештки слуху, рештки зору. – С. 96 ; Вибий. – С. 97 ; Ти будь як ти. – С. 98 ; **Із книги «Партія снігу» (1971) : Партія снігу. – С. 102 ; Нечіткість. – С. 103 ; Надламаний. – С. 104 ; Що зшиває. – С. 105 ; Хто переорює ніщо?. – С. 108 ; Я чула, розквітла сокира. – С. 109 ; Відкрита голосова щілина. – С. 110 ; Щось таке як ніч. – С. 112 ; Каменепад. – С. 113 ; Чому раптом цей дім. – С. 114 ; З глухими кутами. – С. 116 ; Листок. – С. 117 ; І сила і страждання. – С. 118 ; Ми заглиблені. – С. 119 ; Для Еріка. – С. 120 ; Вирок миру. – С. 121 ; Mapesbury Roald. – С. 122 ; Світ поза заїканням. – С. 123 ; Ти з пращею мороку. – С. 124 ; Вічність. – С. 125 ; Післямова. – С. 127–135. – **Про кн.: ШУТЯК Л. Троянда та світлотиск Пауля Целана : [про презентацію кн.] / Л. Шутяк // Свобода слова. – 2015. – 31 лип. (ч. 27). – С. 8.*****
42. CELAN P. Die Niemandrose : Gedichte / P. Celan ; hrsg., ins Ukrainische übersetzt, mit Nachwort und Glossar von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhy – XXI, 2015. – 200 S. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = ЦЕЛАН П. Нічийна троянда / П. Целан ; пер. з нім., післямова П. Рихла. – Чернівці : Книги – XXI, 2015. – 200 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – **Inhalt = Зміст: I : Es war Erde in ihnen. – S. 12 = Земля була в них. – С. 13 ; Das Wort vom Zur-Tiefe-Gehen. – S. 14 = Це слово про шлях-до-глибин. – С. 15 ; Bei Wein und Verlorenheit. – S. 16 = З вином і самотністю. – С. 17 ; Zürich, Zum Storchen. – S. 18 = Цюрих, готель «Під бузьком». – С. 19 ; Selbdritt, selbviert. – S. 20 = Трійця, четверця. – С. 21 ; Soviel Gestirne. – S. 22 = Стільки сузір'їв. – С. 23 ; Dein Hinübersein. – S. 24 = Твоє заглиблення. – С. 25 ; Zu beiden Händen. – S. 26 = Обіруч**

мене. – С. 27 ; *Zwölf Jahre.* – S. 28 = Дванадцять років. – С. 29 ; *Mit allen Gedanken.* – S. 30 = 3 усіма своїми думками. – С. 31 ; *Die Schleuse.* – S. 32 = Шлюз. – С. 33 ; *Stimme Herbstgerüche.* – S. 34 = Безмовні запахи осені. – С. 35 ; *Eis, Eden.* – S. 36 = Лід, Едем. – С. 37 ; *Psalms.* – S. 38 = Псалом. – С. 39 ; *Tübingen, Jänner.* – S. 40 = Тюбінген, січень. – С. 41 ; *Chymisch.* – S. 42 = Алхімічне. – С. 43 ; *Eine Gauner- und Ganovenweise.* – S. 46 = Шахрайська і злодійська балада. – С. 47 ; **II** : *Flimmerbaum.* – S. 52 = Мерехтливий стовбур. – С. 53 ; *Erratisch.* – S. 56 = Ератичне. – С. 57 ; *Einiges Handähnliche.* – S. 58 = Щось долонеподібне. – С. 59 ; *...rauscht der Brunnen.* – S. 60 = ...шумить джерело. – С. 61 ; *Es ist nicht mehr.* – S. 62 = То вже не та. – С. 63 ; *Radix, Matrix.* – S. 64 = Radix, Matrix. – С. 65 ; *Schwarzerde.* – S. 68 = Чорнозем. – С. 69 ; *Einem, der vor der Tür stand.* – S. 70 = Тому, хто стояв за дверима. – С. 71 ; *Mandorla.* – S. 72 = Mandorla. – С. 73 ; *An niemand geschmiegt.* – S. 74 = До нікого щокою. – С. 75 ; *Zweihäusig, Ewiger.* – S. 76 = Дводомний, Вічний. – С. 77 ; *Sibirisch.* – S. 78 = Сибірське. – С. 79 ; *Benedicta.* – S. 80 = Benedicta. – С. 81 ; *À la pointe aceree.* – S. 82 = À la pointe aceree. – С. 83 ; **III** : *Die hellen Steine.* – S. 88 = Сяйне каміння. – С. 89 ; *Anabasis.* – S. 90 = Анабазис. – С. 91 ; *Ein Wurholz.* – S. 92 = Бумеранг. – С. 93 ; *Hawdalah.* – S. 94 = Гавдала. – С. 95 ; *Le Menhir.* – S. 96 = Le Menhir. – С. 97 ; *Nachmittag mit Zirkus und Zitadelle.* – S. 98 = Полудень з цирком і цитаделлю. – С. 99 ; *Bei Tag.* – S. 100 = Удень. – С. 101 ; *Kermorvan.* – S. 102 = Керморван. – С. 103 ; *Ich habe Bambus geschnitten.* – S. 104 = Я різав бамбук. – С. 105 ; *Kolon.* – S. 106 = Колон. – С. 107 ; **IV** : *Was geschah?.* – S. 110 = Що відбулось?. – С. 111 ; *In eins.* – S. 112 = Воедино. – С. 113 ; *Hinausgekrönt.* – S. 114 = Вивінчаний. – С. 115 ; *Wohin mir das Wort.* – S. 118 = Куди кануло слово. – С. 119 ; *Les Globes.* – S. 120 = Les Globes. – С. 121 ; *Huhediblu.* – S. 122 = Вітужету. – С. 123 ; *Hüttenfenster.* – S. 128 = Вікно хижі. – С. 129 ; *Die Silbe Schmerz.* – S. 132 = Силаба болю. – С. 133 ; *La Contrescarpe.* – S. 136 = La Contrescarpe. – С. 137 ; *Es ist*

- alles anders.* – S. 140 = *Все інакше.* – С. 141 ; *Und mit dem Buch aus Tarussa.* – S. 146 = *З книгою із Таруси.* – С. 147 ; *In der Luft.* – S. 152 = *В повітрі.* – С. 153 ; *Nachwort.* – S. 157 = *Післямова.* – С. 169 ; *Glossarій.* – С. 181. – **Про кн.:** РИХЛО П. Містичні мотиви єврейської кабалістики у збірці Пауля Целана «Троянда нікому», 7–8 жовт. 2010 р. : програма та анотації доповідей / П. Рихло. – Чернівці, 2010. – С. 72 ; У ЧЕРНІВЦЯХ вийшла друком ще одна збірка віршів Пауля Целана // *Свобода слова.* – 2015. – 9 лип. (ч. 24). – С. 11 ; ЧОРНЕЙ В. Видали «Нічийну троянду» Целана / В. Чорней // *Мол. буковинець.* – 2015. – 3–4 лип. (№ 54). – С. 9 ; ШУТЯК Л. Троянда та світлотиск Пауля Целана : [про презентацію кн.] / Л. Шутяк // *Свобода слова.* – 2015. – 31 лип. (ч. 27). – С. 8.
43. CELAN P. Atemwende : Gedichte / P. Celan ; hrsg., ins Ukrainische übersetzt, mit Nachwort und Glossar von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhu – XXI, 2016. – 224 S. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = ЦЕЛАН П. Злам подиху / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло. – Чернівці : Книги – XXI, 2016. – 224 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – **Inhalt = Зміст: I : Du darfst.** – S. 10 = *Ти смієш.* – С. 11 ; *Von Ungeträumtem.* – S. 12 = *Ненаснилим.* – С. 13 ; *In die Rillen.* – S. 14 = *В жолобки.* – С. 15 ; *In den Flüssen.* – S. 16 = *В ріках.* – С. 17 ; *Vor dein spätes Gesicht.* – S. 18 = *Перед твоїм пізнім обличчям.* – С. 19 ; *Die Schwermutsschnellen hindurch.* – S. 20 = *Крізь високі пороги туги.* – С. 21 ; *Die Zahlen.* – С. 22 = *Числа.* – С. 23 ; *Wege im Schatten-Gebräch.* – S. 24 = *Шляхи в поламаний тіні.* – С. 25 ; *Weißgrau.* – S. 26 = *Блідо-сірі.* – С. 27 ; *Mit erdwärts gesungenen Masten.* – S. 28 = *Зі щоглами, приспіваними додолю.* – С. 29 ; *Schläfenzange.* – S. 30 = *Щипці на скронях.* – С. 31 ; *Beim Hagelkorn.* – S. 32 = *Під градом.* – С. 33 ; *Stehen.* – S. 34 = *Стояти.* – С. 35 ; *Dein vom Wachen.* – S. 36 = *Від безсоння.* – С. 37 ; *Mit den Verfolgten.* – S. 38 = *З гнаними.* – С. 39 ; *Fadensonnen.* – S. 40 = *Волокнисті сонця.* – С. 41 ; *Im Schlangenwagen.* – S. 42 = *В колісниці зі зміями.* – С. 43 ;

Harnischstriemen. – S. 44 = Рівчаки на гладкій породі. – C. 45 ; *Wortaufschüttung.* – S. 46 = Насип слів. – C. 47 ; (*Ich kenne dich.*) – S. 48 = (Я впізнаю тебе). – C. 49 ; *Weggebeizt.* – S. 50 = Стравлене. – C. 51 ; **II** : *Vom großen.* – S. 54 = Із великого. – C. 55 ; *Singbarer Rest.* – S. 56 = Снівочий останок. – C. 57 ; *Flutender.* – S. 58 = Плинний. – C. 59 ; *Zwanzig für immer.* – S. 60 = Довічно двадцять. – C. 61 ; *Keine Sandkunst mehr.* – S. 62 = Досить мистецтва піску. – C. 63 ; *Helligkeitshunger.* – S. 64 = Голод яксравості. – C. 65 ; *Als uns das Weiße anfiel.* – S. 66 = Коли нас опало біле. – C. 67 ; *Hohles Lebensgehöft.* – S. 68 = Пустотіле дворище життя. – C. 69 ; *Über drei.* – S. 70 = Понад трьома. – C. 71 ; *Am weißen Gebetriemen.* – S. 72 = У білий тфілін. – C. 73 ; *Erblinde.* – S. 74 = Осліпни. – C. 75 ; *Engholztag.* – S. 76 = День припізнлого дерева. – C. 77 ; *Heute.* – S. 78 = Нині. – C. 79 ; *Mittags.* – S. 80 = Ополудні. – C. 81 ; *Unter die Haut.* – S. 82 = Під шкіру. – S. 83 = *Das Stundenglas.* – C. 84 = Склянка годин. – S. 85 ; *Hafen.* – C. 86 = Гавань. – C. 87 ; **III** : *Schwarz.* – S. 94 = Чорно. – C. 95 ; *Hammerköpfiges.* – S. 96 = Щось обухоголове. – C. 97 ; *Landschaft.* – S. 98 = Пеїзаж. – C. 99 ; *Die Gauklertrommel.* – S. 100 = Бубон итукарський. – C. 101 ; *Wenn du im Bett.* – S. 102 = Коли ти лежиш. – C. 103 ; *Hinterm kohlegezinkten.* – S. 104 = За чорноцяткованим. – C. 105 ; *In Prag.* – S. 106 = У Празі. – C. 107 ; *Von der Orchis her.* – S. 108 = Від зозулинця. – C. 109 ; *Halbzerfressener.* – S. 110 = Нанівз їджена. – C. 111 ; *Aus Fäusten.* – S. 112 = Зі стиснутих кулаків. – C. 113 ; *Schwirrhölzer.* – S. 114 = Ревуни. – C. 115 ; *Abends.* – S. 116 = Ввечері. – C. 117 ; *Bei den zusammgetretenen.* – S. 118 = При збіглих докучи. – C. 119 ; *Das aufwärtsstehende Land.* – S. 120 = Горньо здіблений край. – C. 121 ; *Das umhergestoßene.* – S. 122 = Зусібч заштовхане. – C. 123 ; *Aschenglorie.* – S. 124 = Сяйво попелу. – C. 125 ; **IV** : *Das Geschriebene.* – S. 128 = Написане. – C. 129 ; *Cello-Einsatz.* – S. 130 = Віолончельний вступ. – C. 131 ; *Frihed.* – S. 132 = Frihed. – C. 133 ; *Den verkieselten Spruch.* – S. 136 = Зі скам'янілим висловом. –

*C. 137 ; Wo? – S. 138 = Де? – C. 139 ; Königswut. – S. 140 = Лютя королівська. – C. 141 ; Solve. – S. 142 = Solve. – C. 143 ; Coagula. – S. 144 = Coagula. – C. 145 ; Schädeldenken. – S. 146 = Черепне мислення. – C. 147 ; Osterqualm. – S. 148 = Пасхальне диміння. – C. 149 ; Kaimauer-Rast. – S. 150 = Перепочинок на мурі причальнім. – C. 151 ; Erhört. – S. 152 = Почутий. – C. 153 ; Schaufäden, Sinnfaden. – S. 154 = Молитовні торочки. – C. 155 ; Ein Dröhnen. – S. 156 = Гул голосний. – C. 157 ; Irrennäpfe. – S. 158 = Бляшанки безумців. – C. 159 ; Lichtenbergs zwölf. – S. 160 = Дванадцять серветок Ліхтенберга. – C. 161 ; Give the Word. – S. 162 = Give the Word. – C. 163 ; Vom Anblick der Amseln. – S. 164 = При спогляданні дроздів. – C. 165 ; V : Große, glühende Wölbung. – S. 168 = Велике, огнисте склепіння. – C. 169 ; Schieferäugige. – S. 170 = Сланцеока. – C. 171 ; Schlickende. – S. 172 = Замулена. – C. 173 ; Du, das. – S. 174 = Ти, у. – C. 175 ; Der mit Himmeln geheizte. – S. 176 = Небесами розпалений. – C. 177 ; Dunstbänder-, Spruchbänder-Aufstand. – S. 178 = Повстання млистих полотниць і транспарантів. – C. 179 ; Ruh aus in deinen Wunden. – S. 180 = Спочинь у своїх ранах. – C. 181 ; VI : Einmal. – S. 184 = Якось. – C. 185 ; Nachwort. – S. 187 = Післямова. – C. 199 ; Глосарій. – C. 211. – **Про кн.:** КНИГА года – 2016 : [згад. книги – учасники рейтингу, серед яких – «Злам подиху» П. Целана] // Радуга. – 2017. – № 1–2. – С. 118.*

44. CELAN P. Fadensonnen : Gedichte / P. Celan ; hrsg., ins Ukrainische übersetzt, mit Nachwort und Glossar von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhy – XXI, 2017. – 276 S. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = ЦЕЛАН П. Волокнисті сонця / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло. – Чернівці : Книги – XXI, 2017. – 276 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – **Inhalt = Зміст:** I : Augenblicke. – S. 12 = Погляди. – C. 13 ; Frankfurt, September. – S. 14 = Франкфурт, вересень. – C. 15 = Gezinkt der Zufall. – S. 16 = Ця карта – краплена. – C. 17 ; Wer herrscht? – S. 18 = Хто тут панує? – C. 19 ;

Die Spur eines Bisses. – S. 20 = Слід укусу. – C. 21 ; *In der ewigen Teufe.* – S. 22 = У вічній безодні. – C. 23 ; *Sichtbar.* – S. 24 = Зримо. – C. 25 ; *Umwegkarten.* – S. 26 = Мани кружних шляхів. – C. 27 ; *Sackleinen-Gugel.* – S. 28 = Капюшон з мішковини. – C. 29 ; *Spasmen.* – S. 30 = Спазми. – C. 31 ; *Deine Augen im Arm.* – S. 32 = Твої очі в руці. – C. 33 ; *Hendaue.* – S. 34 = Андай. – C. 35 ; *Pau, nachts.* – S. 36 = По, вночі. – C. 37 ; *Pau, später.* – S. 38 = По, згодом. – C. 39 ; *Der Hengst.* – S. 40 = Огур. – C. 41 ; *Die Unze Wahrheit.* – S. 42 = Унція правди. – C. 43 ; *In den Geräuschen.* – S. 44 = В шерехах. – C. 45 ; *Lyon, Les Archers.* – S. 46 = Ліон, кафе Les Archers. – C. 47 ; *Die Köpfe.* – S. 48 = Ці голови. – C. 49 ; *Wo bin ich.* – S. 50 = Де це я. – C. 51 ; *Die längst Entdeckten.* – S. 52 = Віддавна відкриті. – C. 53 ; *All deine Siegel erbrochen? Nie.* – S. 54 = Всі печаті твої поламано? Ні. – C. 55 ; **II** : *Schlafbrocken.* – S. 58 = Окрушини сну. – C. 59 ; *Die Wahrheit.* – S. 60 = Правда. – C. 61 ; *Aus den nahen.* – S. 62 = З ближніх. – C. 63 ; *Ausgeschlüpfte.* – S. 64 = Випорснуті. – C. 65 ; *Ewigkeiten.* – S. 66 = Вічності. – C. 67 ; *Der ruppige Steinbrech.* – S. 68 = Пругкий ломикамінь. – C. 69 ; *Diezwischenein.* – S. 70 = Між тим. – C. 71 ; *Der geglückte.* – S. 72 = Вдалий. – C. 73 ; *Auf überregener Fährte.* – S. 74 = Над залитим дощами слідом. – C. 75 ; *Weißgeräusche.* – S. 76 = Білі шерехи. – C. 77 ; *Die teuflischen.* – S. 78 = Бісівські. – C. 79 ; *Die Dunkel-Impflinge.* – S. 80 = Темнощеплені. – C. 81 ; *Die zweite.* – S. 82 = Друга. – C. 83 ; *Das ausgeschachtete Herz.* – S. 84 = Розпанахане серце. – C. 85 ; *Die fleißigen.* – S. 86 = Дбайливі. – C. 87 ; *Die kollidierenden.* – S. 88 = Ті суперечні. – C. 89 ; *Eingehimmelt.* – S. 90 = Небесами огорнений. – C. 91 ; *Wenn ich nicht weiß, nicht weiß.* – S. 92 = Коли я не знаю, не знаю. – C. 93 ; *Eingewohnt-entwohnt.* – S. 94 = Прижився-не вжився. – C. 95 ; *Riesiges.* – S. 96 = Гігантська. – C. 97 ; *Gewieberte Tumbagebete.* – S. 98 = Іржальні молитви над катафалком. – C. 99 ; *Die Ewigkeiten tingeln.* – S. 100 = Вічності сновигають. – C. 101 ; *Müllschluck-Chöre.* – S. 102 = Смітцековтальні

хори. – С. 103 ; **III** : Entteufelter Nu. – S. 106 = Бездиявольна мить. – С. 107 ; Hüllen. – S. 108 = Оболонки. – С. 109 ; Die Liebe. – S. 110 = Коханья. – С. 111 ; Du warst. – S. 112 = Ти була. – С. 113 ; Zur Rechten. – S. 114 = Праворуч. – С. 115 ; Die abgewrackten Tabus. – S. 116 = Здані на лом табу. – С. 117 ; Wutpilger-Streifzüge. – S. 118 = Набіги шалених паломників. – С. 119 ; Stille. – S. 120 = Тишо. – С. 121 ; Die Eine. – S. 122 = Єдина. – С. 123 ; Bei Glüh- und Mühwein. – S. 124 = За глінтвейном і гайним рейнвейном. – С. 125 ; Schief. – S. 126 = Навскіс. – С. 127 ; Die herzschriftgekrümelte. – S. 128 = Покришений серцеписемний. – С. 129 ; Unverwahrt. – S. 130 = Неприховано. – С. 131 ; Das unbedingte Geläut. – S. 132 = Неодмінне калатання дзвонів. – С. 133 ; Die Ewigkeit. – S. 134 = Вічність. – С. 135 ; Spät. – S. 136 = Пізно. – С. 137 ; Die Sämlinge. – S. 138 = Сіянци. – С. 139 ; Die Hügelzeilen entlang. – S. 140 = Вздовж лінії пагорбів. – С. 141 ; Komm. – S. 142 = Приходь. – С. 143 ; Entschlackt. – S. 144 = Без шлаку. – С. 145 ; Seelenblind. – S. 146 = Душевнослітим. – С. 147 ; Anrainerin. – S. 148 = Прилегла. – С. 149 ; Möwenküken. – S. 150 = Часнята. – С. 151 ; **IV** : Irisch. – S. 154 = Ірландське. – С. 155 ; Die Stricke. – S. 156 = Линви. – С. 157 ; Tau. – S. 158 = Роса. – С. 159 ; Ürrige Durchsage. – S. 160 = Пухке повідомлення. – С. 161 ; Ausgerollt. – S. 162 = Розкатано. – С. 163 ; Ölig. – S. 164 = Олійно. – С. 165 ; Ihr mit dem. – S. 166 = Ви з усім. – С. 167 ; Aus Engelsmaterie. – S. 168 = З янгольської матерії. – С. 169 ; Die freigeblasene Leuchtsaat. – S. 170 = Вільно розвіяні сяючі зерна. – С. 171 ; Kleide die Worthöhlen aus. – S. 172 = Вистели печери слів. – С. 173 ; Die Hochwelt. – S. 174 = Горній світ. – С. 175 ; Die brabbelnden. – S. 176 = Буркотливі. – С. 177 ; ...auch keinerlei. – S. 178 = ...і жодного. – С. 179 ; Nah, im Aortenbogen. – S. 180 = Близько, в дузі аорти. – С. 181 ; Wirf das Sonnenjahr. – S. 182 = Жбурни цей сонячний рік. – С. 183 ; Weil du den Notscherben fandst. – S. 184 = Позаяк ти знайшов нужденний уламок. – С. 185 ; Es ist gekommen die Zeit. – S. 186 = Час настав. – С. 187 ; Lippen. Schwellgewebe. – S. 188 = Губи, набрякли

тканини. – С. 189 ; V : Mächte, Gewalten. – S. 192 = Влади, сили. – С. 193 ; Tagbewurf. – S. 194 = Тинькований день. – С. 195 ; Redewände. – S. 196 = Мури мовлення. – С. 197 ; Verwaist. – S. 198 = Осиротіли. – С. 199 ; Beider. – S. 200 = В обох. – С. 201 ; Fortgewälzter. – S. 202 = Відвалений. – С. 203 ; Als Farben. – S. 204 = Барвами. – С. 205 ; Die Rauchschwalbe. – S. 206 = Ластівка. – С. 207 ; Weiß. – S. 208 = Біло. – С. 209 ; Unbedeckte. – S. 210 = Неприкрита. – С. 211 ; Der Schweigestoß. – S. 212 = Зудар мовчання. – С. 213 ; Haut Mal. – S. 214 = Haut Mal. – С. 215 ; Das taubeneigroße Gewächs. – S. 216 = Наростень з голубине яйце. – С. 217 ; Angewintertes. – S. 218 = Діткнуте стужею. – С. 219 ; Draußen. – S. 220 = Вдалині. – С. 221 ; Wer gab die Runde aus? – S. 222 = Хто пригощав? – С. 223 ; Heddergemüt. – S. 224 = Заплутана душе. – С. 225 ; Kein Name. – S. 226 = Жодного ймення. – С. 227 ; Denk Dir. – S. 228 = Тільки подумай. – С. 229 ; Nachwort. – S. 23 = Післямова. – С. 245 ; Glossar. – С. 259.

45. CELAN P. Lichtzwang : Gedichte / P. Celan ; hrsg., ins Ukrainische übersetzt, mit Nachwort und Glossar von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhy – XXI, 2018. – 228 S. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = ЦЕЛАН П. Світлопримус / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло. – Чернівці : Книги – XXI, 2018. – 228 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – **Inhalt = Зміст: I : Hörreste, Sehreste.** – S. 12 = Рештки слуху, рештки зору. – С. 13 ; **Ihn ritt die Nacht.** – S. 14 = Ніч мчала верхи з ним. – С. 15 ; **Muschelhaufen.** – S. 16 = Скупчення мушель. – С. 17 ; **Mit der Aschenkelle geschöpft.** – S. 18 = Зачерпнуте попільним коряком. – С. 19 ; **Mit Mikrolithen.** – S. 20 = Мікролітами. – С. 21 ; **In die Nacht gegangen.** – С. 22 = Зайшовши у ніч. – С. 23 ; **Wir lagen.** – S. 24 = Ми лежали. – С. 25 ; **Tretminen.** – S. 26 = Контактні міни. – С. 27 ; **Wer schlug sich zu dir?** – S. 28 = Хто прибився до тебе? – С. 29 ; **Abglanzbeladen.** – S. 30 = Заряджений відблиском. – С. 31 ; **Freigegeben.** – S. 32 = І цьому стартові. – С. 33 ; **Vakensammler.** – S. 34 = Збирач сигнальних вогнів. – С. 35 ;

Aus Verlorenem. – S. 36 = *Из загубленого.* – C. 37 ; *Was uns.* – S. 38 = *Те, що звело нас.* – C. 39 ; **II** : *Einmal.* – S. 42 = *Якось.* – C. 43 ; *Beilschwärme.* – S. 44 = *Зграї сокир.* – C. 45 ; *Vorgewußt.* – S. 46 ; *Обізнаність.* – C. 47 ; *Bei Brancusi, zu zweit.* – S. 48 = *У Бранкузі, удвох.* – C. 49 ; *Wo ich.* – S. 50 = *Там, де я.* – C. 51 ; *Seit langem.* – S. 52 = *Віддавна.* – C. 53 ; *Todtnauberg.* – S. 54 = *Тодтнауберг.* – C. 55 ; *Sink.* – S. 56 = *Вислизни.* – S. 57 = *Jetzt.* – C. 58 = *Нині.* – C. 59 ; *Einem Bruder in Asien.* – S. 60 = *Братові в Азії.* – C. 61 ; *Angerempelt.* – C. 62 = *Зачеплений.* – C. 63 ; *Wie du.* – S. 64 = *Як ти.* – C. 65 ; *Highgate.* – S. 66 = *Гайгейт.* – C. 67 ; *Blitzgeschreckt.* – S. 68 = *Схарпуджений блискавкою.* – C. 69 ; **III** : *Wurfscheibe.* – S. 72 = *Метальний диск.* – C. 73 ; *Klopf.* – S. 74 = *Вибий.* – C. 75 ; *Die entsprungenen.* – S. 76 = *Втекли.* – C. 77 ; *In den Dunkelschlägen.* – S. 78 = *У прорідженім лісі.* – C. 79 ; *Streubesitz.* – S. 80 = *Відлеглі угіддя.* – C. 81 ; *Der von den unbeschriebenen.* – S. 82 = *З ненаписаних.* – C. 83 ; *Schneid die Gebetshand.* – S. 84 = *Витни собі молитовну руку.* – C. 85 ; *Was es an Sternen.* – S. 86 = *Те, що має потребу в зірках.* – C. 87 ; *Ich kann dich noch sehn.* – S. 88 = *Я ще можу побачить тебе.* – C. 89 ; *Lauter.* – S. 90 = *Тільки.* – C. 91 ; *Im Leeren.* – S. 92 = *У порожнечі.* – C. 93 ; *Die lehmigen Opfergüsse.* – S. 94 = *Глиняні жертвоузливи.* – C. 95 ; *Das Wildherz.* – S. 96 = *Дике серце.* – C. 97 ; **IV** : *Die Ewigkeiten.* – S. 100 = *Вічності.* – C. 101 ; *Herzschall-Fibeln.* – S. 102 = *Абетка сердечних тонів.* – C. 103 ; *Aneinander.* – S. 104 = *Одне від одного.* – C. 105 ; *Ein Extra-Schlag Nacht.* – S. 106 = *Порція ночі.* – C. 107 ; *Hinter frostgebänderten Käfern.* – S. 108 = *За морозно-посмуженими жуками.* – C. 109 ; *Die Irin.* – S. 110 = *Та ірландка.* – C. 111 ; *Die mir hinterlassne.* – S. 112 = *Мені заповідана.* – C. 113 ; *Verworfenne.* – S. 114 = *Відторгнута.* – C. 115 ; *Fertigungshalle.* – S. 116 = *Заводський цех.* – C. 117 ; *In der Blasenkammer.* – S. 118 = *У бульбашковій камері.* – C. 119 ; *Magnetische Bläue.* – S. 120 = *Магнетична блакить.* – C. 121 ; *Vorflut.* – S. 122 = *Початок припливу.* – C. 123 ; *Die Mantis.* – S. 124 = *Богомол.* – C. 125 ; *Kein Halbholz.* – S. 126 = *Вже жодного чагаря.* –

C. 127 ; Schwimmhäute. – S. 128 = Плавальні перетинки. – C. 129 ; Anredsam. – S. 130 = Говірким. – C. 131 ; V : Oranienstraße 1. – S. 134 = Оранієнштрасе 1. – C. 135 ; Brunnenartig. – S. 136 = Криницеподібно. – C. 137 ; Mit Traumantrieb. – S. 138 = 3 маревним двигуном. – C. 139 ; Für den Lerchenschatten. – S. 140 = Для жайворової міні. – C. 141 ; Der durchschnittene. – S. 142 = Перерізана. – C. 143 ; Fahlstimmig. – S. 144 = Тьмяноголосо. – C. 145 ; Schalltotes Schwestergehäus. – S. 146 = Безшелесна сестринська оселя. – C. 147 ; Wetterfähige Hand. – S. 148 = На погоду чутлива рука. – C. 149 ; Im Zeitwinkel schwört. – S. 150 = У закутку часу. – C. 151 ; Auch mich. – S. 152 = І мене. – C. 153 ; Die rückwärtsgesprochenen. – S. 154 = Зворотно проказані. – C. 155 ; Allmählich clowngesichtig. – S. 156 = Плавно посталий клоунський лик. – C. 157 ; Sperrtonnensprache. – S. 158 = Мова запірних бочок. – C. 159 ; Unter der Flur. – S. 160 = Під приплювом. – C. 161 ; VI : Wahngänger-Augen. – S. 164 = Очі безумців. – C. 165 ; Sperriges Morgen. – S. 166 = Громіздке завтра. – C. 167 ; Merkblätter-Schmerz. – S. 168 = Біль нотаток для пам'яті. – C. 169 ; Streu Ocker. – S. 170 = Насип мені вохри. – C. 171 ; Schwanengefahr. – S. 172 = Небезпека для лебедів. – C. 173 ; Schaltjahrhunderte. – S. 174 = Високосні століття. – S. 175 ; Quellpunkte. – S. 176 = Джерела. – C. 177 ; TreckschuttENZEIT. – S. 178 = Буксирний час. – C. 179 ; Du sei wie du. – S. 180 = А ти будь, як ти. – C. 181 ; Wirk nicht voraus. – S. 182 = Не дій заздалегідь. – C. 183 ; Nachwort. – S. 185 = Післямова. – C. 199 ; Glossar. – C. 213.

46. CELAN P. Schneepart : Gedichte / P. Celan ; hrsg., ins Ukrainische übersetzt, mit Nachwort und Glossar von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhy – XXI, 2019. – 216 S. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = ЦЕЛАН П. Арія снігу = Schneepart : поезії / П. Целан ; упоряд., пер. з нім., післямова П. Рихла. – Чернівці : Книги – XXI, 2019. – 216 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – **Inhalt = Зміст: I : Ungewaschen, unbemalt. – S. 10 = Неомиті, невідмальовані. –**

C. 11 ; Du liegst. – S. 12 = Ти лежиш. – C. 13 ; Lila Luft. – S. 14 = Лілове повітря. – C. 15 ; Brunnengräber. – S. 16 = Колодязні крипти. – C. 17 ; Das angebrochene Jahr. – S. 18 = Надщерблений рік. – C. 19 ; Unlesbarkeit. – S. 20 = Нечитабельність. – C. 21 ; Huriges Sonst. – S. 22 = Продажне Інакше. – C. 23 ; Was näht. – S. 24 = Що прошиває. – C. 25 ; Ich höre, die Axt hat geblüht. – S. 28 = Я чую, що рантом розквітла сокира. – C. 29 ; Mit der Stimme der Feldmaus. – S. 30 = Голоском польової миші. – C. 31 ; In Echsen. – S. 32 = У ящірні. – C. 33 ; Schneepart. – S. 34 = Арія снігу. – C. 35 ; II : Die nachzustotternde Welt. – S. 38 = Світ, що таврований затином. – C. 39 ; Du mit der Finsterzwille. – S. 40 = Ту, із працею смерку. – C. 41 ; Eingejännert. – S. 42 = Осічений. – C. 43 ; Schludere. – S. 44 = Промахнися-но. – C. 45 ; Stückgut gebacken. – S. 46 = Спечено буханець. – C. 47 ; Von querab. – S. 48 = По траверзу, боком. – C. 49 ; Holzgesichtiger. – S. 50 = Дереволикий. – C. 51 ; Largo. – S. 52 = Largo. – C. 53 ; Zur Nachtordnung. – S. 54 = В лад нічний. – C. 55 ; Mit den Sackgassen. – S. 56 = Вести бесіду з тупиками. – C. 57 ; Etwas wie Nacht. – S. 58 = Щось, як ніч. – C. 59 ; III : Warum dieses jähe Zuhause. – S. 62 = Чому це рантове удома. – C. 63 ; Warum aus dem Ungeschöpften. – S. 64 = Чому з нечерпанного. – C. 65 ; Mapesbury Road. – S. 66 = Mapesbury Road. – C. 67 ; Der überkübelt Zuruf. – S. 68 = Перекубрячений оклик. – C. 69 ; Hervorgedunkelt. – S. 70 = Піднята з мороку. – C. 71 ; Mit dir Docke. – S. 72 = Гратися лялькою. – C. 73 ; Auch der Runige. – S. 74 = І руноносець міняє. – C. 75 ; Deinet, auch deinem. – S. 76 = Твоїй, також і твоїй. – C. 77 ; Mauerspruch. – S. 78 = Гасло на мурі. – C. 79 ; Für Eric. – S. 80 = Для Еріка. – C. 81 ; Wer pflügt nichts um? – S. 82 = Хто переорює вічне Ніщо? – C. 83 ; Levkojen. – S. 84 = Левкої. – C. 85 ; Du durchklasterst. – S. 86 = Ту проломлюєш. – C. 87 ; Für Eric. – S. 88 = Для Еріка. – C. 89 ; Dein Blondschaten. – S. 90 = Твоя білогрива тінь. – S. 91 ; Die Abgründe streunen. – S. 92 = Безодні безцільно блукають. – C. 93 ; Dein Mähnen-Echo. – S. 94 = Відлуння

твоєї гриви. – С. 95 ; **IV** : *Das Im-Ohrgerät.* – S. 98 = У слуховім апараті. – С. 99 ; *Der halbzerfressene.* – S. 100 = Нанівроз'їдений вимпел. – С. 101 ; *Ein Blatt.* – S. 102 = Листок. – С. 103 ; *Playtime.* – S. 104 = *Playtime.* – С. 105 ; *Aus der Vergängnis.* – S. 106 = 3 тлінних реешток. – С. 107 ; *Offene Glottis.* – S. 108 = Відкритий глоттис. – С. 109 ; *Aus dem Moorboden.* – S. 110 = 3 багнистого ґрунту. – С. 111 ; *Hochmoor.* – S. 112 = Горішне болото. – С. 113 ; *Erzflitter.* – S. 114 = Прасухозлітка. – С. 115 ; *Einkanter.* – S. 116 = Одногранник. – С. 117 ; *Mit Rebmessern.* – S. 118 = Виноградними різакми. – С. 119 ; *Lößrippen.* – S. 120 = Лесові згустки. – С. 121 ; **V** : *Stahlschüssiger Sehstein.* – S. 124 = Залізистий берил. – С. 125 ; *Und Kraft und Schmerz.* – S. 126 = І пристрасть, і біль. – С. 127 ; *Miterhoben.* – S. 128 = Піднесений. – С. 129 ; *Steinschlag.* – S. 130 = Каменепад. – С. 131 ; *Ich schreite.* – S. 132 = Я міряю кроками. – С. 133 ; *Leuchtstäbe.* – S. 134 = Світлові жести. – С. 135 ; *Ein Leseast.* – S. 136 = Читальна галузка. – С. 137 ; *Zerr dir.* – S. 140 = Здери собі. – С. 141 ; *Kalk-Krokus.* – S. 142 = Ванняковий шафран. – С. 143 ; *Es sind schon.* – S. 144 = Вже прокладено. – С. 145 ; *In den Einstiegluken.* – S. 146 = У люках. – С. 147 ; *Und jetzt.* – S. 148 = А нині. – С. 149 ; *Schnellfeuer-Perihel.* – S. 150 = Перигелій невпинної стрілянини. – С. 151 ; *Wir Übertiefen.* – S. 152 = Ми, надглибинні. – С. 153 ; *Hinter Schläfensplittern.* – S. 154 = За уламками скронь. – С. 155 ; *Bergung.* – S. 156 = Збереження. – С. 157 ; *Das gedunkelte.* – S. 158 = Темне ламке відлуння. – С. 159 ; *Die Ewigkeit.* – S. 160 = Вічність. – С. 161 ; *Nachwort.* – S. 163 = Післямова. – С. 181 ; *Glossarій.* – С. 197.

47. ЦЕЛАН П. Избранные стихотворения / П. Целан ; сост., пер. с нем., предисл. и примеч. Н. Болдырева-Северского. – Москва : Водолей, 2019. – 372 с.
48. CELAN P. Eingedunkelt und Gedichte aus dem Umkreis von «Eingedunkelt» / P. Celan ; hrsg. von B. Badiou und J.-C. Rambach ; ins Ukrainische übersetzt, mit Nachwort und Glossar von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhy – XXI, 2020. –

152 S. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = Целан П. Затьмарено і вірші з тематичного кола «Затьмарено» / П. Целан ; упоряд. Б. Бадью і Ж.-К. Рамбаха ; пер. з нім., післямова та глосарій П. Рихла. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2020. – 152 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – **Inhalt** = **Зміст: Eingedunkelt : Bedenkenlos.** – S. 10 = Без вагань. – C. 11 ; *Nach dem Lichtverzicht.* – S. 12 = Після відмови від сьйва. – C. 13 ; *Deutlich.* – S. 14 = Чітко. – C. 15 ; *Vom Hochseil.* – S. 16 = З високостей. – C. 17 ; *Über die Köpfe.* – S. 18 = Над тім'ям голів. – C. 19 ; *Wirfst du.* – S. 20 = Ту закинеш. – C. 21 ; *Angefochtener Stein.* – S. 22 = Опротестований камінь. – C. 23 ; *Eingedunkelt.* – S. 24 = Затьмарено. – C. 25 ; *Füll die Ödnis.* – S. 26 = Скинть цю пустку. – C. 27 ; *Einbruch.* – S. 28 = Навала безладдя. – C. 29 ; *Mit uns.* – S. 30 = 3 нами. – C. 31 ; **Gedichte aus dem Umkreis von «Eingedunkelt» = Вірші довкола циклу «Затьмарено» :** *Notgesang.* – S. 34 = Приневолений спів. – C. 35 ; *Zeitlücke.* – S. 36 = Прогалина часу. – C. 37 ; *Oder es kommt.* – S. 38 = Або ж надійде. – C. 39 ; *Mit dem rotierenden.* – S. 40 = Із вертливою. – C. 41 ; *Das Narbenwahre.* – S. 42 = Рубцево-правдиве. – C. 43 ; *Das Seil, zwischen zwei.* – S. 44 = Ця лінва. – C. 45 ; *Mit Seetang-Geschmeide gefesselt.* – S. 46 = Скуті намистом із жабуриння. – C. 47 ; *Die leere Mitte.* – S. 48 = Порожнє осердя. – C. 49 ; *Das am Gluteisen hier.* – S. 50 = Тут, на розпеченій штабі. – C. 51 ; *Erlisch nicht ganz.* – S. 52 = Не згасни весь. – C. 53 ; *Wildnis.* – S. 54 = Дикі зарості. – C. 55 ; *Schrei dich nicht.* – S. 56 = Не вписуйся. – C. 57 ; *Der Geist, flüchtig.* – S. 58 = Дух, тихоплинний. – C. 59 ; *Weihgüsse.* – S. 60 = Жертовні узливи. – C. 61 ; *Die Zerstörungen?* – S. 62 = Руїнування? – C. 63 ; *Herbeigewehte.* – S. 64 = Вітром прибита. – C. 65 ; *Lindenblättrige.* – S. 66 = Липолисте. – C. 67 ; *Um dein Gesicht.* – S. 70 = Довкруз твого обличчя. – C. 71 ; *Flüssiges Gold.* – S. 72 = Плинне золото. – C. 73 ; *Die Atemlosigkeiten des Denkens.* – S. 74 = Бездиханності мислення. – C. 75 ; *Kantige.* – S. 76 = Вуглувата. – C. 77 ; *Unterhöhlt.* – S. 78 = Підточений. –

- C. 79 ; Vor Scham. – S. 80 = Від сорому. – C. 81 ; Im Kreis. – S. 82 = В цім колі. – C. 83 ; Nachwort. – S. 84 = Післямова. – C. 95 ; Глосарій. – C. 105.*
49. CELAN P. *Zeitgehöft : späte Gedichte aus dem Nachlass / P. Celan ; hrsg., ins Ukrainische übersetzt, mit Nachwort und Glossar von P. Rychlo. – Czernowitz : Knyhy – XXI, 2020. – 152 S. – (Bibliothek der deutschsprachigen Literatur. Meridian des Herzens) = Целан П. Притулок часу : пізні поезії зі спадщини / П. Целан ; упоряд., пер. з нім., післямова та глосарій П. Рихла. – Чернівці : Книги – XXI, 2020. – 152 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан серця). – **Inhalt = Зміст: I : Wanderstaude. – S. 10 = Мандрівна купино. – C. 11 ; Gehässige Monde. – S. 12 = Ненависні місяці. – C. 13 ; Gold. – S. 14 = Золото. – C. 15 ; Von der sinkenden Walstirn. – S. 16 = З утопаючого лоба кита. – C. 17 ; Du liegst hinaus. – S. 18 = Ти простираєшся. – C. 19 ; Das seidenverhangene Nirgend. – S. 20 = Завішане шовком Ніде. – C. 21 ; Die Weinbergmauer erstürmt. – S. 22 = Мур виноградника скорений. – C. 23 ; Erst wenn ich dich. – S. 24 = Лиш коли я до тебе. – C. 25 ; In der fernsten. – S. 26 = У найдальшій. – C. 27 ; Eingeschlossen. – S. 28 = Виведене. – C. 29 ; Alle die Schlafgestalten. – S. 30 = Усі ти сонні постави. – C. 31 ; Zwei Schwülste. – S. 32 = Два зорові ущільнення. – C. 33 ; Vor mein. – S. 34 = Перед моїм. – C. 35 ; Du wirfst mir. – S. 36 = Ти кидаєш мені. – C. 37 ; Das Flüsterhaus. – S. 38 = Дім шепотіння. – C. 39 ; Kleine Nacht. – S. 40 = Малесенька ноче. – C. 41 ; An die Haltlosigkeiten. – S. 42 = До нестримностей. – C. 43 ; Ich albere. – S. 44 = Я пустую. – C. 45 ; Dein Uhrengesicht. – S. 46 = Твоє дзитарне обличчя. – C. 47 ; Ich lotse dich. – S. 48 = Лоцманом я веду тебе. – C. 49 ; Meine. – S. 50 = Моя. – C. 51 ; Ein Stern. – S. 52 = Якась зоря. – C. 53 ; Kleines Wurzelgeträum. – S. 54 = Малесенька мрія коріння. – C. 55 ; II : Mandelnde. – S. 58 = Мигдальна. – C. 59 ; Es stand. – S. 60 = Стояв. – C. 61 ; Die Glut. – S. 62 = Снека. – C. 63 ; Wir, die wie der Strandhafer Wahren. – S. 64 = Ми, правдиві, наче трава узбережжя. – C. 65 ; Ein Ring, zum Bogenspannen. – S. 66 = Кільце, щоб***

напнути лука. – С. 67 ; *Das Leuchten*. – S. 68 = Сяйво. – С. 69 ; *Du gleißende*. – S. 70 = Яскраво сяйлива. – С. 71 ; *Kott*. – S. 72 = Прийди-но. – С. 73 ; *Einen Stiefelvoll*. – S. 74 = Чобіт, що повний. – С. 75 ; *Die Posaunenstelle*. – S. 76 = Місце сурми. – С. 77 ; *Die Pole*. – S. 78 = Полюси. – С. 79 ; *Der Königsweg*. – S. 80 = Царський шлях. – С. 81 ; *Es kommt*. – S. 82 = І сюди пробивається. – С. 83 ; *Ich trink Wein*. – S. 84 = Я н'ю вино. – С. 85 ; *Es wird*. – S. 86 = Щось відбудеться. – С. 87 ; *Das Nichts*. – S. 88 = Ніщо. – С. 89 ; *Im Glockigen*. – S. 90 = У дзвонній п'тьмі. – С. 91 ; *Wie ich*. – S. 92 = Так, як я. – С. 93 ; *Das Fremde*. – S. 94 = Чуже. – С. 95 ; *Umlichtet*. – S. 96 = Освітлено. – С. 97 ; **III** : *Fortgesalbt*. – S. 100 = Посмертно намазано. – С. 101 ; *Ortswechsel*. – S. 102 = Зміна місця. – С. 103 ; *Die Welt*. – S. 104 = Світ. – С. 105 ; *Was bitter*. – S. 106 = Що так гірчить. – С. 107 ; *Die gesenkten*. – S. 108 = Опущені долу. – С. 109 ; *Krokus*. – S. 110 = Крокус. – С. 111 ; *Rebleute*. – S. 112 = Виноградарі. – С. 113 ; *Nachwort*. – S. 114 = Післямова. – С. 128 ; *Glossar*. – С. 142.

1.2. Збірники та періодичні видання

50. CELAN P. *Corona* ; Psalm / P. Celan // *Literaturstadt Czernowitz : Autoren. Texte. Bilder* / [Bukowina-Zentrum, Robert Bosch Stiftung (Klagenfurt), Georg Drozdowski Ges. ; lit. Konzept, Textauswahl, Vorw., Dichterbiographien von P. Rychlo, künstler. Konzept, ill. Material von O. Liubkivskyj]. – Czernowitz, 2007. – S. 204–205 ; Czernowitz, 2009. – S. 199–201 ; Czernowitz, 2019. – S. 199–201. – Нім. мовою.
51. CELAN P. *Drüben* / P. Celan // *Europa erlesen Czernowitz* / hrsg. von P. Rychlo. – Klagenfurt ; Celovec, 2004. – S. 148.
52. CELAN P. *Eine Gauner- und Ganovenweise gesungen zu Paris empess pontoise von Paul Celan aus Czernowitz bei Sadagora* / P. Celan // *Europa erlesen Czernowitz* / hrsg. von P. Rychlo. – Klagenfurt ; Celovec, 2004. – S. 87–88.
53. CELAN P. *Schwarz wie die Erinnerungswunde* / P. Celan // *Europa erlesen Czernowitz* / hrsg. von P. Rychlo. – Klagenfurt ; Celovec, 2004. – S. 116.

54. CELAN P. Todesfuge = Tangoul Morții = Fuga șmierci = Фуга смерті = Todesfuge (w jidisz) / P. Celan ; przelożyli: P. Solomon, P. Lachmann, P. Rychlo, O. C. Jacob // Krasnogruda. – 1998. – № 9. – S. 75–79.

***

55. АВСТРИЙСЬКА поезія в перекладах Мойсея Фішбейна // Всесвіт. – 2004. – № 5–6. – С. 147–161. – **Зміст:** Целан П. «Нині це вже не та...» ; Роздвійний образ ; «Ти можееш спокійно...» ; Coagula ; Кристал ; «Найбіліший голуб злетів...» ; «Руки повні годин...» ; Ти теж говори ; Граючи сокирами ; Глеки ; Ореол попелу ; «Вгорі, безшумно...» ; В Єгипті ; Чорні пластівці / П. Целан. – С. 156–160.
56. ВИНО самотніх. Десять німецьких поетів у перекладах Тимофія Гаврилівна // Перевал. – 1995. – № 1 (№ 10). – **Зміст:** Целян П. Позірне надбання ; В останніх брамах / П. Целян. – С. 103–104.
57. МАТВІЄНКО С. Маргарита і Суламіф / С. Матвієнко // Література Плюс. – 2002. – Ч. 6. – **Зміст:** Целан П. «Мінливим ключем...» ; «І пристрасть, і біль» / П. Целан.
58. ЦЕЛАН П. Близькість могил ; Соропа ; Псалом ; «Чорно, як рана пам'яті...» ; «Вистели печери слів...» ; «Полічи мигдаль...» ; «І пристрасть, і біль...» / П. Целан // Літературне місто Чернівці : автори, тексти, документи / спільний авт. проект П. Рихла і О. Любківського. – Чернівці, 2010. – С. 222–225.
59. ЦЕЛАН П. Возвращение на Родину ; Втроем, вчетвером ; Поля ; «Дымолозунгов, дымоплакатов восстание...» ; «Миндалеющая, ты, что лиш недосказывала...» ; «Будет что-то после...» / П. Целан = Celan P. Heimkehr ; Selbdritt, selbviert ; Die Felder ; «Dunstabänder, Spruchbänder-Aufstand...» ; «Mandelnde, die du mir halbsprachst...» ; «Er wird etwas sein, spatter...» / P. Celan // Час Фенікса : німецькомовна поезія Буковини = Phönixzeit : Deutschsprachige Dichtung der Bukowina / Посольство Федеративної Республіки Німеччина, Німецький культурний центр, Центр Буковинознавства. – [Б. м.], [2008?]. – С. 12–13, 34–35. – Рос., нім. мовами.

60. ЦЕЛЯН П. «Волотисте сонце...» ; Від порогу до порогу ; Темне око у вересні ; «Ти можеш мене спокійно пригостити снігом...» ; Відвал ; «В джерелах твоїх очей...» ; «Ландшафт з істотами, захованими в урни...» ; «Руїни блазня...» ; «Берегу тиша...» ; Пісенька дами в тіні ; Стисла оповідь ; Фуга смерті / П. Целян ; пер. з нім. В. Стус // Стус В. Твори у чотирьох томах шести книгах. Т. 5 (додатковий) : Переклади : поезія, проза, драматичні твори / В. Стус. – Львів, 1998. – С. 99–108.
61. ЦЕЛАН П. «Голоси...» ; Якова голос ; Нічна музика : [вірші] / П. Целан ; з нім. пер. Я. Свєрдлюк // Яровит. – 1993. – № 1. – С. 12.
62. ЦЕЛАН П. «...Долучи мене до мигдалю» : поезії : [з ранньої лірики: На ріках вавилонських; з книги «Мак і пам'ять»: В Єгипті; Цюрих; Готель «Під бузьком»; Псалом; з книги «Диктат сяйва»: «І мене, що також рожденний»; «А ти будь самим собою»; з книги «Рештка снігу»: «Піднята з мороку, ще раз»; з книги «Подвір'я часу»: «Змигдалена, що мовила лиш половинно»; «Стояла дрібка фіги»; «Спекота числить нас докупи»; «Ми, що правдиві, наче приморська трава»; «Сяйво, те ж саме»; «Місце сурми»; «Полуси»] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихла // Єгупець. – 2010. – № 19. – С. 109–117.
63. ЦЕЛАН П. Зима : [вірші] / П. Целан ; пер. з нім. С. Сімонек та П. Рихло // Буковин. журнал. – 1994. – № 1–2. – С. 200–201.
64. ЦЕЛАН П. Зима ; «Тому, хто стояв за дверима» ; Потойбіч ; Північ ; Останній прапор ; Я тут самотній. Де? ; Пісня в пустелі ; Все життя ; «Обвіяні сяючі зерна» ; «Я чув, що зненацька розквітла сокира» ; «І пристрасть, і біль» / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихла // ArtLine. – 1997. – № 4. – С. 54–55.
65. ЦЕЛАН П. Зима ; Фуга смерті : [вірші] / П. Целан // Богайчук М. А. Письменники Буковини : посіб. для учнів 5–11 кл. та вчителів укр. л-ри / М. А. Богайчук, Р. Й. Дуб. – Чернівці, 1998. – С. 48–49 ; Час. – 2019. – 4 лип. (ч. 27). – С. 12.

66. ЦЕЛАН П. К твоєму глазу привит ; Мандорла ; Меняющимся ключом ; Кенотаф ; Говори и ты ; Argumentum e silentio ; Псалом : [стихи] / П. Целан ; пер. с нем. М. Гринберга // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 186–189. – Рос. мовою.
67. ЦЕЛАН П. Corona / П. Целан = Celan P. Corona / P. Celan // Час Фенікса : німецькомовна поезія Буковини = Phönixzeit : Deutschsprachige Dichtung der Bukowina / Посольство Федеративної Республіки Німеччина, Німецький культурний центр, Центр Буковинознавства. – [Б. м.], [2008?]. – С. 19. – Укр., нім. мовами.
68. ЦЕЛАН П. Corona = Corona ; Schwarze Flocken = Черные хлопья ; Todesfuge = Фуга смерти ; Die Krüge = Кувшины ; «Zähle die Mandeln» = «Пересчитай миндаль...» ; Tenebrae = Tenebrae ; Psalm = Псалом ; Kristall = Кристалл ; Mandorla = Мандорла ; «Du darfst mich getrost...» = «Ты можешь спокойно...» ; «Fadensonnen...» = «Нити солнца...» ; Coagula = Coagula / П. Целан ; пер. А. Парина, М. Белорусца, О. Татариновой, И. Большчева, В. Леванского, С. Аверинцева, В. Топорова // Der Goldene Schnitt : Lyrik aus Österreich in russischen Nachdichtungen 19–20 Jahrhundert = Золотое сечение : австрийская поэзия XIX – XX века в русских переводах. – Москва, 1988. – С. 484–499. – Нім., рос. мовами.
69. ЦЕЛАН П. Кристал подиху : [цикл із 20 віршів з кн. «Переведення подиху», 1967] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Потяг – 76. – Чернівці, 2002. – Ч. 1. – С. 11–17.
70. ЦЕЛАН П. Осокір ; Неллі Закс ; Метелик / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Deutsch : нім. мова для старшокласників та вступників до вузу : метод. реком. / уклад.: Б. І. Гінка, З. Д. Мелех. – Тернопіль, 1997. – С. 97.
71. ЦЕЛАН П. «Осокорє, листя твоє біліє у п'їтьмі...» ; Пісенька ; Пізно і глибоко ; Кристал / П. Целан ; пер. з нім. М. Бажан, Л. Череватенко // Рад. Буковина. – 1989. – 22 жовт. (№ 203). – С. 3.
72. ЦЕЛАН П. «Осокорє, листя твоє біліє у п'їтьмі...» ; Пісок з урн ; Пісенька однієї дами у затінку ; Хвала далечі ; Пізно й глибоко ; Бур'ян на попелиську ; Фуга смерті ; Ти теж

- говори ; «Руки повні годин...» ; «Найбіліший голуб злетів...» ; Кристал ; Coagula ; «Ти можеш спокійно пригощати мене снігом...» ; Різв'язаний образ ; «Нині це вже не та...» ; Пам'яті Поля Елюара ; Схил ; «Пейзаж з істотами» ; «Павутина сонця» ; Спомин про Францію ; «Барабан штукатура...» ; Непроглядне око у вересні ; «З блакиті, що не знайде ока...» ; Вічність / П. Целан ; з нім. пер. М. Бажан, М. Білорусець, М. Фішбейн, Л. Череватенко // Всесвіт. – 1978. – № 6. – С. 95–104.
73. ЦЕЛАН П. «Осокорі, ти в п'ятні сивієш...» / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Мельничук Б. Література народів України : матер. до навч. курсу / Б. Мельничук, Я. Мельничук. – Чернівці, 2003. – С. 77.
74. ЦЕЛАН П. «Осокорі, ти в п'ятні сивієш...» ; Вистели печери слів... / П. Целан // Волощук Є. Зарубіжна література : хрест.-посіб. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Є. Волощук. – Київ, 2003. – С. 358.
75. ЦЕЛАН П. «Осокорі, ти в п'ятні сивієш...» ; Фуга смерті ; «Бур'ян на попелиську» ; «Ти стала мені чужою...» / П. Целан ; пер. П. Рихла, М. Бажана // Антологія зарубіжної поезії ХХ сторіччя. – Харків, 2011. – С. 242–244.
76. ЦЕЛАН П. Очі ; Мінливим ключем ; Тавро ; Ценерарія : [вірші] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Буковина. – 1992. – 6 черв. (№ 68). – С. 4.
77. ЦЕЛАН П. Пісня в пустелі ; Бенкет ; Все життя ; Вічність : [вірші] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Мол. буковинець. – 1990. – 28 жовт. – 3 листоп. (№ 44). – Флора, с. 4.
78. ЦЕЛАН П. Повернення ; Літа поміж нами ; Tenebrae : [вірші] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Буковин. віче. – 1990. – 24 листоп. (№ 4). – С. 1.
79. ЦЕЛАН П. [Полічи мигдаль ; Tenebrae ; Псалом ; Mandorla] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Рихло П. Шібболет. Пошуки єврейської ідентичності в німецькомовній поезії Буковини / П. Рихло. – Чернівці, 2008. – С. 169–170, 173–175, 180–181, 195–196.
80. ЦЕЛАН П. Потойбіч ; «Ти стала мов чужою...» ; Я тут самотній ; «Вночі, коли маятник щастя...» ; Який камінь ти б

- не підняв ; «Той, хто вирве вночі своє серце...» ; Око часу : [вірші] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Рад. Буковина. – 1991. – 25 квіт. (№ 79). – С. 4.
81. ЦЕЛАН П. Потойбіч ; Чорна сніговиця ; Тавро ; Який камінь ти б не підняв : [поезії] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Двадцять австрійських поетів ХХ сторіччя / упоряд. О. Жупанський ; передм. Д. Наливайка. – Київ, 1998. – С. 138–140.
82. ЦЕЛАН П. Psalm = Псалом : [стих] / П. Целан ; пер. В. Топорова, И. Большова, В. Леванского, Г. Ратгауза, М. Гринберга, М. Белорусца, О. Седаковой, С. Морейно, Н. Мавлевич // Иностранная литература. – 1999. – № 12. – С. 122–129. – Рос. мовою.
83. ЦЕЛАН П. Псалом ; «Осокоре, ти в п'ятьмі сивієш...» : вірші / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Вільна бесіда. – 1990. – 24–31 серп. (№ 7). – С. 3.
84. ЦЕЛАН П. Розмова в горах ; Відблиски / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // ТЕРАКТ : авангардовий літературно-візійний альманах. – Львів, 1994. – С. 87–92.
85. ЦЕЛАН П. Російська весна ; Зима ; В Єгипті / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Червінь / Пишу набіло / Червінь : тексти Фестивалю австрійської літератури в Україні, Київ – Львів, 11–18 верес. 2008 р. / пер. з нім. Т. Баскакова [та ін.] ; упоряд. Е. Кляйн. – Київ, 2008. – С. 7–8.
86. ЦЕЛАН П. «Седина твоей ливы, осина...» ; По ту сторону ; «Ты с пригоршней прошлого в сердце вошла...» ; При свете дня ; «Напрасно ты сердце на стеклах рисуешь...» ; Воспоминание о Франции ; Глубоко и поздно ; Сокопа ; «Из стаи самый белый голубь взмыл...» ; Воедино ; «Из синевы, что долго ищет взор мой...» ; «Я слышал, говорят...» ; «Дождь полнит кружку...» ; «Что это и откуда?..» ; «Что стряслось с тобою и со мною?» ; Псалом : [вірші] / П. Целан ; пер. Е. Витковского, В. Топорова, А. Парина, Г. Ратгауза, В. Куприянова // Иностранная литература. – 1974. – № 5. – С. 105–110. – Рос. мовою.
87. ЦЕЛАН П. [43 стихотворения в переводе Е. Витковского, В. Топорова, Л. Гинзбурга, К. Азадовского, Г. Ратгауза,

- В. Куприянова, К. Богатырева] / П. Целан // Из современной австрийской поэзии : сб. : Теодор Крамер. Гуго Гупперт, Эрих Фрид. Пауль Целан. Ингеборг Бахман / сост. Л. Гинзбург ; предисл. Е. Витковского. – Москва, 1975. – С. 217–276. – Рос. мовою.
88. ЦЕЛАН П. Стретта : [поезія] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Буковин. журнал. – 1995. – Ч. 3–4. – С. 59–63.
89. ЦЕЛАН П. Там, де я... ; Я чув, що зненацька розквітла сокира ; Суглинкові молюски ; Нічна музика : [поезія] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихла // Яровит. – 1993. – Лип. (ч. 1). – С. 12.
90. ЦЕЛАН П. Тому, хто стояв за дверима, яось / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Вікно в світ. – Київ, 1998. – Ч. 2. – С. 114.
91. ЦЕЛАН П. У плесі твоїх очей... : Фуга смерті ; Балада про погашений світ ; Поклін віддаленню ; Колискова ; Утома ; Око часу : [вірші] / П. Целан ; пер. з нім. В. Колодія // Буковин. журнал. – 2010. – № 3–4. – С. 137–140.
92. ЦЕЛАН П. Утома ; Око часу : [вірші] / П. Целан ; пер. з нім. В. Колодій // Хесед Шушана. – 2000. – № 10. – С. 5.
93. ЦЕЛАН П. Фуга смерті : [вірш] / П. Целан ; пер. з нім. В. Колодій // Колодій В. Неопалима висота. Мотиви зі струн пам'яті : вірші, поеми, оповідання / В. Колодій. – Чернівці, 2011. – С. 15–16 ; Мол. буковинець. – 2000. – 24–30 листоп. (№ 48). – С. 6.
94. ЦЕЛАН П. Фуга смерті : [вірш] / П. Целан ; пер. П. Рихло // Міщенко Л. А. Посібник з художнього перекладу до курсу «Теорія і практика перекладу» (німецькою мовою) / Л. А. Міщенко, О. М. Турченко. – Вінниця, 2003. – С. 143–145.
95. ЦЕЛАН П. Фуга смерті ; Балада про погашений світ ; Поклін віддаленню ; Колискова ; Утома ; Око часу : [вірші] / П. Целан ; пер. з нім. В. Колодій // Колодій В. З вогню і квітів : книга перекладів / В. Колодій. – Чернівці, 2008. – С. 50–57 ; Чернівці. – 2010. – 25 листоп. (№ 48). – С. 8.
96. ЦЕЛАН П. Фуга смерті ; Близькість могил ; Псалом / П. Целан = Celan P. Todesfuge ; Nahe der Graber ; Psalm / P. Celan // Час Фенікса : німецькомовна поезія Буковини =

- Phönixzeit : Deutschsprachige Dichtung der Bukowina / Посольство Федеративної Республіки Німеччина, Німецький культурний центр, Центр Буковинознавства. – [Б. м.], [2008?]. – С. 26–27, 37. – Укр., нім. мовами.
97. ЦЕЛАН П. Фуга смерті ; «Осокоре, ти в п'їтми сивієш...» ; Піщинка ; Псалом ; Пам'яті Поля Елюара ; «Я чув, що зненацька розквітла сокира» ; «Ми лежали в зарослях маккїї» / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Дуб Р. Й. Літературна Буковина : посіб. для вчит. укр. л-ри та уч. 5–11 кл. / Р. Й. Дуб, М. А. Богайчук ; Чернів. обл. наук.-метод. інститут післядиплом. освіти. – Чернівці, 1997. – С. 57–60.
98. ЦЕЛАН П. Фуга смерті ; Північ : [вірші] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Чернівці. – 1991. – 2 лют. (№ 6). – С. 5.
99. ЦЕЛАН П. Фуга смерті ; Псалом : [вірші] / П. Целан ; пер. А. Парина, В. Леванського // Der Goldene Schnitt : Lyrik aus Österreich in russischen Nachdichtungen 19–20 Jahrhundert = Золотое сечение : австрийская поэзия XIX – XX века в русских переводах. – Москва, 1988. – С. 711–712. – Рос. мовою.
100. ЦЕЛАН П. Фуга смерті ; Темрява ; Ноктюрн ; Зима ; На ріках вавілонських / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихла // Зарубіжна література. – 2002. – Ч. 4 (січ.). – С. 3, 7.
101. ЦЕЛАН П. Хвала твоим далям ; При свете свечи ; «Париж-кораблїк в рюмке стал на якорь...» ; «Мятежное сердце...» ; «Я одиноч...» ; «Из стаи самый белый голуб взмыл...» ; Стретта ; «Дождь полнит кружку...» ; Не здесь и не сразу ; Памяти Поля Элюара ; Воедино ; Очи ; Я здесь один ; Что случилось? ; «Прижавшись щекой ни к кому...» ; «Стоять до конца в тени...» / П. Целан ; пер. И Большчева, В. Топорова, В. Леванського, А. Парина, С. Аверинцева, В. Куприянова, Г. Ратгауза // Der Goldene Schnitt : Lyrik aus Österreich in russischen Nachdichtungen 19–20 Jahrhundert = Золотое сечение : австрийская поэзия XIX – XX века в русских переводах. – Москва, 1988. – С. 653–660. – Рос. мовою.

102. ЦЕЛАН П. Чорне молоко світанку : [поезії] / П. Целан // Дзвін. – 2016. – № 2. – С. 238–241. – **Зміст:** *Corona* / пер. О. Король. – С. 238 ; *Чорні пластівці* / пер. О. Король. – С. 239 ; *Фуга смерті* / пер. О. Король. – С. 239–240 ; *Руки повні годин...* / пер. М. Фішбейн. – С. 240 ; *Нині це вже не та* / пер. М. Фішбейн. – С. 241 ; *Ти можеш спокійно* / пер. М. Фішбейн. – С. 241 ; *Вгорі, безшумно* / пер. М. Фішбейн. – С. 241 ; *Роздвійний образ* / пер. М. Фішбейн. – С. 241 ; *Найбіліший голуб злетів* / пер. М. Фішбейн. – С. 241.
103. ЦЕЛАН П. «Чорно як рана пам'яті...» : [вірш] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Чернівці. – 2008. – 3 жовт. (№ 40). – С. 4.

***

104. ЦЕЛАН П. *Landschaft* = Пейзаж ; *Notturmo* = Ноктюрн ; *Drüben* = Потойбіч ; *Russischer Frühling* = Російська весна ; *An den Wassern Babels* = На ріках вавилонських ; *Schwarze Flocken* = Чорна сніговиця ; *Winter* = Зима ; *Nähe der Gräber* = Близькість могил ; «*Espenbaum, dein Laub blickt weiß ins Dunkel*» = «Осокорє, ти в п'їтьмі сивієш.» ; *Der Pfeil der Artemis* = Стріла Артемїди ; *Ein Lied in der Wüste* = Пісня в пустелі ; «*Umsonst mals du Herzen ans Fenster...*» = «Даремно малюєш серця на вікні...» ; *Das Gastmahl* = Бенкет ; *Todesfuge* = Фуга смерті ; «*So bist du denn geworden...*» = «Ти встала мов чужою...» ; «*Augen...*» = «Очі...» ; «*Zähle die Mandeln*» = «Полічи мигдаль» ; *Welchen der Steine du hebst* = Який камінь ти б не підняв ; *In memoriam Paul Eluard* = Пам'яті Поля Елюара ; *Schibboleth* = Шїбболет ; *Kenotaph* = Кенотаф ; *Sprich auch du* = Вимов і ти ; *Mit Brief und Uhr* = З листом і дзигарем ; *Heimkehr* = Повернення ; *Tenebrae* = Tenebrae ; *Psalm* = Псалом ; *Eine Gauner- und Ganovenweise Gesungen* = Шахрайська і злодійська балада ; «*Schwarz, wie Erinnerungswunde...*» = «Чорно, мов рана пам'яті...» ; *Coagula* = Coagula ; «*Kleide die Worthöhlen aus...*» = «Вистели печери слів...» : [вірші] / П. Целан // Загублена арфа : антологія німецькомовної поезії Буковини /

- концепція вид-ня, пер., передм. та бібліогр. довідки П. Рихла. – Чернівці, 2002. – С. 320–383.
105. ЦЕЛАН П. Landschaft = Пейзаж ; Notturmo = Ноктюрн ; Drüben = Потойбіч ; Russischer Frühling = Російська весна ; An den Wassern Babels = На ріках вавилонських ; Schwarze Flocken = Чорна сніговиця ; Winter = Зима ; Nähe der Gräber = Близькість могил ; «Espenbaum, dein Laub blinkt weiß ins Dunkel» = «Осокорє, ти в пїтьмі сивїєш» ; Der Pfeil der Artemis = Стрїла Артемїди ; Ein Lied in der Wüste = Пісня в пустелї ; «Umsonst mals du Herzen ans Fenster...» = «Даремно малюєш серця на вікні» ; Das Gastmahl = Бенкет ; Corona = Corona ; Todesfuge = Фуга смерті ; «So bist du denn geworden» = «Ти встала мов чужою...» ; «Augen...» = «Очі...» ; «Zähle die Mandeln...» = «Полїчи мигдаль...» ; Welchen der Steine du hebst = Який камїнь ти б не підняв ; In memoriam Paul Eluard = Пам'ятї Поля Елюара ; Schibboleth = Шїбболет ; Kenotaph = Кенотаф ; Sprich auch du = Вимов і ти ; Mit Brief und Uhr = З листом і дзигарем ; Heimkehr = Повернення ; Tenebrae = Tenebrae ; Psalm = Псалом ; Eine Gauner- und Ganovenweise Gesungen = Шахрайська і злодїйська балада ; «Schwarz, wie Erinnerungswunde...» = «Чорно, як рана пам'ятї...» ; Coagula = Coagula ; «Kleide die Worthöhlen aus...» = «Вистели печери слів...» : [вірші] / П. Целан // Загублена арфа : антологія нїмецькомовної поезїї Буковини / концепція вид-ня, пер., передм. та бібліогр. довідки П. Рихла. – 2-е вид., допов. – Чернівці, 2008. – С. 334–403.
106. САНЬОЛЬ М. На межї Європи : Чернівці біля Садгори : [фрагменти віршів П. Целана] / М. Саньоль // Дух і Літера. – Київ, 2010. – № 21. – С. 203–227.

1.3. Листування. Промови

107. PAUL Celan – Nelly Sachs. Briefwechsel / hrsg. von B. Wiedemann. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 1993. – 183 S.
108. PAUL Celan – Franz Wurm / hrsg. von B. Wiedemann in Verbindung mit F. Wurm. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 1995. – 365 S.
109. PAUL Celan. Hanne und Hermann Lenz. Briefwechsel. Mit drei Briefen von Gisèle Celan-Lestrange / hrsg. von B. Wiedemann in Verbindung mit H. Lenz. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2001. – 256 S.
110. PAUL Celan – Gisèle Celan-Lestrange. Briefwechsel. Mit einer Auswahl von Briefen Paul Celans an seinen Sohn Eric / aus dem Französischen von E. Helmlé ; hrsg. u. kommentiert von B. Badiou in Verbindung mit E. Celan ; Anmerkungen übersetzt und für die deutsche Ausgabe eingerichtet von B. Wiedemann. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2001.
Erster Band : Die Briefe. – 590 S.
Zweiter Band : Kommentar. – 614 S.
111. PAUL Celan – Erich Einhorn. «Einhorn: du weißt um die Steine...» Briefwechsel / hrsg. und kommentiert von M. Dmitrieva-Einhorn. – Berlin : Friedenauer Presse, 2001. – 32 S.
112. PAUL Celan. «Du muß versuchen, auch den Schweigenden zu hören». Briefe an Diet Kloos-Barendregt. Zandschrift – Edition – Kommentar / hrsg. von P. Sars unter Mitwirkung von L. Sprooten. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2002. – 143 S.
113. PAUL Celan. Ilana Shmueli. Briefwechsel / hrsg. von I. Shmueli und T. Sparr. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2004. – 246 S. – **Про кн.:** ГОСИК Н. Ляна Шмуелі – останнє кохання Пауля Целана : [про зустріч з авт. кн. в ЧНУ ім. Ю. Федьковича] / Н. Госик // Погляд. – 2004. – 17 верес. (№ 53). – С. 5 ; ПАУЛЯ Целана нема, але залишилися Чернівці та Ляна Шиндлер : [зустріч з німецькомов. авторкою з Ізраїлю Ляною Шмуель на

- презентації в ЧНУ ім. Ю. Федьковича її кн. «Пауль Целан – Іляна Шмуелі. Листування»] // Свобода слова. – 2004. – 23 верес. (ч. 39). – С. 15.
114. PAUL Celan – Rudolf Hirsch. Briefwechsel / hrsg. von J. Seng. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2004. – 400 S.
  115. PAUL Celan. Peter Szondi. Briefwechsel. Mit Briefen von Gisèle Celan-Lestrange an Peter Szondi und Auszügen aus dem Briefwechsel zwischen Peter Szondi und Jean und Mayotte Bollack / hrsg. von Christoph König. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2005. – 264 S.
  116. HERZZEIT. Ingeborg Bachmann – Paul Celan. Der Briefwechsel. Mit den Briefwechseln zwischen Paul Celan und Max Frisch sowie zwischen Ingeborg Bachmann und Gisèle Celan-Lestrange / hrsg. u. kommentiert von B. Badiou, H. Höller, A. Stoll und B. Wiedemann. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2008. – 400 S.
  117. PAUL Celan – Klaus und Nani Demus. Briefwechsel. Mit einer Auswahl aus dem Briefwechsel zwischen Gisèle Celan-Lestrange und Klaus und Nani Demus / hrsg. u. kommentiert von J. Seng. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2009. – 679 S.
  118. PAUL Celan und Gustav Chomed. «...ich brauche Deine Briefe...» / hrsg. von B. Wiedemann und J. Köchel. – Berlin : Suhrkamp Verlag, 2010. – 94 S. + Bildteil (13 S.).
  119. PAUL Celan. Briefwechsel mit den rheinischen Freunden: Heinrich Böll, Paul Schallück und Rolf Schroers. Mit einzelnen Briefen von Gisèle Celan-Lestrange, Ilse Schallück und Ilse Schroers / hrsg. und kommentiert von B. Wiedemann. – Berlin : Suhrkamp Verlag, 2011. – 772 S.
  120. «WIE aus weiter Ferne zu Dir». Paul Celan. Gisela Dischner. Briefwechsel. Mit einem Brief von Gisèle Celan-Lestrange / in Verbindung mit G. Dischner ; hrsg. und kommentiert von B. Wiedeman. – Berlin : Suhrkamp Verlag, 2012. – 281 S.
  121. PAUL Celan. «Etwas ganz und gar Persönliches». Briefe 1934–1970 / Ausgewählt, hrsg. u. kommentiert von B. Wiedemann. – Berlin : Suhrkamp Verlag, 2019. – 1286 S.

***

122. АРТЕМЕНКО Л. Німецькомовний світ побачив листи поета : [листи П. Целана до колишнього чернівчанина Г. Хомеда] / Л. Артеменко // Чернівці. – 2010. – 25 листоп. (№ 48). – С. 9.
123. ВРЕМЯ сердца. Переписка Ингеборг Бахман и Пауля Целана / пер. Т. Баскакова, А. Белобратов. – Москва : Ad Marginem, 2016. – 416 с.
124. «ВРЕМЯ сердца»: переписка Ингеборг Бахман и Пауля Целана / подгот. Т. Баскакова ; пер. с нем. Т. Баскаковой, А. Белобратова ; вступ. А. Белобратова // Иностранная литература. – 2012. – № 10. – С. 3–83.
125. ДМИТРИЕВА-АЙНГОРН М. Русский мир Пауля Целана на фоне переписки с Эрихом Айнгорном / М. Дмитриева-Айнгорн // Пауль Целан. Материалы, исследования, воспоминания. Т. 1 : Диалоги и переключки / сост. Л. Найдич. – Москва, 2004 ; Иерусалим, 5764. – С. 81–97. – Рос. мовою.
126. ПИСЬМА Пауля Целана // Иностранная литература. – 2005. – № 4. – С. 221–242.
127. ПОРА сердца. Ингеборг Бахман – Пауль Целан. Листування : з листуванням між Паулем Целаном і Максом Фрішем, а також між Ингеборг Бахман і Жизель Целан-Лестранж / упоряд., комент.: Б. Бадью, Г. Гьоллер, А. Штоль, Б. Відеман ; пер.: Л. Цибенко, П. Рихло. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2012. – 416 с. – (Бібліотека німецькомовної літератури. Меридіан сердца). – Парал. тит. арк. нім. – **Про кн.:** ЛИСТИ, що плывуть до берега сердца // Версії. – 2014. – 13–19 лют. (№ 7). – С. 8 ; ЧОРНЕЙ В. Новітні Ромео та Джульєта / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2012. – 13 груд. (№ 141). – С. 14 ; ЧОРНЕЙ В. «Такі листи уже ніхто не пише» / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2012. – 6 груд. (№ 138). – С. 4.

Промови

128. CELAN P. Ansprache anlässlich der Entgegennahme des Literaturpreises der Freien Hansestadt Bremen / P. Celan // Literaturstadt Czernowitz : Autoren. Texte. Bilder / [Bukowina-

Zentrum, Robert Bosch Stiftung (Klagenfurt), Georg Drozdowski Ges. ; lit. Konzept, Textauswahl, Vorw., Dichterbiographien von P. Rychlo, künstler. Konzept, ill. Material von O. Liubkivskyj]. – Czernowitz, 2007. – S. 202–203 ; Czernowitz, 2009. – S. 199–201 ; Czernowitz, 2019. – S. 199–201.

***

129. ЦЕЛАН П. Бременська промова : [з нагоди вручення літ. премії вільного ганзейського міста Бремена] / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихло // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 169–170 ; Зарубіжна література. – 2002. – Ч. 4 (січ.). – С. 1.
130. ЦЕЛАН П. Бременская речь / П. Целан ; пер. с фр. Б. Дубина // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 190.
131. ЦЕЛАН П. Меридіан : промова з нагоди вручення премії Георга Бюхнера, Дармштадт, 22-го жовтня 1960 р. / П. Целан ; пер. з нім. П. Рихла // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 157–168.
132. ЦЕЛАН П. Промова з приводу одержання літературної премії вільного ганзейського міста Бремена / П. Целан ; пер. Я. Свердлюк // ТЕРАКТ : авангардовий літературно-візійний альманах. – Львів, 1994. – С. 87–92.

1.4. Переклади Пауля Целана

133. CELAN P. Gesammelte Werke : in sieben Bänden / P. Celan ; [hrsg. von B. Allemann und S. Reichert unter Mitwirkung von R. Bücher]. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Taschenbuchverlag, 2000.

Band 4 : Übertragungen I Zweisprachig : [Übertragungen aus dem Französischen]. – 886 S. – (Suhrkamp Taschenbuch 3205).

Band 5 : Übertragungen II Zweisprachig : [Übertragungen aus dem Russischen, Englischen und Amerikanischen, Italienischen, Rumänischen, Portugiesischen, Hebräischen]. – 674 S. – (Suhrkamp Taschenbuch 3206).

134. CELAN P. Übertragungen aus den Russischen: Alexander Blok, Ossip Mandelstam, Sergei Jessenin / P. Celan. – Frankfurt am Main : S. Fischer Verlag, 1986. – 158 S.
135. UNGARETTI G. Angefugt, nahtlos, ans Heute. Agglutinati all' oggi / G. Ungaretti ; Paul Celan übersetzt G. Ungaretti ; Handschriften ; Erstdruck ; Dokumente, hrsg. von P. Gossens. – Frankfurt am Main ; Leipzig : Insel Verlag, 2006. – 222 S.

РОЗДІЛ 2. ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ПАУЛЯ ЦЕЛАНА

2.1. Загальні матеріали

2.1.1. Окремі видання

136. BÖTTIGER H. Orte Paul Celans / H. Böttiger. – Wien : Paul Zsolnay Verlag, 1996. – 176 s. – **РЕЦ.:** РИХЛО П. [Про П. Целана] / П. Рихло // Дух і Літера. – Чернівці, 1999. – № 5–6. – С. 450–451.
137. CHALFEN I. Paul Celan. Eine Biographie seiner Jugend / I. Chalfen. – Frankfurt am Main : Insel Verlag, 1979. – 189 S. – **Про кн.:** ВОРОНЦОВ С. Прогулянка з коханою посеред безглуздя : [про чернів. період життя П. Целана за кн. «Біографія його юності» та кохання до актриси Рут Лакнер] / С. Воронцов // Чернівці. – 2018. – 7 черв. (№ 23). – С. 8.
138. EMMERICH W. Paul Celan / W. Emmerich. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt Taschenbuch Verlag, 1999. – 192 S. – [rowohlt monographien].
139. FELSTINER J. Paul Celan. Poet, Survivor, Jew / J. Felstiner. – New Haven ; London : Yale University Press, 1995. – 344 p.
140. FELSTINER J. Paul Celan J. Paul Celan. Eine Biographie / J. Felstiner ; Deutsch von Holger Fliessbach. – München : Verlag C. H. Beck, 1997. – 432 S. – **РЕЦ.:** РИХЛО П. [Ми і світ] / П. Рихло // Літ.-мист. Буковина. – 1997. – 23 серп. (№ 1). – С. 15.
141. PAUL Celan – Die Goll-Affäre : Dokumente zu einer <Infamie> / zusammengestellt, hrsg. und kommentiert von B. Wiedemann. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2000. – 926 S.

***

142. НИКИФОРОВ В. Н. Поэтика раннего творчества П. Целана : автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук : [спец.] 10.01.05 «Литература стран Западной Европы, Америки и Австралии» / В. Н. Никифоров. – Москва, 1989. – 15 с.

143. ГЕЛЬГАУС А. Пауль Целан / Пауль Анчель в Чернівцях = Paul Antschel / Paul Celan in Czernowitz / А. Гельгаус ; [пер. з нім. П. Рихло ; Нім. Шіллерів. т-во, Марбах]. – Франкфурт-на-Майні : Зуркамп, 2001. – 160 с. – Спец. випуск: Марбахський журнал = Sonderheft : Marbacher Magazin, 2000. – № 90. – 160 с. – Нім. та укр. мовами.
144. ПАУЛЬ Целан. Матеріали, дослідження, воспоминання. / сост. и ред. Л. Найдич. – Москва : Мости культури, 2004–2007.
- Т. I : Диалоги и переклички. – 2004. – 336 с.
- Т. II : Комментарии и мемуары. – 2007. – 384 с.
145. РИХЛО П. Поетика діалогу. Творчість Пауля Целана як інтертекст : моногр. / П. Рихло. – Чернівці : Рута, 2005. – 584 с. – **РЕЦ.:** КАРПА Р. : [На монографію] / Р. Карпа // Критика. – Рік Х. – 2006. – Ч. 7–8. – С. 36 ; МУРАТОВА В. Інтертекстуальність: «за» і «проти» / В. Муратова // Новітня філологія. – Миколаїв, 2007. – № 5. – С. 222–229 ; НЯМЦУ А. Поетична творчість як інтертекст / А. Нямцу // Слово і Час. – 2006. – № 6. – С. 91–94 ; **Про кн.:** БОГУСЛОВСЬКА В. Фундаментальне дослідження про Целана / В. Богусловська // Буковин. журнал. – 2006. – № 4. – С. 281–282.
146. РИХЛО П. Творчість Пауля Целана як інтертекст : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : [спец.] 10.01.04 «Література зарубіжних країн» ; [спец.] 10.01.05 «Порівняльне літературознавство» / Рихло Петро Васильович. – Київ, 2006. – 36 с.
147. ЛЕЩУК Ю. В. Лінгвостилістичні та поетико-когнітивні особливості герметичної лірики Пауля Целана : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. філол. наук : [спец.] 10.02.04 «Германські мови» / Лещук Юлія Володимирівна ; Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2014. – 16 с.
148. РИХЛО П. Пауль Целан. Референції: наукові студії, статті, есеї / П. Рихло. – Київ : Дух і Літера, 2020. – 464 с.

149. ХАЛФЕН І. Пауль Целан. Біографія юності поета / І. Халфен ; пер. з нім., післям. та комент. П. Рихла. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2020. – 256 с.

2.1.2. Довідкова література

150. SATCO E. Celan Paul (Paul Antschel), (23.11.1920, Cernauti – 20.04.1970, Paris) – poet / E. Satco // Satco E. Enciclopedia Bucovinei. Vol. 1 / E. Satco ; colaboratori principali: E. Dimitriu si E. Beck. – Suceava, 2004. – P. 210–211. – Рум. мовою.
151. SATCO E. Celan Paul (Paul Antschel), (23.11.1920, Cernauti – 20.04.1970, Paris) – poet; traducator / E. Satco // Satco E. Enciclopedia Bucovinei. Personalitati, localitati, societati, presa, institutii. Vol. 1 : A-F / E. Satco, A. Niculica ; colab.: E. Beck, A. Chindris, E. Pintilei, B. Niculica. – Suceava, 2018. – P. 408–411. – Рум. мовою.

***

152. ЦЕЛАН, Селан (Celan) Поль // Литературный энциклопедический словарь / под общ. ред. В. М. Кожевникова, П. А. Николаева. – Москва, 1987. – С. 733.
153. ЦЕЛАН Пауль // Зарубіжні письменники : енцикл. довід. : у 2 т. Т. 2 : Л–Я / за ред. Н. Михальської, Б. Щавурського. – Тернопіль, 2006. – С. 735.

***

154. ПАУЛЬ Целан // Богайчук М. А. Література і мистецтво Буковини в іменах : слов.-довід. / Р. Й. Дуб, М. А. Богайчук. – Чернівці, 2005. – С. 287–288.
155. ЦЕЛАН Пауль (23.11.1920, м. Чернівці – 20.04.1970, м. Париж, Франція) – поет, перекладач (справжнє прізвище Пауль Анчель, псевдоніми: П. Аурел, А. Павел) // Буковинці в світі : біобібліогр. довід. Вип. 1 / авт.-уклад. О. Гаврилюк ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці, 2015. – С. 165–167.

156. ШЕВЧЕНКО Н. Д. Пауль Целан / Н. Д. Шевченко // Шевченко Н. Д. Чернівці: 100 відомих адрес : довід. туриста-краєзнавця / Н. Д. Шевченко. – Чернівці, 2007. – С. 169.

2.1.3. Статті з книг та наукових збірників

157. PAUL Celan // Literaturstadt Czernowitz : Autoren. Texte. Bilder / [Bukowina-Zentrum, Robert Bosch Stiftung (Klagenfurt), Georg Drozdowski Ges. ; lit. Konzept, Textauswahl, Vorw., Dichterbiographien von P. Rychlo, künstler. Konzept, ill. Material von O. Liubkivskyj]. – Czernowitz, 2007. – S. 199–201 ; Czernowitz, 2009. – S. 199–201 ; Czernowitz, 2019. – S. 199–201. – Нім. мовою.
158. RYCHLO P. Neue Angaben zu Paul Celans Gymnasialjahren aus dem Czernowitzer Bezirksarchiv / P. Rychlo // Kulturlandschaft Bukowina : Studien zur deutschsprachigen Literatur des Buchenlandes nach 1918 / hrsg. von A. Corbea, M. Astner. – Iași, 1990. – S. 205–210. – Нім. мовою.
159. RYCHLO P. Spurenfindung: Rose Ausländer und Paul Celan in Czernowitz / P. Rychlo // Gans M. «Wörter stellen mir nach Ich stelle sie vor» : Dokumentation des Ludwigsburger Symposiums 2001 «100 Jahre Rose Ausländer» / M. Gans, R. Jost, H. Vogel (hrsg.). – Baltmannsweiler, 2002. – S. 160–167. – Нім. мовою.

***

160. БЕРЕЗИНА С. Целан, Пауль / С. Березина // Березина С. Евреи Буковины. 120 славных имён / С. Березина. – Чернівці, 2016. – С. 224–228.
161. ВЕБЕР В. Пауль Целан (Paul Celan, 1920–1970) / В. Вебер // Der Goldene Schnitt : Lyrik aus Österreich in russischen Nachdichtungen 19–20 Jahrhundert = Золотое сечение : австрийская поэзия XIX – XX века в русских переводах. – Москва, 1988. – С. 776–777. – Рос. мовою.
162. ГАВРИЛІВ Т. Біліший попіл / Т. Гаврилів // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 138–146.

163. ДЕРЕВ'ЯНКО О. Образ Івана як прототип Пауля Целана у романі «Маліна» Інгеборг Бахман / О. Дерев'янка // Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету, присвяченої 600-річчю м. Чернівці (13–14 травня 2008). Філологічні науки. – Чернівці, 2008. – С. 57–59.
164. КОЛОДІЙ В. Пауль Целан / В. Колодій // Колодій В. З вогню і квітів : книга перекладів / В. Колодій. – Чернівці, 2008. – С. 337–338.
165. ЛЕВИНАС Э. От существа к другому / Э. Левинас ; пер. с фр. Л. Жданко-Френкель // Пауль Целан. Материалы, исследования, воспоминания. Т. 1 : Диалоги и переключки. / сост. Л. Найдич. – Москва, 2004 ; Иерусалим, 5764. – С. 31–38. – Рос. мовою.
166. ЛІСОВА М. Жінки в житті і творчості Пауля Целана / М. Лісова ; наук. кер.: Р. І. Бабух, С. С. Шкварчук // Досліджуємо Буковину : наук. дослідж. слухачів Буковин. Малої акад. учнів. молоді. Ч. 1. – Чернівці, 2015. – С. 15–21 ; Буковинська Мала академія наук учнівської молоді : тези наук.-дослід. робіт. – Чернівці, 2015. – С. 39.
167. МАСАН О. Чернівецькі адреси Целана / О. Масан, І. Чеховський // Масан О. Чернівці: 1408–1998 : нариси з історії міста / О. Масан, І. Чеховський. – Чернівці, 1998. – С. 146–149.
168. МЕННІНГГАУС В. (Берлін). Чернівці/Буковина як «топос» німецько-єврейської історії та літератури : [згад. про П. Целана] / В. Меннінгаус // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 20–37.
169. ПАУЛЬ Целан // Богайчук М. А. Письменники Буковини : посіб. для учнів 5–11-х кл. та вчителів укр. л-ри / Р. Й. Дуб, М. А. Богайчук. – Чернівці, 1998. – С. 47–48.
170. ПАУЛЬ Целан // Дуб Р. Й. Літературна Буковина : посіб. для вчителів укр. л-ри та учнів 5–11 кл. / Р. Й. Дуб, М. А. Богайчук. – Чернівці, 1997. – С. 57–60.
171. ПАУЛЬ Целан // Літературне місто Чернівці : автори, тексти, документи / спільний авт. проект П. Рихла і О. Любківського. – Чернівці, 2010. – С. 219–221.

172. ПАУЛЬ Целан // Мельничук Б. Література народів України / Б. Мельничук, Я. Мельничук. – Чернівці, 2003. – С. 49.
173. ПАУЛЬ Целан – єврейський поет, перекладач // Мінченко Т. А. Українознавство. Українська культура. 8 клас / Т. А. Мінченко, Д. М. Препеліца. – Чернівці, 2008. – С. 234–235.
174. ПАУЛЬ Целан = Paul Celan // Час Фенікса : німецькомовна поезія Буковини = Phönixzeit : Deutschsprachige Dichtung der Bukowina / Посольство Федеративної Республіки Німеччина, Німецький культурний центр, Центр Буковинознавства. – [Б. м.], [2008?]. – С. 38. – Нім., укр. мовами.
175. ПШИБИЛЯК Ф. Кола Целанового світу / Ф. Пшибиляк // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 50–64.
176. РИХЛО П. «Під мостом Мірабо струмує Сена...». Поетична велич і життєва трагедія Пауля Целана / П. Рихло // Галицько-буковинський хронограф : гуманітарний альманах. – Івано-Франківськ ; Чернівці, 1997. – Ч. 1. – С. 49–56.
177. РИХЛО П. Повернення Пауля Целана / П. Рихло // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 7–10.
178. РИХЛО П. Поетика діалогу Пауля Целана як спроба подолання культурної кризи доби / П. Рихло // Питання літературознавства. – Чернівці, 2005. – Вип. 12 (69). – С. 88–106 ; Вип. 13 (70). – С. 88–105.
179. РИХЛО П. Целан Пауль (справжнє прізвище П. Анчель: 23.11.1920, Чернівці) / П. Рихло // Загублена арфа : антологія німецькомовної поезії Буковини. – Чернівці, 2002. – С. 528–530. – Чернівці, 2008. – С. 579–581.
180. СЕВЕРНЮК Т. Целан Пауль (Пауль Лео Анчель) / Т. Севернюк // Севернюк Т. О Чернівці, оаза дивини / Т. Севернюк. – Чернівці, 2008. – С. 271–272.
181. СКУРАТІВСЬКИЙ В. Пауль Целан і Чернівці. Чернівецька зустріч культур / В. Скуратівський // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 6.

182. ТКАЧ В. Пауль Целан і Чернівці / В. Ткач // Ткач В. Імітація: sms – життя / В. Ткач. – Чернівці, 2012. – С. 342–348.
183. ФІШБЕЙН М. Повернення до меридіана / М. Фішбейн // Фішбейн М. Ранній рай : поезії. Аб-сурдокамера. Поезії для дітей. Переклади. Проза. Есеї. Афоризми / М. Фішбейн. – Київ, 2006. – С. 391–414.
184. ЦЕЛАН Пауль (Анчел) // Добржанський О. Нації та народності Буковини у фондах Державного архіву Чернівецької області / О. Добржанський, Н. Масіян, М. Никирса. – Чернівці, 2003. – С. 54.
185. ЧЕРЕВАТЕНКО Л. Чорне молозиво ранку... / Л. Череватенко // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 69–72.
186. ЧЕХОВСЬКИЙ І. [Про зірку першої величини німецькомовної і світової поезії ХХ ст., уродженця Чернівців Пауля Лео Анчеля, відомого в літературі під псевдонімом Пауль Целан] / І. Чеховський // Чеховський І. Чернівці – ковчег під вітрилами толерантності : історичні студії багатокультурного етнорелігійного феномену в центрі Європи / І. Чеховський. – Чернівці, 2004. – С. 79. – Є фото пам'ятника в Чернівцях та портрет.

2.1.4. Статті з періодичних видань

187. АНДРУХОВИЧ Ю. Чернівці – Париж – вічність / Ю. Андрухович // Потяг – 76. – 2002. – № 1. – С. 11–16.
188. АПТ С. Пауль Целан / С. Апт // Иностранная литература. – 1974. – № 5. – С. 103–104. – Рос. мовою.
189. БІЛОРУСЕЦЬ М. З вірою в добро / М. Білорусець // Буковина. – 1989. – 22 жовт. (№ 203). – С. 4.
190. БОНФУА Ив. Пауль Целан / Ив Бонфуа ; пер. с фр. М. Гринберга // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 201–204. – Рос. мовою.
191. ВІНАЙШОВ феромони кохання : [про відомих чернівчан, згад. Пауль Целан] // Мол. буковинець. – 2019. – 6 черв. (№ 46). – Місто, с. 7.

192. ВОНИ прославили та прославляють... Буковину: 23.11.1920 – Пауль Целан: австрійський поет, перекладач // Все для вчителя. – 2010. – Серп. (№ 23–24). – С. 103 ; Позакласний час. – 2010. – № 2. – С. 88.
193. ВОРОНЦОВ С. Ляльки – вбивча сила / С. Воронцов // Свобода слова. – 2010. – 19 серп. (ч. 33). – С. 18.
194. ВОРОНЦОВ С. Макс і Пауль / С. Воронцов // Свобода слова. – 2011. – 16 черв. (ч. 24). – С. 18.
195. ВОРОНЦОВ С. Той, хто Руту знайшов : [про П. Целана та жінок в його житті] / С. Воронцов // Свобода слова. – 2010. – 25 листоп. (ч. 53). – С. 18 ; Чернівці. – 2020. – 26 листоп. (№ 47). – С. 8.
196. ГРИЦМАН А. «Услышать ось земную...» : поетический меридиан Пауля Целана / А. Грицман // Вестник Европы. – 2007. – № 21. – С. 78–95. – Рос. мовою.
197. ГУСАР Ю. Буковинський календар. Листопад – 2010. Прославила «Фуга смерті» / Ю. Гусар // Буковин. віче. – 2010. – 29 жовт. (№ 82). – С. 3.
198. ГУСАР Ю. Буковинський календар. Листопад – 2016. «Чорне молоко світання...» / Ю. Гусар // Буковин. віче. – 2016. – 17 листоп. (№ 43). – С. 3.
199. ГУСАР Ю. 23 листопада народився поет, перекладач Пауль Целан (1920–1970) / Ю. Гусар // Погляд. – 2008. – 21 листоп. (№ 55). – Хронограф, с. 4.
200. ГУСАР Ю. Пауль Целан (Пауль Лео Анчель) / Ю. Гусар // Вечірні Чернівці. – 2006. – 26 жовт. (№ 42). – С. 5.
201. ГУЦУЛЯК М. Пауль Целан: про танго, німфоманок і суїцидальні настрої / М. Гуцуляк // Свобода слова. – 2012. – 23 листоп. (ч. 58). – С. 16.
202. ДУБИН Б. Пауль Целан / Б. Дубин // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 184–186. – Рос. мовою.
203. ІВАСЮТИН Т. Слідами Пауля Целана в Парижі / Т. Івасютин // Чернівці. – 2010. – 25 листоп. (№ 48). – С. 9.
204. ІСАЧЕНКО С. Феномен покинутого міста / С. Ісаченко // Час 2000. – 2003. – 10 жовт. (ч. 41). – С. 4.
205. КОЛОДІЙ В. Поет, який тужив за буками своєї Вітчизни / В. Колодій // Чернівці. – 2010. – 25 листоп. (№ 48). – С. 8.

206. КОЛОДІЙ В. Фуґи зі стогону душ / В. Колодій // Буковин. журнал. – 2010. – № 3–4. – С. 135–136 ; Чернівці. – 2010. – 25 листоп. (№ 48). – С. 8.
207. КОРОТКО О. Код вічності Целана : [есей] / О. Коротко ; пер. О. Ільчук // Літ. Україна. – 2020. – 5 верес. (№ 33–34). – С. 9.
208. ЛЕВИНАС Э. От бытия к иному / Э. Левинас ; пер. з фр. Б. Дубина // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 197–201. – Рос. мовою.
209. МАСАН О. Серце поета, загублене в Сені / О. Масан // Чернівці. – 2000. – 24 листоп. (№ 48). – С. 4.
210. МАСАН О. Чернівецькі адреси Целана / О. Масан, І. Чеховський // Час. – 1990. – Листоп. (№ 9). – С. 3.
211. МИШО А. Пауль Целан на дорозі життя / А. Мишо ; пер. с фр. Б. Дубина // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 211. – Рос. мовою.
212. ПАУЛЬ Целан // Час. – 2019. – 4 лип. (ч. 27). – С. 12.
213. ПОЖАРУК Н. Незгубне в його житті / Н. Пожарук // Чернівці. – 2011. – 21 квіт. (№ 17). – С. 15.
214. ПОМЕРАНЦЕВ С. Святослав Померанцев: «Целан – це хворе сумління поствоєної Європи» : [інтерв'ю з президентом Міжнар. поетич. фест. «Meridian Czernowitz» / вела В. Чорней] // Мол. буковинець. – 2010. – 22 квіт. (№ 44). – С. 5.
215. ПОНЮК Н. Європейський поет – наш земляк / Н. Понюк // Буковина. – 2010. – 7 трав. (№ 35). – С. 7.
216. РАДЗІЄВСЬКА В. Пауль Целан наклав на себе руки у Парижі / В. Радзівська // Газета по-українськи. – 2010. – 3 груд.
217. РИХЛО П. Пауль Целан як культурний капітал / П. Рихло // Мол. буковинець. – 2010. – 26–27 листоп. (№ 135). – Трохи культури, с. 1.
218. РИХЛО П. «Під мостом Мірабо струмує Сена...» / П. Рихло // Мол. буковинець. – 2010. – 23–24 квіт. (№ 45). – Трохи культури, с. 3.

219. РИХЛО П. «Під мостом Мірабо струмує Сена...». Поетична велич і життєва трагедія Пауля Целана / П. Рихло // Зарубіжна література. – 2002. – Ч. 4 (січ.) – С. 1–2.
220. РИХЛО П. Целан. Досвід безпритульності / П. Рихло // Мол. буковинець. – 2008. – 3–4 жовт. (№ 112). – Трохи культури, с. 3.
221. РОСИНСЬКА О. Невідомий меридіан серця Пауля Целана / О. Росинська // Свобода слова. – 2008. – 15 трав. (№ 18). – С. 18.
222. РОСИНСЬКА О. Пауль Целан: «Я пишу для живих» : [про П. Целана та перекладачів – П. Рихла та М. Білорусця] / О. Росинська // Свобода слова. – 2012. – 20 верес. (ч. 42). – С. 18.
223. СІТІН С. Для щастя народжений / С. Сітін // Сіті-інфо. – 2004. – 9 лип. (№ 28). – С. 9.
224. СТАРОБІНСКИЙ Ж. Целан читает свои стихи / Ж. Старобинский ; пер. з фр. Б. Дубина // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 191–192. – Рос. мовою.
225. ТАКЕ довге повернення // Буковин. віче. – 1990. – 1 груд. (№ 5). – С. 4.
226. ТУЗ Д. Он покончил с собой, бросившись в Сену апрельским вечером 1970-го / Д. Туз // Еврейские вести. – 2001. – Нояб. (№ 21–22). – С. 2. – Рос. мовою.
227. ФІШБЕЙН М. Повернення меридіана... / М. Фішбейн // Сучасність. – 1981. – Ч. 6. – С. 108–114 ; Ї : незалеж. культуролог. часопис. – 2009. – № 56. – 238–244. – [Номер, присвяч. Чернівцям].
228. ЦЕЛАН Е. Целан Ерік: «З батьком у нас були добрі стосунки» : [інтерв'ю з сином Пауля Целана] / вела Н. Фещук // Мол. буковинець. – 2019. – 21–27 черв. (№ 52). – С. 20.
229. ЦИДЕЛЬКОВСКИЙ С. Наш Пауль Целан / С. Цидельковский // Хесед Шушана. – 2000. – № 8. – С. 5. – Рос. мовою.
230. ЧЕРЕВАТЕНКО Л. Чорне молозиво ранку... / Л. Череватенко // Основа. – 1997. – № 11. – С. 57–58.

231. ЧОРНЕЙ В. «Війна вкрала нашу молодість...» : [згад. про З. Меєрбаум-Айзінгер – кузину Пауля Целана] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2014. – 14 серп. (№ 84). – Місто, с. 6.
232. ЧОРНЕЙ В. «Я завжди поблизу свого Меридіана...» : про чернівецький період життя Пауля Целана / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2010. – 22 квіт. (№ 44). – С. 5. – **Зміст:** *Факти з біографії ; Творчість.*
233. ШІКЛЕР М. Я вчився в одній гімназії з Паулем Целаном : [спогади / зап. С. Воронцов] / М. Шіклер // Свобода слова. – 2004. – 29 січ. (ч. 5). – С. 17.
234. ШЛЬОСЕР Ф. Відпусти їм гріхи, плането / Ф. Шльосер // Всесвіт. – 1994. – № 5–6. – С. 164–166.
- ***
235. DIACONU M. Cuvinte despre strigatul lui Paul Celan / M. Diaconu // Glasul Bucovinei. – 2005. – № 1 (An. XII. Nr. 45). – С. 30–37. – Рум. мовою.

2.2. Творчий шлях

236. PAUL Celan. Werke : historisch-kritische Ausgabe. 1. Abteilung : Lyrik und Prosa : [in 14 Bänden] / begründet von B. Allemann, besorgt von der Bonner Arbeitsstelle für die Celan-Ausgabe R. Bücher, A. Gellhaus. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2003–2008.
- Band 2/3.** Teil 1 : Text / hrsg. von A. Lohr unter Mitarbeit von H. Gehle in Verbindung mit R. Bücher. – 150 S.
- Band 2/3.** Teil 2 : Apparat / hrsg. von A. Lohr unter Mitarbeit von H. Gehle in Verbindung mit R. Bücher. – 272 S.
- Band 5.** Teil 1 : [«Sprachgitter»] : Text / hrsg. von H. Gehle unter Mitarbeit von A. Lohr in Verbindung mit R. Bücher. – [2002]. – 74 S.
- Band 5.** Teil 2 : [«Sprachgitter»] : Apparat / hrsg. von H. Gehle unter Mitarbeit von A. Lohr in Verbindung mit R. Bücher. – [2002]. – 334 S.
- Band 6.** Teil 1 : [«Die Niemandrose»] : Text / hrsg. von A. Gellhaus unter Mitarbeit von H. Gehle und A. Lohr in Verbindung mit R. Bücher. – [2001]. – 102 S.

Band 6. Teil 2 : [«Die Niemandrose»] : Apparat / hrsg. von A. Gellhaus unter Mitarbeit von H. Gehle und A. Lohr mit R. Bücher. – [2001]. – 316 S.

Band 7. Teil 1 : [«Atemwende»] : Text / hrsg. von R. Bücher. – [1990]. – 144 S.

Band 7. Teil 2 : [«Atemwende»] : Apparat / hrsg. von R. Bücher. – [1990]. – 266 S.

Band 8. Teil 1 : [«Fadensonnen»] : Text / hrsg. von R. Bücher. – [1991]. – 136 S.

Band 8. Teil 2 : [«Fadensonnen»] : Apparat / hrsg. von R. Bücher. – [1991]. – 260 S.

Band 9. Teil 1 : [«Lichtzwang»] : Text / hrsg. von R. Bücher unter Mitarbeit von A. Lohr und A. Gellhaus. – [1997]. – 138 S.

Band 9. Teil 2 : [«Lichtzwang»] : Apparat / hrsg. von R. Bücher unter Mitarbeit von A. Lohr und A. Gellhaus. – [1997]. – 270 S.

Band 10. Teil 1 : [«Schneepart»] : Text / hrsg. von R. Bücher unter Mitarbeit von A. Gellhaus und A. Lohr-Jasperneite. – [1994]. – 102 S.

Band 10. Teil 2 : [«Schneepart»] : Apparat / hrsg. von R. Bücher unter Mitarbeit von A. Gellhaus und A. Lohr-Jasperneite. – [1994]. – 212 S.

Band 11 : [Verstreut gedruckte Gedichte nachgelassene Gedichte bis 1963] : [Text und Apparat] / hrsg. von H. Gehle und T. Schneider unter Mitarbeit von A. Lohr in Verbindung mit R. Bücher. – [2006]. – 514 S.

Band 12 : [Eingedunkelt] : [Text und Apparat] / hrsg. von R. Bücher und A. Lohr unter Mitarbeit von H. Kruschwitz und T. Schneider. – [2006]. – 304 S.

Band 13 : [Nachgelassene Gedichte 1963 bis 1968] : [Text und Apparat] / hrsg. von R. Bücher und A. Lohr unter Mitarbeit von H. Kruschwitz. – [2011]. – 356 S.

Band 14 / hrsg. von H. Kruschwitz und T. Schneider unter Mitarbeit von A. Lohr in Verbindung mit R. Bücher. – 428 S.

***

237. БОНДАРЕНКО С. «Фуга смерти» Целана / С. Бондаренко // Киев. ведомости. – 2006. – 20 февр. (№ 36). – С. 11. – Рос. мовою.
238. ГАВРИЛІВ Т. Ідентичність тексту: українські спроби прочитання Целяна / Т. Гаврилів // Критика. – Рік VIII. – 2004. – Трав. (ч. 5). – С. 25–26.
239. ГАДАМЕР Х.-Г. Последнее стихотворение Целана : [«Wirk nicht voraus»] / Х.-Г. Гадамер ; пер. с нем. А. Ярина // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 205–210. – Рос. мовою.
240. ГАЙНЦ М. Безкрайність країв : [три спроби тлумачення вірша П. Целана «Як ти»] / М. Гайнц // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 113–130.
241. ДЕВ Ж. Поки триває гра : [про перекладацьку діяльність П. Целана] / Ж. Дев // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 65–68.
242. ДОМІТРАЩУК С. Символізм у творчості П. Целана : [про поетичні твори: вірш «Ноктюрн», зб. «Троянда нікому», вірші «Псалом» та «З вином і самотністю»] / С. Домітращук // Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету, присвяченої 600-річчю м. Чернівці (13–14 трав. 2008). Історичні, економічні та юридичні науки. – Чернівці, 2008. – С. 73–74.
243. ДУБИН Б. Встреча на берегу сердца / Б. Дубин // Иностранная литература. – 2005. – № 4. – С. 203–205. – Рос. мовою.
244. ЗАПОЛОВСЬКА С. Феномен творчості Пауля Целана в контексті німецькомовної літератури II-ої половини XX ст. / С. Заполовська, Л. Гіков // Буковинська мала академія : тези наук. робіт. – Чернівці, 2008. – С. 61.
245. КОРБ'Я-ГОЙЗИ А. Чернівці, 1919 : [про творчість поета] / А. Корб'я-Гойзі // Дух і Літера. – Київ, 1999. – Вип. 5–6. – С. 73–81.

246. ЛАКУ-ЛАБАРТ Ф. Молитва : [про твір «Псалом»] / Ф. Лаку-Лабарт // Иностранная литература. – 1999. – № 12. – С. 129–132. – Рос. мовою.
247. МАВЛЕВИЧ Н. Джазовая импровизация на тему псалма для философа и девяти переводчиков : [о произведении «Псалом»] / Н. Мавлевич // Иностранная литература. – 1999. – № 12. – С. 122–123, 129–132. – Рос. мовою.
248. «МОЛОДА» поезія від об'єднання «ЗаРаЗа» та... Пауля Целана : [про вірші З. Меербаум-Айзінгер в укр. пер. П. Рихла ; З. Меербаум-Айзінгер – кузина П. Целана] / підгот. Н. Ваверчак // День. – 2013. – 12–13 лип. (№ 120–121). – С. 23.
249. НАЗАРЕЦЬ В. М. Трагедія Голокосту очима Пауля Целана / В. М. Назарець, Є. М. Васильєв // Зарубіжна література в школах України. – 2007. – № 11. – С. 37–38.
250. НОВИКОВА М. Контекст пам'яті / М. Новикова // Всесвіт. – 1978. – № 6. – С. 175–180.
251. НУСС А. Поезія як повернення до забутого / А. Нусс // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 103–112.
252. ПЕГГЕЛЕР О. Поезія в наше время / О. Пеггелер ; пер. с нем. Н. Зоркой // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 192–195. – Рос. мовою.
253. ПОЧАПСЬКА О. ...Я придумав для тебе подвійне ім'я... : Пауль Целан і проблема розділеного «Я» / О. Почапська // Дзвін. – 2016. – № 2. – С. 231–237.
254. РИХЛО П. «Вірш утверджується на межі себе самого»: поетичний цикл Пауля Целана «Затьмарено» / П. Рихло // Пасіонарність другорядного : матер. XIV Міжнар. літературозн. конф., м. Чернівці, 11–12 трав. 2017 р. – Чернівці, 2017. – С. 69–73.
255. РИХЛО П. Єврейський контекст лірики Пауля Целана / П. Рихло // Рихло П. Шібболет. Пошуки єврейської ідентичності в німецькомовній поезії Буковини : наук. моногр. / П. Рихло. – Чернівці, 2008. – С. 163–208.
256. РИХЛО П. Єврейський контекст ранньої поезії Пауля Целана / П. Рихло // Біблія і культура : зб. наук. статей. Вип. 6 / за ред. А. С. Нямцу. – Чернівці, 2004. – С. 317–326.

257. РИХЛО П. Інтеркультурний контекст творчості Пауля Целана / П. Рихло // Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філологія. Вип. 267. – Чернівці, 2005. – С. 184–195 ; Наукові записки. Вип. 69, ч. 2. Серія: Філологічні науки (літературознавство). – Кіровоград, 2006. – С. 129–138. – (Studia in honorem: на пошану і з нагоди 35-річчя науково-педагогічної праці та 60-річчя від дня народження доктора філологічних наук, професора Миколи Івановича Зимомрі).
258. РИХЛО П. Інтертекстуальна природа творчості Пауля Целана / П. Рихло // Буковин. журнал. – 2005. – Ч. 1. – С. 153–167.
259. РИХЛО П. Історія і людська доля в німецькомовній ліриці Буковини / П. Рихло // Ї : незалеж. культуролог. часопис. – 2009. – № 56. – С. 298–309. – [Номер, присвяч. Чернівцям]. – Про П. Целана, с. 304–306.
260. РИХЛО П. Літературні Чернівці. Спроба лексикуону буковинського письменства : [згад. творчість П. Целана] / П. Рихло // Ї : незалеж. культуролог. часопис. – 2009. – № 56. – С. 310–346. – [Номер, присвяч. Чернівцям]. – Про П. Целана, с. 340–342.
261. РИХЛО П. Пауль Целан у пошуках єврейської ідентичності / П. Рихло // Біблія і культура : зб. наук. статей. Вип. 7 / за ред. А. С. Нямцу. – Чернівці, 2005. – С. 328–335.
262. РИХЛО П. Петро Рихло: «Світ без його віршів був би набагато біднішим» : [розмова з д-ром філол. наук, проф. каф. заруб. л-ри та теорії л-ри ЧНУ ім. Ю. Федьковича / вела С. Телешман] // Унів. вісник. – 2010. – Верес. (№ 7). – С. 13 : фото.
263. РИХЛО П. «Пісні потойбіч людей»: поезія і доля Пауля Целана / П. Рихло // ArtLine. – 1997. – Ч. 4. – С. 52–55.
264. РИХЛО П. Поетична атлантида Буковини = Poetisches Atlantis der Bucowina : [згад. П. Целан] / П. Рихло // Загублена арфа : антологія німецькомовної поезії Буковини / концепція вид., пер., передм. та бібліогр. довідки П. Рихла. – Чернівці, 2002. – С. 6–21 ; Чернівці, 2008. – С. 6–25.

265. РИХЛО П. «Твій спів дзвенить луною в криничній стороні...» / П. Рихло // Рад. Буковина. – 1991. – 25 квіт. (№ 79). – С. 4.
266. РИХЛО П. «Ти не вмреш мальволикою смертю...» / П. Рихло // Чернівці. – 1991. – 2 лют. (№ 6). – С. 5.
267. СОЛОВЕЙ Е. Поезія і духовний клімат доби / Е. Соловей // Вікно в світ. Зарубіжна література: наук. дослідження, історія, метод. викладання. – Київ, 1998. – № 2. – С. 117–121.
268. «ЦІ ТИХІ, німецькі, болючі рядки...» : рання поезія Пауля Целана у перекладах П. Рихла // Вікно в світ. Зарубіжна література: наук. дослідження, історія, методика викладання. – Київ, 1998. – № 2. – С. 128–140.
269. ШПАПП Т. До питання про топографію походження у ліриці Пауля Целана / Т. Шпарт // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 131–137.

2.2.1. Пауль Целан і світова література

270. CORBEA A. Paul Celan și limba română. Un bilanț / A. Corbea // Literarische Mehrsprachigkeit / hrsg. H. Stiehler. – Iași ; Konstanz, 1996. – S. 86–104. – (Peter Rychlo, S. 97).
271. CORBEA-HOISIE A. Paul Celan et la langue roumaine / A. Corbea-Hoisie // Celan P. Biographie und Interpretation / hrsg. von A. Corbea-Hoisie = Celan P. Biographie et interpretation / P. Celan ; sous la direction de A. Corbea-Hoisie. – Konstanz ; Paris ; Iași, 2000. – S. 98–118.
272. «FREMDE Nähe»: Celan als Übersetzer: Eine Ausstellung des Deutschen Literaturarchivs in Verbindung mit dem Präsidialdepartement der Stadt Zürich im Schiller-Nationalmuseum Marbach am Neckar und im Stadthaus Zürich / Ausstellung und Katalog: A. Gellhaus u. a. – Marbach am Neckar : Deutsche Schillergesellschaft, 1997. – 623 S. – [Marbacher Kataloge 50]. – Нім. мовою.

273. HAVRYLIV T. Identität des Textes: Paul Celans ukrainische Odyssee / T. Havryliv // Greifswalder ukrainische Hefte / hrsg. von A. Kratochvil, R. Göbner. – Aachen, 2005. – Folge 2. – S. 123–158.
274. RYCHLO P. «Es ist so dunkel, wie dein Herz es will»: Rose Ausländer und Paul Celan in Czernowitz / P. Rychlo // Gans M. «Immer zurück zum Pruth» : Dokumentation des Czernowitzer Symposiums 2001 «100 Jahre Rose Ausländer» / hrsg.: M. Gans, H. Vogel. – Baltmannsweiler, 2002. – S. 75–88.
275. RYCHLO P. In der Fremdsprache lügt der Dichter : Die Geschichte der Freundschaft Paul Celan – Alfred Margul-Sperber / P. Rychlo // Der literarische Zaunkönig : Zeitschrift der Erika Mitterer Gesellschaft. – 2010. – № 1. – S. 21–35. – Нім. мовою.
276. RYCHLO P. Paul Celans intertextueller Dialog mit der deutschen Literaturtradition / P. Rychlo // Vielheit und Einheit der Germanistik weltweit. Internationale Vereinigung für Germanistik: XII Kongress 30.07 – 07.08.2010, Warschau. – Frankfurt am Main, 2012. – S. 82–83. – Нім. мовою.
277. RYCHLO P. Paul Celan – Osip Mandel'stam : eine mystische Begegnung auf Distanz / P. Rychlo // Ulbrecht S. Die Ost-West-Problematik in den europäischen Kulturen und Literaturen. Ausgewählte Aspekte : kollektive Monographie / S. Ulbrecht, H. Ulbrechtova. – Praha ; Dresden, 2009. – S. 455–475. – (Veröffentlichung des Slavischen Instituts Prag.). – Deutsch-Tschechisch-Slowakisch-Englisch-Russisch.
278. RYCHLO P. Rose Ausländer und Paul Celan in Czernowitz / P. Rychlo // «Wörter stellen mir nach. Ich stelle sie vor» / hrsg.: M. Gans, R. Jost, H. Vogel. – Baltmannsweiler, 2002. – S. 160–167.

***

279. БЕЛОПУСЕЦ М. Целан и Мандельштам: диалоги / М. Белорусец // Пауль Целан. Материалы, исследования, воспоминания. Т. 1 : Диалоги и переключки / сост. Л. Найдич. – Москва, 2004 ; Иерусалим, 5764. – С. 164–175. – Рос. мовою.

280. БЕЛОРУСЕЦЬ М. Мандельштам, Niemandrose, псалом / М. Белорусець // Дух і Літера. – Київ, 1999. – Ч. 5–6. – С. 93–102.
281. БОЛЛАК Ж. Беньямін в оцінці Целана (1968 р.) / Ж. Боллак // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 82–88.
282. ГУГНИН А. А. Литература Германии : [згад. про П. Целана] / А. А. Гугнин // Зарубежная литература XX века / А. А. Гугнин, А. В. Карельский ; под ред. Л. Г. Андреева. – Москва, 2000. – С. 421–464. – Рос. мовою.
283. ДЖОНСТОН В. М. Три письменники (Франко, Француз, Целан) та три мислителі (Ерліх, Бубер, Чаргафф) реагують на соціокультурні контрасти в Чернівцях і Східній Галичині з 1867 року / В. М. Джонстон // Міні-космос Буковини : матер. Міжнар. наук. конф., присвяч. 130-річчю Чернів. ун-ту. – Чернівці, 2006. – С. 42–57.
284. ИВАНОВИЧ Х. «Все поэты жиды». Целановское прочтение стихов Марины Цветаевой / Х. Иванович // Пауль Целан. Материалы, исследования, воспоминания. Т. 1 : Диалоги и переключки / сост. Л. Найдич. – Москва, 2004 ; Иерусалим, 5764. – С. 205–220. – Рос. мовою.
285. ИВАНОВИЧ Х. Два периода сопереживания есенинской меланхолии / Х. Иванович // Пауль Целан. Материалы, исследования, воспоминания. Т.1 : Диалоги и переключки / сост. Л. Найдич. – Москва, 2004 ; Иерусалим, 5764. – С. 275–284. – Рос. мовою.
286. ИВАНОВИЧ Х. «Поэту, человеку». Личная и поэтическая встреча Целана с Мандельштамом / Х. Иванович // Пауль Целан. Материалы, исследования, воспоминания. Т. 1 : Диалоги и переключки / сост. Л. Найдич. – Москва, 2004 ; Иерусалим, 5764. – С. 98–116. – Рос. мовою.
287. КАРНЕЧІ М. Пауль Целан та Бенджамін Фондан / М. Карнечі // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 89–92.
288. ЛЕМАН Ю. «Язык обогащенный катастрофами». Целановский перевод «Двенадцати» Александра Блока / Ю. Леман // Пауль Целан. Материалы, исследования, воспоминания. Т. 1 : Диалоги и переключки / сост.

- Л. Найдич. – Москва, 2004 ; Иерусалим, 5764. – С. 254–274. – Рос. мовою.
289. МАСАН О. Целан звучить японською : [А. Кіта в Чернівцях, проф. нім. літ. з Токій. ун-ту] / О. Масан // Чернівці. – 1991. – 29 берез. (№ 14). – С. 4.
290. НЕМЕЦКАЯ литература после 1945 года : [згад. про П. Целана] // Зарубежная литература XX века / под ред. В. Толмачева. – Москва, 2003. – С. 503–538. – Рос. мовою.
291. ПАВЛОВА Н. С. Об одном стихотворении Пауля Целана и Осипе Мандельштаме / Н. С. Павлова // Павлова Н. С. Природа реальности в австрийской литературе / Н. С. Павлова. – Москва, 2005. – С. 298–311. – Рос. мовою.
292. РИХЛО П. Георг Тракль у житті та творчості Пауля Целяна / П. Рихло // Ідентичність художнього простору: Георг Тракль у контексті часу, традиції і діалогу культур / упоряд. Т. Гаврилів. – Львів, 2005. – С. 71–89.
293. РИХЛО П. Георг Тракль в житні Пауля Целана / П. Рихло ; пер. с нем. А. Вольского // Преломления: труды по теории и истории литературы, поэтике, герменевтике и сравнительному литературоведению. Вып. 5 / Ин-т иностранных языков, Санкт-Петербург. – Санкт-Петербург, 2007. – С. 287–301. – Рос. мовою.
294. РИХЛО П. «Кирилицю, друзі, також...»: слов'янський контекст у творчості Пауля Целана / П. Рихло // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 38–49.
295. РИХЛО П. «L'heure de Sperber»: Пауль Целан – Альфред Маргул-Шпербер: історія однієї дружби / П. Рихло // Вікно в світ. Зарубіжна література: наук. дослідження, історія, методика викладання. – Київ, 2002. – Ч. 3 (18). – С. 56–75.
296. РИХЛО П. Містичні мотиви єврейської кабалістики у збірці Пауля Целана «Троянда нікому» / П. Рихло // Поетика містичного : колектив. моногр. / упоряд. О. Червінської. – Чернівці, 2011. – С. 168–186.
297. РИХЛО П. Пауль Целан і російська література / П. Рихло // Буковин. журнал. – 2005. – № 4. – С. 186–195.
298. РИХЛО П. Пауль Целан і румунський сюрреалізм / П. Рихло // Науковий вісник Чернівецького університету :

- зб. наук. праць. Вип. 234 : Германська філологія. – Чернівці, 2005. – С. 159–172.
299. РИХЛО П. Пауль Целан і французький символізм / П. Рихло // Питання літературознавства : наук. зб. Вип. 73 : Присвячений 60-річчю наукової діяльності професора А. Р. Волкова. – Чернівці, 2007. – С. 84–100.
300. РИХЛО П. Пауль Целан у контексті традицій німецької літератури / П. Рихло // Буковин. журнал. – 2005. – № 2–3. – С. 225–235 ; Слово і Час. – 2005. – № 10. – С. 46–51.
301. РИХЛО П. Поль Елюар у творчості Пауля Целана / П. Рихло // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. праць. Вип. 290 : Германська філологія. – Чернівці, 2006. – С. 156–166.
302. РИХЛО П. Рецепція традицій німецького романтизму в творчості Пауля Целана / П. Рихло // Вікно в світ. Зарубіжна література: наук. дослідження, історія, методика викладання. – Київ, 2005. – Ч. 1 (19). – С. 59–72.
303. РИХЛО П. Рільке і Целан / П. Рихло // Райнер Марія Рільке й Україна : наук. студії та переклади з Р. М. Рільке. Т. 2 / упоряд. Л. Кравченко. – Дрогобич, 2005. – С. 200–238.
304. РИХЛО П. Французькі координати Пауля Целана / П. Рихло // Буковин. журнал. – 2006. – Ч. 1. – С. 201–208.
305. РИХЛО П. Фрідріх Гельдерлін у творчості Пауля Целана / П. Рихло // Науковий вісник Чернівецького університету : наук. зб. Вип. 188–189 : Германська філологія. – Чернівці, 2004. – С. 369–386.
306. РИХЛО П. «Фуга смерті» Пауля Целана в слов'янських перекладах / П. Рихло // Вікно в світ. Зарубіжна література: наук. дослідження, історія, методика викладання. – Київ, 1998. – Ч. 2. – С. 122–127.
307. РИХЛО П. Целан и Кафка / П. Рихло // Пауль Целан. Материалы, исследования, воспоминания. Т. II : Комментарии и мемуары / сост. Л. Найдич. – Москва, 2007 ; Иерусалим, 5767. – С. 80–106. – Рос. мовою.
308. РИХЛО П. Целан і Кафка / П. Рихло // Слово і текст : зб. наук. ст. Вип. 2 / П. Рихло. – Чернівці, 2005. – С. 34–65.

309. РИХЛО П. Целян і Мандельштам / П. Рихло // Подорож до Європи: Галичина, Буковина і Відень на центрально-європейській культурній шахівниці / упоряд.: О. Гаврилів, Т. Гаврилів. – Львів, 2005. – С. 74–95.
310. РИХЛО П. Шекспір у творчості Пауля Целана / П. Рихло // Питання літературознавства : наук. зб. Вип. 13 (70). – Чернівці, 2005. – С. 54–65.
311. САНЬОЛЬ М. (Париж-Київ). Пісок і смуток. Буковина та Україна в творах Пауля Целана / М. Саньоль // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 11–19.
312. СІГОВ К. Меридіан Целана-Левінаса: до топології зустрічі – крізь розрив / К. Сігов // Дух і Літера. – Київ, 1999. – № 5–6. – С. 147–156.
313. ЧОРАН Э. М. Встречи с Паулем Целаном / Э. М. Чоран ; пер. с нем. Н. Зоркой // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – С. 195–197. – Рос. мовою.

2.2.2. Вивчення творчості Пауля Целана в навчальних закладах

314. БЕЖЕНАР Т. С. Модерністське зображення трагедії Голокосту в поезії Пауля Целана «Фуга смерті» : [урок-реквієм у Романковецькій гімназії Сокирянського району] / Т. С. Беженар // Освіта Буковини. – 2014. – 4 лют. (№ 5). – Вклад., с. 15.
315. ВАСИЛЬЧУК С. Золотиста коса Маргарити, попеляста коса Суламіт : вивчення поезії П. Целана (11 кл.) / С. Васильчук // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2002. – № 2. – С. 17–19.
316. ВОЛОЩУК Є. П. Целан «Фуга смерті» : [пер., поетика П. Рихла] / Є. Волощук // Волощук Є. Зарубіжна література : підруч. для 11-го класу загальноосвіт. навч. закладів / Є. Волощук. – Київ, 2004. – С. 313, 317.
317. ГОЛУХОВА А. М. Вивчення модерністського твору шляхом структурно-семантичного аналізу : урок за віршем П. Целана «Фуга смерті» / А. М. Голухова, Я. Л. Ліberman //

- Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2002. – № 2. – С. 45–49.
318. ГОРБЕНКО І. В. Відображення трагедії Голокосту в поезії Пауля Целана «Фуга смерті» / І. В. Горбенко // Зарубіжна література в школі. – 2007. – № 23. – С. 36–40.
319. ГУЗЬ О. О. Модерністське зображення трагедії Голокосту у поезії Пауля Целана «Фуга смерті» / О. О. Гузь // Зарубіжна література в школах України. – 2005. – № 2. – С. 17–21.
320. ДІДИК Д. Поетичний меридіан Пауля Целана / Д. Дідик, Е. Лозовер // Всесвітня література в сучасній школі. – 2018. – № 8. – С. 45–52 ; № 9. – С. 34–37.
321. ЖИТТЯ і творчість П. Целана : за прогр. 2001 – 11 кл., урок 46 : [погляди укр. та заруб. дослідників] // Зарубіжна література. – 2002. – Ч. 4 (січ.). – С. 7–8. – Наука вчителю.
322. ЗАТОЛОЧНА Р. Голокост у поезії Пауля Целана «Фуга смерті» : [розробка уроку] / Р. Затолочна // Крайова освіта. – 2005. – 16 груд. (№ 47). – С. 10.
323. КАСНКО О. Література і пам'ять про голокост за поезією Пауля Целана «Фуга смерті» : матер. до уроку, 10 клас / О. Каснко // Всесвітня література в сучасній школі. – 2018. – № 6. – С. 41–47.
324. ЛЕВИЦЬКА І. В. Відображення трагедії Голокосту в поезії Пауля Целана «Фуга смерті» / І. В. Левицька // Зарубіжна література в школі. – 2010. – № 4. – С. 9–12.
325. ЛІНЕЦЬКА Р. С. Трагедія європейського народу очима Пауля Целана : [урок-семінар, 11 кл.] / Р. С. Лінецька // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2003. – № 2. – С. 52 ; Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2004. – № 4. – С. 27.
326. МАМЧЕНКО Н. Пауль Целан. «Фуга смерті» : матер. до варіативного вивчення. Тема Голокосту в світовому літературному контексті : урок-передм. / Н. Мамченко // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2008. – № 4. – С. 49–51.
327. МАХНОВЕЦЬ С. Пауль Целан і його «Фуга смерті» : [11 кл.] / С. Махновець // Зарубіжна література. – 2002. – січ. (ч. 4). – С. 6.

328. PAUL Celan // Навчальні матеріали та лексико-граматичні завдання з німецької мови / ЧНУ ім. Ю. Федьковича ; уклад. А. П. Агапій. – Чернівці, 2004. – С. 31–36.
329. ПАУЛЬ Целан : [матер. на допомогу буковин. вчителям і учням] // Час. – 2019. – 4 лип. (ч. 27). – С. 12.
330. ПЕРВАК О. «Золотий ланцюжок» – спосіб перевірки знань : [літ. гра до теми «Друга світова війна у творах А. Камю, Г. Белля, О. Твардовського, П. Целана»] / О. Первак // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2006. – № 5. – С. 50–52.
331. ПОЛОВЮК Л. А. Усний журнал «Україна в житті та творчості зарубіжних письменників» (позакласний захід) : [про письм. XIX – XX ст., згад. П. Целан] / Л. А. Половюк // Зарубіжна література. – 2019. – № 1–2. – С. 65–66.
332. РИХЛО П. В. «Фуга смерті» Пауля Целана в контексті його творчості / П. В. Рихло // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2002. – № 1. – С. 42–43.
333. РИХЛО П. «Фуга смерті» Пауля Целана як інтертекст / П. Рихло // Вікно в світ: німецькомовні літератури. – Київ, 2006. – № 1. – С. 77–96 ; Науково-методичний вісник : зб. наук. праць. Вип. 9 : Зарубіжна література / Обл. інститут післядиплом. педагог. освіти. – Чернівці, 2009. – С. 38–58.
334. РУДАКІВСЬКА С. Особливості зображення трагедії Голокосту : [урок-рольова гра за «Фугою смерті» П. Целана] / С. Рудаківська // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2008. – № 4. – С. 51–53.
335. САНДУЛЯК Т. Трагедія Голокосту в поезії Пауля Целана «Фуга смерті» крізь призму модернізму : [урок] / Т. Сандуляк // Освіта Буковини. – 2011. – 21 жовт. (№ 39). – С. 11 (додаток).
336. СЕМЕНКО Т. Українське коріння Пауля Целана : урок-інтерв'ю / Т. Семенко // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2002. – № 4. – С. 37–38.
337. СЕМЕНКО Т. Філософсько-літературний портрет творчості Пауля Целана : [урок-дослідж.] / Т. Семенко // Крайова освіта. – 2009. – 10 лип. (№ 25–26). – С. 8–9.

338. СТУПАК Л. Компаративний аналіз допомагає глибше зрозуміти суть модерністського твору : [фрагмент уроку, бесіда-аналіз за творами «Зарізана голубка й водограй» Г. Аполлінера та «Фуга смерті» П. Целана] / Л. Ступак // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2008. – № 4. – С. 53–55.
339. СТУПАК Л. Пауль Целан «Фуга смерті» : матер. до варіативного вивчення / Л. Ступак // Всесвітня література. – 2008. – № 4. – С. 49–55.
340. ТАТАРИН Г. Поетичні велич і життєва трагедія Пауля Целана. Модерністське зображення Голокосту в поезії «Фуга смерті» / Г. Татарин // Крайова освіта. – 2002. – 25 жовт. (№ 39). – С. 12–13.
341. ТЕРЕМЕЦЬКА О. П. Модерністське зображення трагедії Голокосту в поезії Пауля Целана «Фуга смерті» / О. П. Теремецька, О. В. Іщенко // Все для вчителя. – 2009. – № 9–10. – С. 74–76.
342. ТОРБЕНКО І. В. Відображення трагедії Голокосту в поезії Пауля Целана «Фуга смерті» / І. В. Торбенко // Зарубіжна література в школі. – 2007. – № 23. – С. 36–40.

2.3. Спогади

343. MIT den Augen von Zeitgenossen. Erinnerungen an Paul Celan / ausgewählt, hrsg. und komment. von P. Rychlo. – Berlin : Suhrkamp Verlag, 2020. – 469 S.
***
344. ERINNERUNGEN an Paul Celan. Herman Lenz // Навчальні матеріали та лексико-граматичні завдання з німецької мови / ЧНУ ім. Ю. Федьковича ; уклад. А. П. Агапій. – Чернівці, 2004. – С. 37.
345. ERINNERUNGEN Hugo Huppert // Навчальні матеріали та лексико-граматичні завдання з німецької мови / ЧНУ ім. Ю. Федьковича ; уклад. А. П. Агапій. – Чернівці, 2004. – С. 37.
346. ERINNERUNGEN Janos Szasz // Навчальні матеріали та лексико-граматичні завдання з німецької мови / ЧНУ ім.

Ю. Федьковича ; уклад. А. П. Агапій. – Чернівці, 2004. – С. 37–38.

2.4. Пауль Целан і мистецтво

347. ЛЬОВЕНІХ фон Гельга. «Полічи мигдаль: малярські композиції до поезій Пауля Целана» / Гельга фон Льовеніх ; Укр. культур. фонд. – Київ : Дух і Літера, 2020. – 72 с. – [Худ. альбом до 100-річчя з дня народж. поета].
***
348. ГОСИК Н. «Меридіан серця» торкнувся Парижа : [вернісаж вист. «Пауль Целан: повернення»] / Н. Госик // Погляд. – 2008. – 16 трав. (№ 28). – С. 18.
349. ІСАЧЕНКО С. Послання на камінні : [про відкриття музейної експозиції «Безпритульний музей – квартира Пауля Целана»; худож. А. Федірко] / С. Ісаченко // Свобода слова. – 2012. – 14 черв. (ч. 24) . – С. 4.
350. ЛИ Т. Самуил Аккерман : [создатель серии граф. работ «Тень пепла», посвящ. П. Целану] / Т. Ли, В. Старовойт // Стиль и дом. – 2001. – № 1. – С. 60–65.
351. РИХЛО П. «Я співаю перед чужими»: Пауль Целан і музика / П. Рихло // Питання літературознавства : наук. зб. Вип. 86. – Чернівці, 2012. – С. 229–239.
352. РІВ'ЄРА А. Циганські портрети з целанівським підтекстом : [інтерв'ю з фр. фотомайстром / вів Г. Заславець] / А. Рів'єра // Буковин. віче. – 2011. – 9 лют. (№ 10). – С. 3.
353. СКИБА Ю. «Довіра – слід життя, тож вчися жити» : [виставка в обл. худ. музеї, присвяч. П. Целану] / Ю. Скиба // Чернівці. – 2008. – 10 жовт. (№ 41). – С. 2.
354. У ЦЮРІХУ (Швейцарія) відкрито виставку «Чужа близькість. Целан як перекладач» // Мол. буковинець. – 1998. – 3 квіт. (№ 14). – С. 2.
355. ЧЕРНЯК Л. Заклинання про порятунок людства : [вернісажі фр. худож. С. Аккермана в Хайфі, Києві і ... Чернівцях, присвяч. 80-річчю від дня народж. поета] / Л. Черняк // Буковина. – 2000. – 13 груд. (№ 93). – С. 4.

356. ЧЕРНЯК Л. Світові прем'єри «Буковинського листопаду» : [про фест. 2017 р., де вперше прозвучав музичний твір «Фуга смерті» у виконанні симфонічного оркестру Чернів. обл. філармонії] / Л. Черняк // Буковина. – 2017. – 10 листоп. (№ 46). – С. 4.
357. ЧОРНЕЙ Ю. Федірко знайшов місце для безпритульного Целана : [вул. П. Саксаганського, 3; арт-проект буковин. худож. А. Федірка,] / Ю. Чорней // Доба. – 2012. – 7 черв. (ч. 23). – С. 1, 5.
358. ЮВІЛЕЙНА «Целаніана» завершилася. Целан залишається : [про вист. фр. худож. С. Аккермана «Тінь попелу» за мотивами творчості поета в Чернів. худ. музеї та літ.-мист. вечір «Меридіан серця»] // Доба. – 2000. – 15 груд. (ч. 51). – С. 4 ; Час 2000. – 2000. – 15 груд. (ч. 51). – С. 14.

2.4.1. Пауль Целан і театр

Драматичне інтермецо «На шляху до себе» (за творчістю П. Целана)

359. АНОХІН В. Театр чекав Ступку і Целана : [драм. інтермецо за участю Богдана Ступки в Чернів. муздрамтеатрі ім. О. Кобилянської] / В. Анохін // Мол. буковинець. – 2001. – 29 груд. (№ 150). – С. 3.
360. ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ В. Зустрічаючи великого незнайомця : [афіша драм. інтермецо за участю Богдана Ступки] / В. Васильківський // Буковина. – 2001. – 14 груд. (№ 95). – С. 2.
361. ВИШНЕВСЬКА І. Богдан Ступка: «Виявилось, я взагалі нічого не знаю...» : [про виставу за творчістю П. Целана] / І. Вишневська // Доба. – 2002. – 4 січ. (ч. 1). – С. 5.
362. ІСАЧЕНКО Л. На шляху до Всесвіту Целана : [про прем'єру драм. інтермецо] / Л. Ісаченко // Уряд. кур'єр. – 2002. – 16 лют. (№ 32). – С. 9.
363. ОБЛАВАЦЬКИЙ П. На шляху до Всесвіту / П. Облывацький // Ва-Банк. – 2002. – 3–10 січ. (№ 44). – С. 1, 3.

364. СЕВЕРНЮК Т. Ніщо не проходить, як вітер по полю... / Т. Севернюк // Севернюк Т. О, Чернівці, оаза дивини... / Т. Севернюк. – Чернівці, 2008. – С. 135–141 ; Буковина. – 2002. – 4 січ. (№ 1). – С. 2.

***

365. КОНСТАНТИНЮК І. Що ви знаєте про кохання Пауля Целана? : [про презентацію двомовного сценічного колажу «Час серця» за листами І. Бахманн та П. Целана] / І. Константинюк // Версії. – 2011. – 1–7 груд. (№ 49). – С. 16.

***

366. КРАСКО Н. «Стретта» для перкусії без оркестру : [літ.-муз. перфоменс у Буд. естетики та дозвілля, м. Чернівці] / Н. Краско // Мол. буковинець. – 2008. – 3–4 жовт. (№ 112). – С. 4.

367. МАРКІВ Г. На виставу, присвячену Паулю Целану, німців надихнув...клей : [про літ.-муз. виставу «Целан. Склеювання» в Буд. естетики та дозвілля, м. Чернівці] / Г. Марків // Мол. буковинець. – 2008. – 22–23 верес. (№ 107). – С. 12.

2.4.2. Пауль Целан і кіномистецтво

368. АНДРОЩУК Г. Драматичне кіно на поетичну тему : [про презентацію фільму «Фуга смерті» в Києві; кінореж. М. Домбровський] / Г. Андрощук // Вечірній Київ. – 2004. – 6 лип. (№ 98). – С. 5.

369. БОГДАН Л. Гран-прі «Золотий едельвейс» відтепер у Чернівцях : [за телефільм «Повернення. Пауль Целан»] / Л. Богдан // Свобода слова. – 2009. – 3 груд. (ч. 48). – С. 3.

370. ІСАК А. Повернення Пауля Целана : [про презентацію докум. фільму у палаці Академічний], м. Чернівці] / А. Ісак // Хесед Шушана. – 2008. – Листоп. (№ 11). – С. 4.

371. КЬОПП Ф. «Ми всі якоюсь мірою шкодуємо, що не жили тут...» : [розмова з нім. кінореж., який привіз в Чернівці фільми «Пан Цвіллінг і пані Цукерман» та «Цього року у

- Чернівцях» про П. Целана] / Ф. Кьопп // Чернівці. – 2004. – 3 груд. (№ 49). – С. 13.
372. КЬОПП Ф. Пильний погляд в обличчя міста : [розмова з ним. кінореж., який показував докум. фільм про П. Целана / вів С. Воронцов] / Ф. Кьопп // Час 2000. – 2004. – 26 листоп. (ч. 50). – С. 4.
373. МАКСИМЮК О. «Повернення» Пауля Целана : [про худ.-публіцист. фільм] / О. Максимюк // Погляд. – 2007. – 5 жовт. (№ 74). – С. 13.
374. ПОПЕСКУ П. «Повернення» Пауля Целана : [про фільм] / П. Попеску // Сіті-інфо. – 2007. – 12 жовт. (№ 41). – С. 8.
375. ПУСТЕЛЬНИК Л. Паулю Целану, чернівчанину і поету : [про зйомки фільму в Чернівцях; фото В. Балацького] / Л. Пустельник // Мол. буковинець. – 1994. – 17–23 квіт. (№ 17). – С. 5.
376. РОСИНСЬКА О. І вистеляв печери слів шкурами пантер : [про фільм «Повернення. Пауль Целан»] / О. Росинська // Свобода слова. – 2007. – 4 жовт. (№ 40). – С. 18.
377. РОСИНСЬКА О. Contra spem spero : [про прем'єру фільму у столич. Буд. кіно про П. Целана] / О. Росинська // Час 2000. – 2004. – 1 лип. (ч. 28). – С. 16.
378. ХАРАБАРУК О. «Маленький Відень» на півдорозі між Парижем і Стамбулом, або Візія «Клубу шанувальників чернівецької кави» : [про приїзд знімальної групи з Мюнхена для зйомок двох телестрічок про рідне місто П. Целана] / О. Харабарук, І. Чеховський // Чернівці. – 1994. – 20 трав. (№ 21). – С. 5.

2.5. Вшанування пам'яті поета

Відзначення ювілейних дат

70-річчя

379. ВЕЧІР пам'яті всесвітньовідомого поета Пауля Целана з нагоди 70-річчя від дня народження відбувся в Першотравневому центрі : [м. Чернівці] // Мол. буковинець. – 1990. – 2–8 груд. (№ 49). – Флора, с. 1.

380. ВЕЧІР пам'яті Целана : [про святкування ювілею в Чернівцях] // Час. – 1990. – Груд. (№ 10). – С. 4.
381. МЕЛЬНИЧУК Б. Повернення на криничну землю : [з літ. вечора в Чернівцях] / Б. Мельничук // Рад. Буковина. – 1990. – 28 листоп. (№ 227). – С. 3.
382. РИХЛО П. Мак забуття і полин пам'яті / П. Рихло // Мол. буковинець. – 1990. – 28 жовт. – 3 листоп. (№ 44). – Флюяра, с. 4.
383. РИХЛО П. Поетичний меридіан Пауля Целана / П. Рихло // Буковин. віче. – 1990. – 24 листоп. (№ 4). – С. 3.
***
384. PAUL Celan – Feier in Czernowitz // Die Stimme. 47. Jg. – 1991. – August–September. – № 496–497. – S. 3.
***
385. ЗГАДУЮЧИ видатного земляка : [про увічнення пам'яті П. Целана в Чернівцях] // Чернівці. – 1992. – 1 трав. (№ 18). – С. 3.
386. ТАРАСОВА А. За каштанами – великий світ : [про вечір в музеї буковин. діаспори, присвяч. Паулю Целану та співаку Йозефу Шмідту] / А. Тарасова // Буковина. – 1992. – 1 груд. (№ 143). – С. 2.
***
387. HEISE H.-J. Die Unze Wahrheit tief im Wahn : [25 Jahre nach Paul Celans Freitod in der Seine = До 25-річчя смерті Пауля Целана] / H.-J. Heise // Stuttgarter Zeitung. – 1995. – 22 April (№ 93). – S. 49.
***
388. КРІЗЬ роки : [про міжнар. конф. «Пауль Целан і Чернівці»] // Мол. буковинець. – 1998. – 26 черв. (№ 26). – С. 6.
389. НІКОЛЕНКО С. Целан і Чернівці : [про міжнар. конф. в Чернів. держ. ун-ті ім. Ю. Федьковича] / С. Ніколенко, В. Яценко // Чернівці. – 1998. – 12 черв. (№ 24). – С. 3.

80-річчя

390. КОЛОДІЙ В. «ЗІРНИЦЯ моя із безодні...» : Паулю Целану нині виповнилося б вісімдесят / В. Колодій // Мол. буковинець. – 2000. – 24–30 листоп. (№ 48). – С. 6.

391. КОЛОДІЙ В. Семисвічник Пауля Целана / В. Колодій // Буковина. – 2000. – 22 листоп. (№ 89). – С. 3.
392. РИХЛО П. «Я завжди біля свого меридіана...» / П. Рихло // Час. – 2000. – 24 листоп. (ч. 47). – С. 14.
393. ЧАЙКА О. Чернівчанин і всесвітньо знаний європеєць / О. Чайка // Буковин. віче. – 2000. – 2 груд. (№ 85). – С. 1.
394. ЧОРНОПИСЬКА Л. Мала батьківщина великого поета : [про проєкт «Берег серця». Пауль Целан і Чернівці] / Л. Чернописька // Чернівці. – 2000. – 22 груд. (№ 52). – С. 2.
395. «Я ЗАВЖДИ біля свого меридіану» : [про міжнар. проєкт «Меридіани серця», присвяч. П. Целану] // Буковин. віче. – 2000. – 13 груд. (№ 87). – С. 3 ; Доба. – 2000. – 15 груд. (ч. 51). – С. 4 ; Час 2000. – 2000. – 15 груд. (ч. 51). – С. 14.
396. ЯНУШЕВСЬКА А. На бархаті сторіч : [про вечір пам'яті П. Целана в Чернів. муздрамтеатрі ім. О. Кобилянської] / А. Янушевська // Буковина. – 2000. – 13 груд. (№ 93). – С. 4.
***
397. БАБУХ В. Король метафор прийшов : [вшанування поета в Чернівцях] / В. Бабух // Голос України. – 2001. – 12 січ. (№ 5). – С. 12.
***
398. ГАВРИЛЮК О. Молодь слухає Целана : [про літ. вечір «Гроно німецькомовної поезії Буковини» в ЧОУНБ ім. М. Івасюка] / О. Гаврилюк, Г. Заславець // Буковин. віче. – 2004. – 8 жовт. (№ 78). – С. 3 ; Молодь України. – 2004. – 12 листоп.

85-річчя

399. АРТЕМЕНКО Л. «Хіба не краще було б, якби я залишився біля буків своєї вітчизни?» / Л. Артеменко // Чернівці. – 2005. – 2 груд. (№ 48). – С. 13.
400. ГУСАР Ю. Лауреат найвищої відзнаки / Ю. Гусар // Правдивий поступ. – 2005. – Листоп. (№ 18). – С. 4.
401. ДРАЧКОВСЬКА О. На 85-річчя Пауля Целана приїхали з Парижа : [про урочисте відзначення] / О. Драчковська // Мол. буковинець. – 2005. – 26 листоп. (№ 135). – С. 2.

402. ДРАЧКОВСЬКА О. Пауль Целан – чернівецька закономірність : [про урочисте відзначення ювілею] / О. Драчківська // Мол. буковинець. – 2005. – 18 черв. (№ 67). – С. 5.
403. МУРМИЛЮК Г. Довге повернення на Буковину : [вшанування поета в Чернівцях] / Г. Мурмилюк // Сіті-інфо. – 2005. – 2 груд. (№ 48). – С. 8.
404. РОСИНСЬКА О. «Розімкнулися хвилі Сени...» / О. Росинська // Свобода слова. – 2005. – 1 груд. (ч. 14). – С. 1, 21.
405. ТАРАСОВА А. І звучав голос Пауля Целана : [про літ. вечір «Меридіан Целанового серця» в Чернів. обл. наук. б-ці ім. М. Івасюка] / А. Тарасова // Буковина. – 2005. – 30 листоп. (№ 92). – С. 3.

***

406. ФЕЩУК Н. Ще один Пауль Целан : [вечір в Буд. естетики та дозвілля м. Чернівців; анонс] / Н. Фещук // Чернівці. – 2008. – 12 верес. (№ 37). – С. 13.

90-річчя

407. ПАМ'ЯТІ Пауля Целана : [про відзначення ювілею поета в Нью-Йорку колишніми вихідцями з Чернівців] // Чернівці. – 2010. – 9 груд. (№ 50). – С. 2.

***

408. КАРАСЬОВА М. У Чернівцях будуть музеї поетів Пауля Целана і Рози Ауслендер : [повідомлення від мера М. Федорука] / М. Карасьова // Мол. буковинець. – 2011. – 17–18 січ. (№ 5). – С. 12.
409. МУЗЕЙ Пауля Целана відкриють на вул. О. Кобилянської // Мол. буковинець. – 2011. – 28 квіт. (№ 46). – С. 2.

***

410. ДУЩАК Л. Феномен Пауля Целана в Literatur Cafe / Л. Душак // Новий день. – 2012. – 30 листоп. (№ 48). – С. 9.
411. СУЛИМА С. Листування Пауля Целана невдовзі з'явиться і українською : [про творчий вечір «Час серця», присвяч.

П. Целану] / С. Сулима // *Голос України*. – 2012. – 1 груд. (№ 229). – С. 11.

***

412. ВИШНЕВСЬКА М. Відповідь Паулю Целану... : [про творчу зустріч з худож. і пер. Н. Матоцою з Німеччини] / М. Вишневська // *День*. – 2014. – 1 трав. (№ 78–79). – С. 14.
413. КОЗЛОВ Р. Німецький поет приїхав до Чернівців за натхненням : [Г. Фалькнер приїхав, щоби працювати над створенням арт-книжки, присвяч. П. Целану] / Р. Козлов // *Версії*. – 2014. – 10–16 квіт. (№ 15). – С. 16.
414. «ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР України знає, як я люблю його рідне місто» : [інтерв'ю з надзвичайним і повноважним послом Німеччини в Україні К. Вайлем про П. Целана, європейські Чернівці, події на Майдані та джаз / зап. Н. Фещук] // *Чернівці*. – 2014. – 11 верес. (№ 37). – С. 10.

95-річчя

415. ВИШНЕВСЬКА М. Поет, у душі якого палало пекло / М. Вишневська // *Буковин. віче*. – 2015. – 19 листоп. (№ 44). – С. 1, 3.

100-річчя

416. АНТОНЮК М. Чернівці Юрія Андруховича : [інтерв'ю з першим учасн. резидентури «Пауль Целан. 100»] / М. Антонюк // *Версії*. – 2020. – 30 лип. – 5 серп. (№ 31). – С. 4–5.
417. БУДНА Н. «Лиш за каштанами – широкий світ...» : мінає 100 років від дня народження поета Пауля Целана : [найцікавіші факти з життя поета] / Н. Будна // *Мол. буковинець*. – 2020. – 19 листоп. (№ 86). – Вкл. «Місто», с. 6.
418. ВЛАДКО А. З нагоди 100-річчя від дня народження Пауля Целана / А. Владко // *Буковина*. – 2020. – 26 листоп. (№ 48). – С. 7.
419. ВОРОНЦОВ С. Кому який Целан : [про проєкт «Пауль Целан – 100»] / С. Воронцов // *Чернівці*. – 2020. – 26 листоп. (№ 47). – С. 8.

420. ПАУЛЬ Целан: поет більш сучасний, ніж здавалося б : [про ювіл. мист. захід «Усе життя жити... жити» в Центрі культури «Вернісаж», м. Чернівці] / вл. інф. // Версії. – 2020. – 26 листоп. – 2 груд. (№ 48). – С. 5.
421. СВІТ Целана – в поетичному слові й вінілі : у Чернівцях триває «Місяць Пауля Целана» // Мол. буковинець. – 2020. – 12 листоп. (№ 84). – Вкл. «Місто», с. 8.

2.6. Поетичні присвяти Паулю Целану

422. АУСЛЕНДЕР Р. Могила Пауля Целана = Paul Celans Grab : [вірш] / Р. Ауслендер // Целан П. Меридіан серця : поезії / П. Целан. – Чернівці, 1993. – С. 143 ; Ауслендер Р. Час фенікса = Phönixzeit : вірші та проза / Р. Ауслендер ; упоряд., авт. передм., пер. П. Рихло. – Чернівці, 2008. – С. 76–77 ; Чернівці, 2011. – С. 116–117.
423. АУСЛЕНДЕР Р. Пауль Целан : [вірш] / Р. Ауслендер ; пер. з нім. П. Рихло // Загублена арфа : антологія німецькомовної поезії Буковини / концепція вид., пер., передм. та бібліогр. довідки П. Рихла. – Чернівці, 2002. – С. 198–199 ; Чернівці, 2008. – С. 208–209 ; Immer zurück zum Pruth : Dokumentation des Czernowitzer Symposiums 2001 «100 Jahre Rose Ausländer». – Baltmannsweiler, 2002. – S. 174–205 ; Ауслендер Р. Час фенікса = Phönixzeit : вірші та проза / Р. Ауслендер ; упоряд., авт. передм., пер. П. Рихло. – Чернівці, 2008. – С. 86–87 ; Чернівці, 2011. – С. 126–127.
424. АУСЛЕНДЕР Р. Паулю Анчелю : [вірш] / Р. Ауслендер ; пер. з нім. П. Рихло // Целан П. Меридіан серця : поезії / П. Целан. – Чернівці, 1993. – С. 142.
425. АУСЛЕНДЕР Р. In memoriam Paul Celan / Р. Ауслендер // Потяг – 76. – 2002. – № 1. – С. 8–9.
426. БІЛЕШ П. Сподівана множина речей : вірш для Пауля Целана : [поезія] / П. Білеш ; пер. з нім. П. Рихло // Буковин. журнал. – 2017. – № 4. – С. 68–69.
427. БОГУСЛАВСЬКА В. «Цей сон прозорий ледь, мов порцеляна...» : (Петрові Рихлу) / В. Богуславська //

- Богуславська В. Фунікулер : вірші, переклади, всячина / В. Богуславська. – Київ, 2007. – С. 66.
428. БОГУСЛАВСЬКА В. «Целан. Чи це лан у тумані...» : (Петрові Рихлу) / В. Богуславська // Богуславська В. Боричів тік : вірші. Переклади. Інше / В. Богуславська. – Київ, 2009. – С. 66–67.
429. БОГУСЛАВСЬКА В. Целанові вірші : (Петрові Рихлу на книжку перекладів «Арія снігу») / В. Богуславська // Богуславська В. Бульвар Перова : вірші і таке інше / В. Богуславська. – Київ, 2020. – С. 49–50.
430. ВІНКЛЕР М. З Паулем Целаном : [вірш] / М. Вінклер // Загублена арфа : антологія німецькомовної поезії Буковини / концепція вид., пер., передм. та бібліогр. довідки П. Рихла. – Чернівці, 2002. – С. 436–437 ; Чернівці, 2008. – С. 472–473.
431. ВОЗНЮК В. Біля будинку, де мешкав Пауль Целан : [вірш] / В. Вознюк // Вознюк В. Між мовчанням і словом : поезія. Спогади. Дорожні есеї. Проза / В. Вознюк. – Чернівці, 2010. – С. 56.
432. ДЕМЧЕНКО В. У могили поета : [вірш] / В. Демченко // Буковина. – 2000. – 13 груд. (№ 93). – С. 4.
433. ДРОЗДОВСЬКИЙ Г. Листок пам'яті Паулю Целану : [вірш] / Г. Дроздовський ; пер. з нім. П. Рихла // Целан П. Меридіан серця : поезії / П. Целан. – Чернівці, 1993. – С. 141 ; Загублена арфа : антологія німецькомовної поезії Буковини / концепція вид-ня, пер., передм. та бібліогр. довідки П. Рихла. – Чернівці, 2002. – С. 134–135 ; Чернівці, 2008. – С. 140–141 ; Буковин. журнал. – 1999. – Ч. 1–2. – С. 128–129.
434. КЕРЕН Е. Париж став осіннім ; Пам'яті поета Пауля Целана / Е. Керен ; пер. з нім. П. Рихла // Целан П. Меридіан серця : поезії / П. Целан. – Чернівці, 1993. – С. 144–145.
435. КЕРЕН Е. Пам'яті поета Пауля Целана / Е. Керен ; пер. з нім. П. Рихло // Чернівці. – 1991. – 7 черв. (№ 24). – С. 4.
436. КУНЦЕ Р. Меморіальна дошка Пауля Целана : [вірш] / Р. Кунце ; пер. з нім. П. Рихла // Буковин. журнал. – 2017. – № 1. – С. 65.

437. МОРЕЙНО С. Любовь к Паулю Целану : [стих] / С. Морейно // Дружба народов. – 1997. – № 8. – С. 114–115. – Рос. мовою.
438. СЕВЕРНЮК Т. Нота : [вірш] / Т. Севернюк // Целан П. Меридіан серця : поезії / П. Целан. – Чернівці, 1993. – С. 147 ; Севернюк Т. О Чернівці, оаза дивини / Т. Севернюк. – Чернівці, 2008. – С. 132 ; Освіта Буковини. – 2011. – 21 жовт. (№ 39). – С. 11.
439. СЕВЕРНЮК Т. Пастка : [вірш] / Т. Севернюк // Севернюк Т. О Чернівці, оаза дивини / Т. Севернюк. – Чернівці, 2008. – С. 131.
440. СЕВЕРНЮК Т. Пауль Целан : [вірш] / Т. Севернюк // Севернюк Т. О Чернівці, оаза дивини / Т. Севернюк. – Чернівці, 2008. – С. 133 ; Севернюк Т. В цупких обіймах німоти... : поезія / Т. Севернюк. – Чернівці, 2012. – С. 74.
441. ТАРАН Л. І Париж не рятує : [вірш] / Л. Таран // Березиль. – 1996. – № 1–2. – С. 11–12.
442. ФІШБЕЙН М. Пам'яті Пауля Целана : [вірш] / М. Фішбейн // Целан П. Меридіан серця : поезії / П. Целан. – Чернівці, 1993. – С. 146 ; Фішбейн М. Ранній рай : поезії. Абсурдокамера. Поезії для дітей. Переклади. Проза. Есеї. Аферизми / М. Фішбейн. – Київ, 2006. – С. 74.
443. ЦИДЕЛЬКОВСЬКИЙ С. Біля пам'ятника поетові... : [вірш] / С. Цидельковський ; пер. з рос. Т. Севернюк // Севернюк Т. О Чернівці, оаза дивини / Т. Севернюк. – Чернівці, 2008. – С. 137–138.
444. ЦИДЕЛЬКОВСКИЙ С. Мысли, не высказанные вслух у памятника Паулю Целану : [вірш] / С. Цидельковский // Цидельковский С. Невозвратные встречи : проза, поэзия, эссе / С. Цидельковский. – Черновцы, 2002. – С. 69–70. – Рос. мовою.
445. ШЕХТЕР-КЕРЕН Е. Пам'яті Пауля Целана : [вірш] / Е. Шехтер-Керен ; пер. В. Колодій // Колодій В. З вогню і квітів : книга перекладів / В. Колодій. – Чернівці, 2008. – С. 66.

2.7. Пам'ятники, пам'ятні місця, меморіальні дошки, присвячені Паулю Целану

446. БАЛАЦЬКИЙ В. Заглянь у себе : [про відкриття пам'ятника П. Целану в Чернівцях] / В. Балацький, Б. Черницький // Мол. буковинець. – 1992. – 13 черв. (№ 24). – С. 1.
447. ПАМ'ЯТНИК Паулю Целану // Заполовський В. Пам'ятники Чернівців = Denkmäler von Czernowitz / В. Заполовський, С. Осачук, Н. Шевченко. – Чернівці, 2007. – С. 60.
448. ПАМ'ЯТНИК поету Паулю Целану : [іст. довідка] // Чернівці: 100 відомих адрес : довід. туриста-краєзнавця. – Чернівці, 2007. – С. 51.
449. ПАМ'ЯТНИК Целану П., вул. Головна, 14 // Пам'ятки діячам науки та культури національних меншин України : каталог-довідник. – Київ, 1998. – С. 172.
450. РИХЛО П. «Біліє вже гілка над серцем» : [про відкриття пам'ятного знака П. Целану в Чернівцях] / П. Рихло // Буковина. – 1992. – 6 черв. (№ 68). – С. 4.
- ***
451. БУДИНОК, в якому народився і жив Целан П., вул. Саксаганського, 5 // Пам'ятки діячам науки і культури національних меншин України. – Київ, 1998. – С. 170.
452. ВІТЮК У. Оригінальний музей Пауля Целана : [безпритульний музей у дворі, де жив П. Целан; авт. А. Федірко] / У. Вітюк // Буковина. – 2012. – 12 черв. (№ 45). – С. 2.
453. ТАРАСОВА А. День Целана у Чернівцях : [про відкриття мемор. дошки поетові] / А. Тарасова // Буковина. – 1992. – 9 черв. (№ 69). – С. 1.
454. «ХОЧЕТЬСЯ, щоб і наші діти пам'ятали про Пауля Целана і знали його творчість, – Віталій Михайлішин : [за матер. розмови з В. Михайлішином, П. Рихлом, С. Померанцевим про відновлення іст. справедливості та перенесення мемор. дошки Паулю Целану на фасад буд. по вул. Панаса Саксаганського, 3] // Мол. буковинець. – 2020. – 8 жовт. (№ 74). – С. 7.

2.8. Літературний целанівський центр

455. РАТНА Л. Експозицію літературного дому Пауля Целана відкриють через рік : [презентація в рамках Міжнар. фест. «Meridian Czernowitz», м. Чернівці] / Л. Ратна // Чернівці. – 2013. – 12 верес. (№ 37). – С. 9.
456. У 2011 РОЦІ буде музей Целана : [про майбутній Целанівський музей] // Час. – 2010. – 16 верес. (ч. 38). – С. 8.
457. У ЧЕРНІВЦЯХ відкриють музей Пауля Целана // Свобода слова. – 2013. – 5 верес. (ч. 36). – С. 2.
458. ЧОРНА А. Презентували літературний Целанівський центр : [м. Чернівці] / А. Чорна // Свобода слова. – 2013. – 12 верес. (ч. 37). – С. 2.

2014

459. ВЕРЕЩИНСЬКА Т. Гендрік Джексон про свою поезію й нашу війну : [про поетич. вечір із Г. Джексонем (Німеччина)] / Т. Верещинська // Буковина. – 2014. – 18 лип. (№ 50). – С. 7.
460. ДИСКУСІЇ в літературному клубі : [чернів. активісти створили клуб нім. л-ри «OBELISK» у партнерстві з центром німецькомовних студій «GedanKendach»] // Буковина. – 2014. – 18 лип. (№ 50). – С. 5.
461. ПІДЛУБНА Л. Юрій Іздрик презентує у Чернівцях «Після прози» : [анонс] / Л. Підлубна // Свобода слова. – 2014. – 30 трав. (ч. 22). – С. 2.
462. ТАРАСОВА А. Веселий еретик повертається в рідне місто : [про літ. вечір з нагоди виходу кн. Грегора фон Рещорі «Торішний сніг» за участю П. Рихла] / А. Тарасова // Буковина. – 2014. – 6 черв. (№ 42). – С. 4.

2015

463. АВТОР з Луганщини розповідає про людей і війну : [про презентацію кн. Маргарити Сурженко «Нове життя. Історії з Заходу на Схід»] // Погляд. – 2015. – 26 листоп. (№ 48). – С. 22.

464. ВАВРИНЮК А. Бойченко демонстрував чернівчанам більше. І менше : [про презентацію кн. Олександра Бойченка «Більше/Менше»] / А. Вавринюк // Версії. – 2015. – 9–15 квіт. (№ 14). – С. 11.
465. ГЕРАСИМ'ЮК О. Олена Герасим'юк: Підспівана «Глухота» : [інтерв'ю з поетесою із Києва про зб. «Глухота» / вела Г. Матвіїшин] // Свобода слова. – 2015. – 2 квіт. (ч. 12). – С. 9.
466. ЖЕЛЄВА І. Мандрівник, який відвідав 54 країни світу, розповів, як він їздив до Індонезії пофестивалити на... похороні : [про зустріч з Б. Логвиненком] / І. Желева // Захід. – 2015. – 24 груд. (№ 50–51). – С. 4.
467. ПОЕЗІЯ нагадала про звірства окупантів : [про вечір за участю молодих поетів] // Буковина. – 2015. – 6 берез. (№ 10). – С. 3.
468. ТАНАЩИК О. Напрочив чи наврочив? : [про презентацію кн. Ю. Андруховича «Тут похований Фантомас»] / О. Танащик // Буковина. – 2015. – 6 лют. (№ 6). – С. 5.
469. ТАНАЩИК О. Під «дахом для думок» : [про обговорення культур. та освітніх проектів] / О. Танащик // Буковина. – 2015. – 23 січ. (№ 4). – С. 7.
470. ХОМИЧ Л. Майбутнє кіно чи кіно майбутнього? : [про зібрання аматорів кіноклубу «Кіно і Чернівці»] / Л. Хомич // Версії. – 2015. – 28 трав. – 3 черв. (№ 21). – С. 12.
471. ЧЕРНЯК Л. Пауль Целан. «Мовні ґрати» : [П. Рихло презентував кн.] / Л. Черняк // Буковина. – 2015. – 29 трав. (№ 22). – С. 4.
472. ЧОРНЕЙ В. Письменники зустріли 2015-й у Чернівцях : [відомі літератори України] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2015. – 3 січ. (№ 2). – С. 12.
473. ЧОРНЕЙ В. Про інтелектуалів – з іронією : [про презентацію зб. «Більше/Менше» О. Бойченка] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2015. – 3–4 квіт. (№ 28). – С. 9.
474. ЧОРНЕЙ В. «У його віршах багато серпня» : [про презентацію зб. поезій В. Кожелянка «Колір серпня»] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2015. – 22–23 трав. (№ 42). – С. 9.

2016

475. ВАТАМАН Д. «Кожен має свою правду...» : [про зустріч з літ. критиком і публіцистом Олександром Бойченком] / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2016. – 10 берез. (№ 21). – С. 9.

2017

476. АНДРІЙ Любка і його нова книга : [про презентацію кн. «Саудаде»] / підгот. А. Янушевська // Буковина. – 2017. – 18 серп. (№ 34). – С. 4.
477. ДЕБЮТНИЙ роман Максима Дупешка : [про презентацію роману «Історія, варта цілого яблуневого саду» чернів. письм.] // Буковина. – 2017. – 27 січ. (№ 5). – С. 4.
478. ДУНЯК О. «Побачимо не тільки негідників» : [про презентацію роману Ю. Андруховича «Коханці Юстиції»] / О. Дуняк // Мол. буковинець. – 2017. – 29–30 груд. (№ 104). – С. 2.

2018

479. ВОЛОЩУК Г. Всесвітній день письменника у Чернівцях відзначили письменницьким марафоном / Г. Волощук // Версії. – 2018. – 8–13 берез. (№ 10). – С. 12.
480. «НЕСТРИМНА сила води» від Маркіяна Прохаська : [про презентацію зб. львів. ж-ста] // Буковина. – 2018. – 23 лют. (№ 8). – С. 4.
481. ФЕЩУК Н. «Неможливо продовжити літо, але й зима не прийде передчасно, всьому свій час» : [про вечір пам'яті, приурочений 10-им роковинам з дня смерті Василя Кожелянка] / Н. Фещук // Версії. – 2018. – 30 серп. – 5 верес. (№ 35). – С. 8 ; Відродження. – 2018. – 30 серп. (№ 18). – С. 15 ; Чернівці. – 2018. – 30 серп. (№ 35). – С. 5.
482. ШУПЕНЯ О. Редактор «ВВС Україна» презентує поетичну збірку. З чернівецькими книголюбамі Ніна Кур'ята зустрінеться у Літературному целанівському центрі : [презентація кн. «Я буду дивитися, як ти пишеш»; анонс] / О. Шупеня // Погляд. – 2018. – 22 берез. (№ 12). – С. 14.

2019

483. ІСТОРІЯ України: свою версію в Чернівцях презентував Ярослав Грицак : [презентував друге, доповнене вид. кн. «Нарис історії України»] // Версії. – 2019. – 20–26 черв. (№ 25). – С. 8.
484. МИЦКО М. Анімаційний БУМ у Чернівцях : [про фест. мультфільмів] / М. Мицко // Буковина. – 2019. – 30 серп. (№ 35). – С. 4.
485. ПРЕЗЕНТУЮТЬ «Перше життя. (Не)вигадана повість» : [кн. Вернона Кресса; анонс] // Погляд. – 2019. – 12 груд. (№ 50). – С. 14 ; Версії. – 2019. – 12–18 груд. (№ 49). – С. 8.
486. ТАРАСОВА А. Вона пише історію Любові : [про презентацію кн. Інни Лобастової «В двух измерениях»] / А. Тарасова // Буковина. – 2019. – 31 трав. (№ 22). – С. 4.

2020

487. ЧОРНА А. Від Донецька до Перемишля : [про презентацію кн. Івана Монолатія «Від Донецька до Перемишля: як сучасна література «пам'ятає» українські міста»] / А. Чорна // Чернівці. – 2020. – 13 лют. (№ 7). – С. 11.

**2.9. Міжнародний поетичний фестиваль
«Meridian Czernowitz»**

2010

488. БЕЛОВА І. Поетичний рейс «Чернівці – Czernowitz» : [про Міжнар. поетич. фест., 3–5 верес. 2010 р.] / І. Белова // Погляд. – 2010. – 9 верес. (№ 36). – С. 12.
489. ДУЩАК Л. Поезія просто неба / Л. Душак // Новий день. – 2010. – 10 верес. (№ 36). – С. 8.
490. ЗЕЛІНСЬКИЙ Т. Meridian Czernowitz / Т. Зелінський // Смолоскип. – 2010. – Жовт. (№ 10). – С. 2.
491. КОМАРІ А. Ілюзії від Марти Валуєвої : [про фотовист. чернів.-литов. фотомайстрині в «Сорбонні» в рамках фест.] / А. Комарі // Буковин. віче. – 2010. – 15 верес. (№ 69). – С. 3.

492. КУКУРУДЗ В. «Meridian Czernowitz» зібрав мистецьку еліту Європи. Чернівцям потрібні інтелектуальний турист / В. Кукурудз // Чернівці. – 2010. – 9 верес. (№ 37). – С. 8–9.
493. «MERIDIAN Czernowitz» збере поетів з різних країн : [анонс I Міжнар. поетич. фест.] // Мол. буковинець. – 2010. – 2 верес. (№ 98). – Місто, с. 8.
494. ПОМЕРАНЦЕВ І. Ігор Померанцев: «Завдяки віршам у мене є відчуття польоту в часі» : [розмова з публіцистом та співзасн. фест. / вела В. Кукурудз] / І. Померанцев // Чернівці. – 2010. – 16 верес. (№ 38). – С. 16.
495. ТЕЛЕСИМАН С. Читаючи Czernowitz / С. Телешман // Унів. вісник. – 2010. – Верес. (№ 7). – С. 12 : фото.
496. ЧЕРНЯК Л. Меридіан Пауля Целана / Л. Черняк // Буковина. – 2010. – 10 верес. (№ 71). – С. 4.

2011

497. АЛЬМАНАХ поезій та перекладів / Міжнар. поетич. фестиваль «Meridian Czernowitz». – Київ : Майстерня книги, 2011. – 136 с. : фото.
498. MERIDIAN Czernowitz : Міжнародний поетичний фестиваль : локації фестивалю, 2011, 2–4 вересня, м. Чернівці : [буклет]. – Чернівці : [б. в.], 2011. – 1 л.
***
499. АВСТРІЯ підтримує поетичний фестиваль «Meridian Czernowitz» // Чернівці. – 2011. – 3 лют. (№ 6). – С. 1.
500. БАГАЦЬКА Л. Чернівецький врожай поезії : [про фест., 2–4 верес. 2011 р.] / Л. Багацька // Смолоскип. – 2011. – жовт. (№ 10). – С. 2.
501. БОЙЧЕНКО О. Не Ріо-де-Жанейро, та все ж... / О. Бойченко, Л. Шутяк // Мол. буковинець. – 2011. – 9–10 верес. (№ 100). – Трохи культури, с. 1.
502. БОНДАРЄВА Х. Чернівецький вимір Європи : [про завершення II Міжнар. поетич. фест.] / Х. Бондарєва // День. – 2011. – 6 верес. (№ 157). – С. 2.
503. ВИННО-ПОЕТИЧНІ вечори та літературні читання // Мол. буковинець. – 2011. – 25 серп. (№ 93). – Місто, с. 9.

504. ВИСТУПАТИМУТЬ «гуманісти» Скрипка та Подерев'янський // Мол. буковинець. – 2011. – 1 верес. (№ 96). – С. 7.
505. ВОРОНЦОВ С. «Меридіан Черновіц» : [за матер. розмови з Ю. Андруховичем, І. Померанцевим, С. Жаданом, Ю. Боднарем] / С. Воронцов // Версії. – 2011. – 8–14 верес. (№ 37). – С. 4.
506. ВОРОНЦОВ С. Пан Померанцев, скромний Фірташ, чистильник Андрухович і сім кишень поетів : [про спонсорування Фірташем фест.] / С. Воронцов // Свобода слова. – 2011. – 8 верес. (ч. 36). – С. 1, 18.
507. ГРИГОРАЩУК І. Чернівці на три дні перетворилися на столицю поезії / І. Григоращук // Буковин. правда. – 2011. – 8 верес. (№ 30). – С. 15.
508. II Міжнародний поетичний фестиваль «Meridian Czernowitz» : [анонс] // Час. – 2011. – 1 верес. (ч. 36). – С. 12.
509. ДУЩАК Л. Чернівці стали осередком прояву поезії у різних формах мистецтва / Л. Душак // Новий день. – 2011. – 16 верес. (№ 38). – С. 4.
510. КОНСТАНТИНЮК І. «Meridian Czernowitz»: Чернівці на три дні перетворюються в культурну столицю Європи / І. Константинюк // Версії. – 2011. – 1–7 верес. (№ 36). – С. 9.
511. «ЛЕКСИКОН інтимних міст» Юрія Андруховича : [про I книжковий проект у рамках фест.] // Культура і життя. – 2011. – № 27. – С. 2.
512. МАКСИМЕНКО О. Сеанси оживлення слова : [згад. фест.] / О. Максименко // Тиждень. – 2011. – 15 верес. (№ 37). – С. 54–55.
513. МАРКІВ Г. Зали були повні : [завершення фест.] / Г. Марків, Н. Будна, Ю. Боднарюк // Мол. буковинець. – 2011. – 5–6 верес. (№ 98). – С. 1, 10.
514. MERIDIAN Czernowitz&Андрухович // День. – 2011. – 21–22 жовт. (№ 190–191). – С. 30.
515. MERIDIAN Czernowitz – гість Leipziger Buchmesse // День. – 2011. – 2–3 груд. (№ 220–221). – С. 23.

516. СЛАВІНСЬКА І. Поезія та Фірташ – красиве і корисне : [про фест.] / І. Славінська // Відродження. – 2011. – 8 верес. (ч. 37). – С. 5.
517. СУЛИМА С. Упевнене повернення Чернівців на культурну карту Європи / С. Сулима // Голос України. – 2011. – 13 верес. (№ 169). – С. 6.
518. ТОКАРЮК О. Поетичні зустрічі на «Меридіані» / О. Токарюк // Буковина. – 2011. – 6 верес. (№ 69). – С. 1.
519. УЗЛОВА І. Поетична суміш / І. Узлова // Україна молода. – 2011. – 1 верес. (№ 153). – С. 11.
520. ФЕЩУК Н. Олег Скрипка влаштує в Чернівцях етнодискотеку, а Юрій Андрухович виступить з польським гуртом : [анонс] / Н. Фещук // Чернівці. – 2011. – 21 лип. (№ 30). – С. 16.
521. ФЕЩУК Н. Поезія із присмаком вина й сигарного диму / Н. Фещук // Чернівці. – 2011. – 8 верес. (№ 97). – С. 9.
522. ЧЕРНІВЦІ – поетична столиця світу // Час. – 2011. – 8 верес. (ч. 37). – С. 12.

2012

523. ПОМЕРАНЦЕВ И. Czernowstz. Черновцы. Чернівці : проза, ессе / И. Померанцев ; Meridian Czernowitz. – Кам'янець-Подільський : Рута, 2012. – 184 с. : вкл. л.
***
524. БОДНАРЮК Ю. На новому «Meridian Czernowitz» читатимуть вірші солдатам / Ю. Боднарюк // Мол. буковинець. – 2012. – 24–25 верес. (№ 107). – С. 4.
525. БУДНА Н. Поети ще повернуться / Н. Будна, М. Кобилюк, М. Корпан // Мол. буковинець. – 2012. – 10–11 верес. (№ 101). – С. 2, 10.
526. ВОРОНЦОВ С. Натхнення і грошей вистачить, щоб Чернівці стали літературною столицею України : [про учасників фест.: Святослава Померанцева, Ірину Вікирчак, Лілію Шутяк] / С. Воронцов // Свобода слова. – 2012. – 6 верес. (ч. 37). – С. 4.

527. ВОРОНЦОВ С. У вересні в Чернівцях серце перетворюється на ... серце / С. Воронцов // Укр. культура. – 2012. – № 8. – С. 71.
528. ВОРОНЦОВ С. Фестиваль у місті вигнанців та поетів / С. Воронцов // Укр. культура. – 2012. – № 9. – С. 22–29.
529. ВСЕУКРАЇНСЬКА громадська організація «Український управлінський клуб»: I Міжнародна книжкова виставка «Meridian Czernowitz» за пріоритетним завданням (сприяння всебічному розвитку мов національних меншин в Україні), надається фінансова підтримка за рахунок коштів державного бюджету у 2012 році (обсяг фінансування 50.0 тис. грн) // Культура і життя. – 2012. – 13 лип. (№ 28). – С. 3.
530. ГОНЧАРЕНКО Л. Чернівецький меридіан як відчуття : [враження укр. поетів, діячів культури] / Л. Гончаренко // Укр. культура. – 2012. – № 9. – С. 30–31.
531. ЗАБУЖКО О. Оксана Забужко: «Наступною буде художня книжка» : [інтерв'ю з письм. про кн. «З мапи книг і людей», що презентувала на фест. / вела В. Козменко] // Погляд. – 2012. – 13 верес. (№ 37). – С. 19.
532. ІСАЧЕНКО С. Зірковий міф під мелодії ретро: з «Meridian Czernowitz» Чернівці набули статусу європейської столиці сучасної поезії / С. Ісаченко // Уряд. кур'єр. – 2012. – 6 жовт. (№ 182). – С. 19.
533. КИРИЛЮК Л. «Meridian Czernowitz» повертає людей до читання і дивує публіку тим, чого більше ніде немає / Л. Кирилюк // Версії. – 2012. – 13–19 верес. (№ 37). – С. 8–9.
534. КЛИМЕНКО В. Німецька ініціатива й умови / В. Клименко // Україна молода. – 2012. – 15 берез. (№ 39). – С. 13.
535. КОБИЛЮК М. Дні поетів / М. Кобилюк // Мол. буковинець. – 2012. – 7–8 верес. (№ 100). – С. 1, 2.
536. КОБИЛЮК М. «До вас їдемо як на відпочинок» : [враження письм. та гостей фест.] / М. Кобилюк // Мол. буковинець. – 2012. – 6 верес. (№ 99). – С. 14.

537. КОБИЛЮК М. Фестиваль поетів – то розголос про Чернівці / М. Кобилюк // Мол. буковинець. – 2012. – 13 верес. (№ 102). – С. 10–11.
538. КОБИЛЮК М. «Чернівчани хочуть поселити у себе Андруховича» / М. Кобилюк // Мол. буковинець. – 2012. – 30 серп. (№ 96). – С. 15.
539. МАКСИМЮК Я. «Meridian Czernowitz» привезе поезію на Калинку / Я. Максимюк // Буковина. – 2012. – 7 верес. (№ 70). – С. 7.
540. МАХНО В. Василь Махно: «Ми повинні більше виходити в світі»: [розмова з учасн. фест., письм. з Нью-Йорка / вела Л. Черняк] // Буковина. – 2012. – 5 жовт. (№ 78). – С. 4.
541. MERIDIAN Czernowitz // Тиждень. – 2012. – № 12. – С. 55 ; Час. – 2012. – 6 верес. (ч. 36). – С. 12.
542. МІСТОК між двома епохами // Свобода слова. – 2012. – 20 верес. (ч. 42). – С. 18.
543. НА 96 годин Чернівці стали поетичною столицею Європи // Мол. буковинець. – 2012. – 13 верес. (№ 102). – С. 3.
544. НА «Meridian Czernowitz» приїдуть Забужко та Андрухович : [про книжкові проекти фест.] // Мол. буковинець. – 2012. – 20–21 лип. (№ 79). – С. 8.
545. ПОЕТИ влаштують «Ніч буковинської поезії» / Мол. буковинець. – 2012. – 7–8 верес. (№ 100). – С. 11.
546. РОСИНЬСЬКА О. Мандрівка довжиною у століття : [про дні, присвяч. Йозефу Шмідту, де в рамках фест. дослідник творчості співака Леонід Флейдерман представив прог. «Повернення Йозефа Шмідта»] / О. Росинська // Свобода слова. – 2012. – 13 верес. (ч. 39). – С. 15.
547. СПОРИНІНА Т. Мозаїка зустрічей та спостережень: про музикантів, поетів, мандрівників і перекладачів фестивалю / Т. Спориніна // Версії. – 2012. – 20–26 верес. (№ 38). – С. 8–9.
548. СТАХІВСЬКА Ю. Святослав Померанцев, Ірина Вікірчак : «Чернівці – поетична столиця України» / Ю. Стахівська // День. – 2012. – 17–18 серп. (№ 145–146). – С. 23.

549. СТЕФ'ЮК І. Меридіан унікального міста. У Чернівцях завершився міжнародний поетичний фестиваль «Meridian Czernowitz» / І. Стеф'юк // Доба. – 2012. – 13 верес. (ч. 37). – С. 5.
550. У ЧЕРНІВЦІ з'їхалися поети, музиканти й перекладачі з усієї Європи // День. – 2012. – 7 верес. (№ 159–160). – С. 10.
551. ФЕЩУК Н. Зустріч на меридіані : [прогр.] / Н. Фещук // Чернівці. – 2012. – 26 лип. (№ 30). – С. 5.
552. ФЕЩУК Н. Місто володарів слова / Н. Фещук // Чернівці. – 2012. – 13 верес. (№ 37). – С. 3.
553. ФЕЩУК Н. 50 подій на одному меридіані : [прогр. заходів] / Н. Фещук // Чернівці. – 2012. – 6 верес. (№ 36). – С. 3.
554. ЧЕРНЯК Л. Перехрестя для культурного діалогу : [про учасн. фест.] / Л. Черняк // Буковина. – 2012. – 14 верес. (№ 72). – С. 3.
555. ЧОРНА А. Михайло Папієв: «Фестиваль Meridian Czernowitz підтвердив європейськість нашого міста» : [за матер. розмови з головою ОДА] / А. Чорна // Свобода слова. – 2012. – 13 верес. (ч. 39). – С. 2.
556. ЧОРНА А. Чого не продають на ринку, те є у поетів / А. Чорна // Свобода слова. – 2012. – 20 верес. (ч. 42). – С. 7.
557. ЧОРНЕЙ В. Поезія лунатиме чотири доби : [анонс] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2012. – 17–18 серп. (№ 91). – С. 2.
558. ЧОТИРИ поетичні доби : [стартував поетич. фест.] // Мол. буковинець. – 2012. – 6 верес. (№ 99). – Місто, с. 8.
559. ШУТЯК Л. «Намагався зробити казку» : [рос. режисер Євген Горін зняв фільм про чернів. фест. поезії] / Л. Шутяк // Мол. буковинець. – 2012. – 8–9 черв. (№ 62). – С. 8.
- ***
560. GHERMAN M. «Meridian Czernowitz» – o actualizare a patrimoniului cultural / M. Gherman // Glasul Bucovinei. – 2012. – № 3/4. – Р. 176–178. – Рум. мовою.

2013

561. ВИШНЕВСЬКА М. У Чернівцях з'явилася квартира для поетів : [про проект за фінансової підтримки міжнар. літ. корпорації «Meridian Czernowitz»] / М. Вишневська // День. – 2013. – 6 берез. (№ 41). – С. 10.
562. ВІКИРЧАК І. Ірина Вікирчак: «В Україні відбувається фестивалізація культури» : [інтерв'ю з викон. дир. міжнар. літ. фест. «Meridian Czernowitz» / вела О. Яремчук] // День. – 2013. – 8–9 листоп. (№ 204–205). – С. 23.
563. ВОРОНЦОВ С. Марк Белорусец: «Для мене це місто – "Летючий голландець"» : [про гостя фест., видатного пер., киянина] / С. Воронцов // Чернівці. – 2013. – 26 верес. (№ 39). – С. 9.
564. ГАРГАЛЯ А. До Чернівців – «у поетичну хату» / А. Гаргалья // День. – 2013. – 5 берез. (№ 40). – С. 10.
565. ГРАБСЬКА А. Meridian Czernowitz, або Оновлений міф Чернівців / А. Грабська // Свобода слова. – 2013. – 12 верес. (ч. 37). – С. 1, 10.
566. ДО ЧЕРНІВЦІВ завітав німецький поет Макс Чоллек : [в рамках фест.] // Свобода слова. – 2013. – 29 серп. (ч. 35). – С. 2.
567. ІСАЧЕНКО С. Живі міфи Czernowitz / С. Ісаченко // Уряд. кур'єр. – 2013. – 10 жовт. (№ 185). – С. 10.
568. КОЗМЕНКО В. Поезія лунала всюди / В. Козменко // Погляд. – 2013. – 12 верес. (№ 37). – С. 22.
569. КОНСТАНТИНЮК І. Ці сварливі Чернівці... : [про відкриття кварт.-студії, де впродовж місяця мешкатимуть митці з різних країн в рамках проекту за підтримки Міжнар. літ. корпорації «Meridian Czernowitz»] / І. Константинюк // Версії. – 2013. – 28 лют. – 6 берез. (№ 9). – С. 14.
570. КУЦАК О. Катерина Бабкіна: про новорічні Чернівці, творчі задуми та свою «Соню» : [за матер. розмови з гостею резиденції «Meridian Czernowitz», укр. письм. з Івано-Франківська] / О. Куцак // Свобода слова. – 2013. – 26 груд. (ч. 53). – С. 18.

571. МЕЖІ «Меридіана» ширшають з кожним роком : [розмови з учасн. фест.: Ігорем Померанцевим, Сергієм Жаданом, Мар'яною Савкою, Остапом Сливинським, Христею Венгриянюк] / підгот. М. Гуцуляк // Свобода слова. – 2013. – 12 верес. (ч. 37). – С. 11.
572. ПОЕТИЧНІ читання у потягах : [новації фест.] // Свобода слова. – 2013. – 30 трав. (ч. 22). – С. 2.
573. РАТНА Л. Три фестивальні дні «таємної столиці європейської поезії» / Л. Ратна // Чернівці. – 2013. – 12 верес. (№ 37). – С. 10–11.
574. ТАНАЩИК О. «Літературний пуп світу знову опинився тут, на Буковині» / О. Танащик // Буковина. – 2013. – 17 верес. (№ 72). – С. 1, 3.
575. ТАНАЩИК О. «Meridian Czernowitz» приймає нового стипендіата : [про поета з Німеччини Макса Чоллека] / О. Танащик // Буковина. – 2013. – 30 серп. (№ 67). – С. 4.
576. ТРИ доби поетичного фестивалю // Мол. буковинець. – 2013. – 6–7 верес. (№ 100). – С. 11.
577. ФЕЩУК Н. Поезія в поїзді, біля костелу та у столярних майстернях : [про початок фест.] / Н. Фещук // Чернівці. – 2013. – 22 серп. (№ 34). – С. 6.
578. ЧОРНЕЙ В. Поезія ожила у маленькому Парижі / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2013. – 9–10 верес. (№ 101). – С. 1, 3, 10.
579. ЧОРНЕЙ В. «Це подія – поезія в спальних районах» / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2013. – 29 серп. (№ 96). – С. 15.
580. ШУТЯК Л. Поетичні читання в костелі «Серце Ісуса» / Л. Шутяк // Мол. буковинець. – 2013. – 29 серп. (№ 96). – С. 15.
581. ЯНУШЕВСЬКА А. Анета Камінська: поетеса і перекладачка : [про лекцію-презентацію пол. поетеси і пер. А. Камінської в квартирі-резиденції літ. корпорації «Meridian Czernowitz» в Чернівцях] / А. Янушевська // Буковина. – 2013. – 2 серп. (№ 59). – С. 4.

2014

582. ЧЕРНОВИЦКІЕ рассказы / Meridian Czernowitz ; сост.: Б. Брикер, А. Вишевский. – Черновцы : Книги – XXI, 2014. – 264 с. : ил.

***

583. ВИШНЕВСЬКА М. «Спроба подолати шляхи війни» : [про відвідини Чернівців Еріком Целаном – сином поета] / М. Вишневська // День. – 2014. – 10 верес. (№ 167). – С. 10.
584. ВЛАДКО А. Польща відчуває нашу біду : [про резидентку фест., пол. поетесу Анету Камінську] / А. Владко // Буковина. – 2014. – 1 серп. (№ 52). – С. 8 ; Gazeta polska Bukowiny = Газета польська Буковини. – 2014. – sierpien (№ 88). – С. 4.
585. ЗАВЕРШИВСЯ ювілейний фестиваль «Meridian Czernowitz» // Доба. – 2014. – 11 верес. (ч. 35). – С. 2.
586. ЗАТУЛИВІТЕР І. Буковинські координати / І. Затулівітер // Культура і життя. – 2014. – 5–11 верес. (№ 36). – С. 22.
587. КОТВІЦЬКА К. «Бийся за неї» / К. Котвіцька // Україна молода. – 2014. – 9 верес. (№ 131). – С. 12.
588. МУЗИ не мовчать // Буковина. – 2014. – 29 серп. (№ 56). – С. 6.
589. «МУЗИ не мовчать»: книжкові новинки «Meridian Czernowitz – 2014» / підгот. Р. Козлов // Версії. – 2014. – 4–10 верес. (№ 36). – С. 7 ; Буковина. – 2014. – 26 верес. (№ 60)]. – С. 7. – **Зміст:** *Світлотиск / П. Целан ; пер. з нім. С. Жадан ; Бийся за неї / С. Жадан ; Письменниця, співачка, мандрівниця / І. Капка ; Пісні пісні : збірка низької поезії та примітивної лірики / А. Бондар ; Мідна «Стосонце» ; Всесвітня історія 21-го століття / Нільсен ; Черновицкие рассказы / уклад. Б. Брикер, А. Вишевський.*
590. ПРИКАРПАТСЬКА Ж. «Meridian Czernowitz»: музи не мовчать / Ж. Прикарпатська // Свобода слова. – 2014. – 11 верес. (ч. 36). – С. 1, 8–9.
591. ТАНАЩИК О. «Важко писати про Індію, коли в країні таке робиться» : [про приїзд відомої укр. письмен., співачки Ірени Карпи на резиденцію міжнар. поетич. фест.] / О. Танащик // Буковина. – 2014. – 16 трав. (№ 36). – С. 7.

592. ТАНАЩИК О. До зустрічі на «Меридіані»! / О. Танащик // Буковина. – 2014. – 5 верес. (№ 57). – С. 2.
593. ТАНАЩИК О. На поетичному фронті – гаряче / О. Танащик // Буковина. – 2014. – 12 верес. (№ 58). – С. 5, 11.
594. ТАНАЩИК О. Презентація очікується в січні : [про гостю резиденції «Meridian Czernowitz» Катерину Бабкіну] / О. Танащик // Буковина. – 2014. – 3 січ. (№ 1). – С. 4.
595. ТАНАЩИК О. Соковита поезія від Анети Камінської / О. Танащик // Буковина. – 2014. – 22 серп. (№ 55). – С. 8.
596. ТАНАЩИК О. «Соня» – роман для людей, які хочуть мріяти та довіряти світові : [про презентацію роману резидентки міжнар. поетич. фест. Катерини Бабкіної] / О. Танащик // Буковина. – 2014. – 7 лют. (№ 10). – С. 4.
597. ФЕЩУК Н. Музи не мовчать! / Н. Фещук // Чернівці. – 2014. – 4 верес. (№ 36). – С. 11.
598. ФЕЩУК Н. Поезія на тлі війни / Н. Фещук // Чернівці. – 2014. – 11 верес. (№ 37). – С. 11.
599. ФЕЩУК Н. «Україна не може собі дозволити, аби частина людей зараз просто спала...» : [за матер. розмови з пол. авт. і пер. Анетою Камінською] / Н. Фещук // Чернівці. – 2014. – 31 лип. (№ 31). – С. 10.
600. ЧОРНЕЙ В. «Криза в Росії, а в нас війна...» : [учасн. та гості фест. про ситуацію в Україні] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2014. – 11 верес. (№ 92). – С. 7.
601. ЧОРНЕЙ В. «Музи не мовчать» : [анонс] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2014. – 22–23 серп. (№ 87). – С. 8.
602. ЧОРНЕЙ В. Поезія на кладовищі та концерт «Собак у космосі» / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2014. – 28 серп. (№ 88). – С. 14.
603. ЧОРНЕЙ В. Поети їдуть підтримати нас : [про фест. та приїзд сина Пауля Целана Еріка] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2014. – 29 серп. – 4 верес. (№ 90). – С. 18.
604. ШЕВЧУК О. Жадан разом із «Собаками в космосі» битиметься за Неї / О. Шевчук // Буковина. – 2014. – 22 серп. (№ 55). – С. 8.

605. ЯКУБЕЦЬ Е. Світло і тіні міської культури : [про низький моральний рівень молодіж. поетич. акції фест.] / Е. Якубець // Рад. Буковина. – 2014. – 23 січ. (№ 4). – С. 3.

2015

606. ВАВРИНЮК А. «Meridian Czernowitz». 6 найцікавіших подій 6-го фестивалю / А. Вавринюк // Версії. – 2015. – 10–16 верес. (№ 36). – С. 6–7.
607. ВАТАМАН Д. «Будь-які думки зараз спрямовані на війну» : [про VI Міжнар. поетич. фест.] / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2015. – 10 верес. (№ 73). – С. 6.
608. ВАТАМАН Д. «Чекаю якісної поезії» : [про очікування від організаторів фест.] / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2015. – 4–5 верес. (№ 72). – С. 3.
609. КОЗМЕНКО В. «Треба пам'ятати, з чого все починалося» : [за матер. розмови з учасн. фест. Сергієм Жаданом] / В. Козменко // Погляд. – 2015. – 10 верес. (№ 37). – С. 22.
610. MERIDIAN Czernowitz об'єднує Україну : [про реалізацію проекту турів укр. письм.] // Свобода слова. – 2015. – 27 серп. (ч. 31). – С. 2.
611. ПРОГРАМА VI Міжнародного поетичного фестивалю Meridian Czernowitz (3–6 вересня, м. Чернівці) // Версії. – 2015. – 27 серп. – 2 верес. (№ 34). – С. 2–3.
612. 3–6 ВЕРЕСНЯ 2015 р. у столиці Буковини знову вируватиме подія – VI Міжнародний поетичний фестиваль Meridian Czernowitz : [прізвища учасн.] // Свобода слова. – 2015. – 31 лип. (ч. 27). – С. 8.
613. ТАРАСОВА А. Велика смолоскипівська родина у Чернівцях / А. Тарасова, Н. Євдокимова // Смолоскип України. – 2015. – № 9–10. – С. 3.
614. ТАРАСОВА А. Паралелі «Чернівецького меридіану» / А. Тарасова // Буковина. – 2015. – 11 верес. (№ 37). – С. 1, 4.
615. ФЕЩУК Н. «Культура тут витає у повітрі...» / Н. Фещук // Чернівці. – 2015. – 10 верес. (№ 37). – С. 11.

616. ФЕЩУК Н. На «Meridian Czernowitz» музики буде не менше, ніж поезії : [про учасн. фест. Іванну Стеф'юк із Чернівців] / Н. Фещук // Чернівці. – 2015. – 13 серп. (№ 33). – С. 11.
617. ЧОРНЕЙ В. Андрухович читатиме твори під музику : [у день закриття фест. із гуртом «Karbido»] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2015. – 14–15 серп. (№ 66). – С. 8.
618. ЧОРНЕЙ В. «У Росії досі працює прихована мережа агентів» : [за матер. розмови з рос. поетесою, учасн. фест. Оленою Фанайловою] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2015. – 20 серп. (№ 67). – С. 14.
619. ЧОРНЕЙ В. Чотири доби поезії : [3–6 верес.] / В. Чорней // Мол. буковинець. – 2015. – 7–8 серп. (№ 64). – С. 4.

2016

620. ВАТАМАН Д. Не фестиваль, а мікс культур / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2016. – 19–20 серп. (№ 68). – С. 9.
621. ВАТАМАН Д. «Тампліери» Жадана – вірші про війну : [про зб. укр. письм., яка вийшла друком в рамках «Meridian Czernowitz»] / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2016. – 29–30 лип. (№ 62). – С. 9.
622. ВАТАМАН Д. У місті – літературний фест / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2016. – 1 верес. (№ 71). – С. 5.
623. ВАТАМАН Д. «Це перемога всієї команди» : [кураторка фест. Євгенія Лопата отримала премію «Молода європейка 2015»] / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2016. – 12–13 лют. (№ 14). – С. 10.
624. МАРКІВ Г. «Спробуємо зробити так, щоб фестиваль не поїхав...» : [«Meridian Czernowitz» може перебратися до Одеси] / Г. Марків // Мол. буковинець. – 2016. – 11–12 берез. (№ 22). – С. 9.
625. ПОЕЗІЯ у Чернівцях // Культура і життя. – 2016. – 2 верес. (№ 36). – С. 6.
626. ФЕСТ «Meridian Czernowitz» побував у Парижі. Берліні : [підбиття підсумків] // Версії. – 2016. – 3–9 листоп. (№ 44). – С. 12.

627. ЦАРЕНКО Д. Чернівецький меридіан і далі проходить крізь Чернівці? : [9–11 верес. 2016 р.] / Д. Царенко // Версії. – 2016. – 11–17 серп. (№ 32). – С. 12.

2017

628. ВАТАМАН Д. Вірші читатимуть у синагозі : [про фест., 7–10 верес. 2017 р.] / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2017. – 17 серп. (№ 65). – С. 11.
629. ВАТАМАН Д. Павличко заспівав із Дердою : [про VIII Міжнар. фест.] / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2017. – 14 верес. (№ 73). – С. 2.
630. ВАТАМАН Д. «Про Чернівці говорять у світі» : [про відкриття фест.] / Д. Ватаман // Мол. буковинець. – 2017. – 8–9 верес. (№ 72). – С. 9.
631. ВОРОНЦОВ С. Чемпіони каторги та твісту у місті Зеро (досвід дисидентства у Чернівцях) : [про презентацію книг «Господи, Ти відкриєш уста мої... Йосиф Зісельс у розмовах з Ізою Хруслінською» та «Прогулянки по Атлантиді» Святослава Бакіса в рамках VIII Міжнар. фест.] / С. Воронцов // Чернівці. – 2017. – 7 верес. (№ 36). – С. 9.
632. ДУНЯК О. «Побачимо не тільки негідників». Письменник Юрій Андрухович у рамках MERIDIAN CZERNOWITZ презентував перший роман після 10-ти років «мовчання» / О. Дуняк // Мол. буковинець. – 2017. – 29–30 груд. (№ 104). – С. 2. – **Про кн.:** АНДРУХОВИЧ Ю. Коханці Юстиції : роман / Ю. Андрухович. – Чернівці : Меридіан Черновіц, 2017. – 304 с.
633. НА вістрі Чернівецького Меридіану – поезія // Версії. – 2017. – 14 верес. (№ 37). – С. 12.
634. РОМАН чернівчанина Максима Дупешка увійшов до списку номінантів на «Книгу року BBC – 2017» // Версії. – 2017. – 26 жовт. – 1 листоп. (№ 43). – С. 12. – **Про кн.:** ДУПЕШКО М. Історія, варта цілого яблуневого саду : роман / М. Дупешко. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2017. – 160 с. ; ЖАДАН С. В. Інтернат : роман / С. В. Жадан. – Чернівці : Meridian Czernowitz, 2017. – 336 с. ; ІВАНЮК О. Аморте / О. Іванюк. – Чернівці : Книги ХХІ, 2017. – 432 с.

635. ФЕЩУК Н. «Ампутація», Атлантида й оркестр на Театральній / Н. Фещук // Чернівці. – 2017. – 14 верес. (№ 37). – С. 10.
636. ФЕЩУК Н. «Меридіан Черновіц» стартує сьогодні / Н. Фещук // Чернівці. – 2017. – 7 верес. (№ 36). – С. 8.
637. ХОМИЧ Л. Дмитро Павличко: «Я не мрію, я вірю: «Ми переможемо!» : [про виступ письм. на фест.] / Л. Хомич // Версії. – 2017. – 14 верес. (№ 37). – С. 12.
638. ЧЕРНЯК Л. Поетичний марафон двох українських поетів : [про творчий вечір Дмитра Павличка та Івана Малковича на фест.] / Л. Черняк // Буковина. – 2017. – 15 верес. (№ 38). – С. 4.
639. ШУТЯК Л. «Meridian Czernowitz» презентуватиме сучасну українську літературу у Відні : [про кн. ярмарок у Відні] / Л. Шутяк // Версії. – 2017. – 9–15 листоп. (№ 45). – С. 8 ; Буковина. – 2017. – 10 листоп. (№ 46). – С. 4.

2018

640. МІЖНАРОДНИЙ поетичний фестиваль «Meridian Czernowitz» // Чернівці в деталях : фотоальбом / уклад. А. Вишневська. – Чернівці, 2018. – С. 219.
- ***
641. ДОБУШ Ю. Я тебе чую: IX Міжнародний поетичний фестиваль Meridian Czernowitz / Ю. Добуш // Укр. слово. – 2018. – 21 верес. (№ 37–38). – С. 15.
642. КАВКАЛО М. Аудіовистава і вірші на єврейському цвинтарі : [про локацію в рамках фест.] / М. Кавкало // Мол. буковинець. – 2018. – 7–8 верес. (№ 72). – С. 3.
643. КАВКАЛО М. Три дні поезії та вина : [прогр. фест.] / М. Кавкало // Мол. буковинець. – 2018. – 6 верес. (№ 71). – С. 5.
644. ЛОПАТА Є. Коли кожен займається своєю справою : [враження президента міжнар. поетич. фест.] / Є. Лопата // ШО. – 2018. – № 6–8. – С. 35.
645. ФЕЩУК Н. «Meridian Czernowitz» назвав учасників : [30 учасн. з різних країн світу] / Н. Фещук // Чернівці. – 2018. – 9 серп. (№ 32). – С. 11.

646. ЧАДЮК М. Чернівецький мікрокосмос / М. Чадюк // День. – 2018. – 14–15 верес. (№ 165–166). – С. 30–31.
647. ЧЕРНЯК Л. «Meridian Czernowitz»: українські акценти : [про офіційне відкриття фест.] / Л. Черняк // Буковина. – 2018. – 14 верес. (№ 37). – С. 4.

2019

648. КОЗМЕНКО В. «Ми живемо не в найгірші часи» : [за матер. розмови з письмен. Тарасом Прохаськом та презентацію його зб. «Так, але»] / В. Козменко // Погляд. – 2019. – 12 верес. (№ 37). – С. 6.
649. ПАСОВА Т. Камертон перед осіннім літературним сезоном : [підсумки фест.] / Т. Пасова // Голос України. – 2019. – 10 верес. (№ 171). – С. 11.
650. ПАСОВА Т. Поет запрошує на каву : [про відкриття пам'ятника (не) відомому поету (авт. А. Федірко) в рамках міжнар. поетич. фест.] / Т. Пасова // Голос України. – 2019. – 7 верес. (№ 170). – С. 1, 10.
651. ТАНАЩИК О. Наші – в Парижі, «Собаки» на сцені : [про презентацію книг на фест.] / О. Танащик // Буковина. – 2019. – 13 верес. (№ 37). – С. 1, 4.
652. У ЧЕРНІВЦЯХ пройшов ювілейний X фестиваль Meridian Czernowitz // Літ. Україна. – 2019. – 28 верес. (№ 35–36). – С. 14.
653. ФЕЩУК Н. Поетам аплодували, як рокзіркам. У Чернівцях завершився ювілейний, 10-ий, Міжнародний фестиваль «Meridian Czernowitz» / Н. Фещук // Мол. буковинець. – 2019. – 12 верес. (№ 75). – С. 13.
654. ЧЕРНЯК Л. Пам'ятник (не) відомому поету : [про відкриття пам'ятника (не) відомому поету поблизу Целанів. центру в рамках X Міжнар. поетич. фест.] / Л. Черняк // Буковина. – 2019. – 6 верес. (№ 36). – С. 4.

2020

655. АНДРУХОВИЧ довірив «Радіо Ніч» видавництву MERIDIAN CZERNOWITZ : онлайн артпрезентація книжки готується в ніч із 12 на 13 грудня // Версії. – 2020. – 26 листоп. – 2 груд. (№ 48). – С. 8.
656. 9 КАРТИН Катерини Косьяненко увійшли у «Список кораблів» : [про поетич. зб. Сергія Жадана, видану Міжнар. літ. корпорацією «Meridian Czernowitz», худож. К. Косьяненко] // Погляд. – 2020. – 30 квіт. (№ 18). – С. 14.
657. ЛЮБКА А. Андрій Любка: «Вчуся бути батьком» : [інтерв'ю з письм. про новий роман «МУР», виданий у чернів. вид-ві «Meridian Czernowitz» / зап. Г. Олійник] // Мол. буковинець. – 2020. – 10 верес. (№ 66). – С. 8.
658. НАС відзначили у Forbes : [«Meridian Czernowitz» потрапив до списку 100 географічних брендів України] // Чернівці. – 2020. – 23 лип. (№ 29). – С. 2.
659. ОЛЕСЬ Ільченко повідає про богомне життя у Парижі : [презентація кн. «Порт Житана» в рамках XI Міжнар. поетич. фест.] / підгот. О. Шупеня // Погляд. – 2020. – 3 верес. – 2 верес. (№ 36). – С. 10.
660. ПРОХАСЬКО Т. Так, але... : [уринок з кн. Тараса Прохаська «Так, але...», виданої в рамках фест. «Meridian Czernowitz»] / Т. Прохасько // Літ. Україна. – 2020. – 28 берез. (№ 11–12). – С. 12–13. – **Зміст:** *Майбутнє буде давно ; Pro forma ; Все мокре висихає ; Бабінтон ; Зельбсферштендіх, само собою зрозуміло.*
661. СОКІЛ В. Новий роман Юрія Андруховича «Радіо Ніч» вийде у «Meridian Czernowitz» / В. Сокіл // Погляд. – 2020. – 26 листоп. (№ 48). – С. 14.
662. 3 дні, 32 події та 30 митців із 5 країн : [про оновлений формат XI Міжнар. поетич. фест., який проходив онлайн 4–6 верес. 2020 р. / підгот. О. Шупеня // Версії. – 2020. – 17–23 верес. (№ 38). – С. 8 ; Погляд. – 2020. – 17 верес. (№ 38). – С. 14.
663. ФЕЩУК Н. Фестиваль «Meridian Czernowitz» відбудеться онлайн / Н. Фещук // Буковина. – 2020. – 3 верес. (№ 36). – С. 5.

664. ЧОРНА А. Побути ближче до Целана. У Чернівцях стартували «Літературні дні Пауля Целана – 2020»: [новий проєкт міжнар. поетич. фест.] / А. Чорна // Чернівці. – 2020. – 9 лип. (№ 27). – С. 2.
665. ШУПЕНЯ О. «Meridian Czernowitz» оголосив цьогорічних учасників : [укр. автори – Ю. Андрухович, С. Жадан, О. Бойченко, П. Рихло та ін.] / О. Шупеня // Погляд. – 2020. – 20 серп. (№ 34). – С. 14.
666. ШУПЕНЯ О. «Шпаціруючи містом» з Броніславом Тутельманом : [про персон. фотовист. чернів. худож. і фотографа, присвяч. його 70-річчю, у рамках фест.] / О. Шупеня // Погляд. – 2020. – 10 верес. (№ 37). – С. 14.
667. ШУТЯК Л. Богемне життя у Парижі, зниклі картини й ресторан у Женеві : [вид-во «Меридіан Черновіц» видало новий роман Олеся Ільченка «Порт Житана»] / Л. Шутяк // Версії. – 2020. – 27 серп. – 2 верес. (№ 35). – С. 8.
668. ШУТЯК Л. Останній український футурист на Чернівецькому Меридіані : [вид-во «Меридіан Черновіц» видало поему-трактат автора з Харківщини Володимира Гаряїва (1914–1997) в рамках XI Міжнар. поетич. фест.] / Л. Шутяк // Версії. – 2020. – 20–26 серп. (№ 34). – С. 6.
669. ШУТЯК Л. Про амури від Андрія Любки : [про роман, який вийде у верес. в рамках фест.] / Л. Шутяк // Версії. – 2020. – 13–19 серп. (№ 33). – С. 8.

2.10. Обласна літературна премія імені Пауля Целана

670. ПАПІЄВ М. Розпорядження. Про заснування обласної літературної премії ім. Пауля Целана за новаторство, оригінальність в сучасній поезії, популяризацію кращих зразків літератури / М. Папієв // Погляд. – 2012. – 6 груд. (№ 49). – С. 9.

***

671. ЗАСНОВАНО премію імені Пауля Целана // Доба. – 2012. – 13 груд. (ч. 50). – С. 2.
672. ЗАСНУВАЛИ премію Целана : [Чернів. крайова влада] // Буковина. – 2012. – 14 груд. (№ 96). – С. 2.

2013

673. ПЕТРО Рихло став першим лауреатом обласної літературної премії імені Пауля Целана // Доба. – 2013. – 23 трав. (ч. 20). – С. 5.
674. ЯНУШЕВСЬКА А. Ця солодка мрія – Європа... : [першу премію ім. П. Целана отримав науковець, перекладач П. Рихло під час святкування Дня Європи в Чернівцях] / А. Янушевська // Буковина. – 2013. – 21 трав. (№ 38). – С. 1.

2014

675. КОЗЛОВ Р. «Поетів ніколи не було мільйон» : [лауреат премії П. Целана за 2014 р. – письм. М. Бучко] / Р. Козлов // Версії. – 2014. – 3–9 лип. (№ 27). – С. 16.
676. ЛАУРЕАТОМ обласної літпремії ім. Пауля Целана став Микола Бучко // Доба. – 2014. – 12 черв. (ч. 22). – С. 2.

2015

677. КЕЙВАН І. Інга Кейван: «Там, де є людина, там є і поезія» : [розмова із чернів. поетесою, літературознавцем, канд. філол. наук, лауреатом обл. літ. премії ім. П. Целана (2015)] / вів В. Гейніш // Доба. – 2016. – 24 берез. (ч. 11). – С. 6.
678. ZEGREA, Ilie Tudor (3.VI.1949, Sînauți de Jos, Hliboca (Adâncata), reg. Cernăuți) – poet; traducător; eseist; publicist : [згад. Ілля Зегря як лауреат премії ім. П. Целана (2015 р.)] // Satco E. Enciclopedia Bucovinei. Personalități, localități, societăți, presă, instituții. Vol. III : P–Z / E. Satco, A. Niculică ; col. E. Beck [et al.] ; Muzeul Bucovinei Suceava, Bibl. Bucovinei «I. G. Sbiera» Suceava. – Suceava, 2018. – P. 866–868. – Рум. мовою.

2016

679. «ЦВІТ культури розвивається» : [про нагородження обл. літ. премією ім. П. Целана письм. Василя Місевича та Василя Джурана (2016)] // Буковина. – 2017. – 6 січ. (№ 2). – С. 4.

2017

680. ЯНУШЕВСЬКА А. «БукФест» – перший обласний книжковий фестиваль : [про нагородження лауреатів обл. літ. премії ім. П. Целана: поета Мар'яна Лазарука та методистки Учбово-методичного центру культури Буковини, члена НСПУ Іванни Стеф'юк] / А. Янушевська // Буковина. – 2017. – 2 черв. (№ 23). – С. 4.

2018

681. НОВІ лауреати премії ім. Пауля Целана : [Сергій Парашук – поет; Олександр Довбуш – письмен.; Тарас Івасютин – пер., доц. каф. іноземних мов ЧНУ ім. Ю. Федьковича] // Буковина. – 2018. – 25 трав. (№ 21). – С. 4.

2019

682. ДУЩАК Л. Глибочанка стала лауреаткою премії імені Пауля Целана : [доцентка каф. укр. л-ри ЧНУ ім. Ю. Федьковича Світлана Кирилюк] / Л. Душак // Новий день. – 2019. – 27 черв. (№ 25). – С. 2.
683. НАГОРОДИ в День Європи : [про вручення дипломів лауреатам обл. премії ім. П. Целана: літературознавиці Світлані Кирилюк та поетові Симеону Гочу] / підгот. Анна Янушевська // Буковина. – 2019. – 24 трав. (№ 21). – С. 4.

2020

684. БОРИС Бунчук отримав обласну премію ім. Пауля Целана // Версії. – 2020. – 26 листоп. – 2 груд. (№ 48). – С. 8.
685. ВЛАДКО А. Поету – премія імені поета : [про присвоєння премії поетові та літературознавцеві Борису Бунчуку] / А. Владко // Буковина. – 2020. – 26 листоп. (№ 48). – С. 7.

РОЗДІЛ 3. БІБЛІОГРАФІЯ

686. BOHRER C. Paul Celan – Bibliographie / C. Bohrer. – Frankfurt am Main ; Bern ; New-York ; Paris, 1989. – 411 S. – [Literaturhistorische Untersuchungen / hrsg. von Theo Buck, Band 14].
687. GLENN J. Paul Celan : Eine Bibliographie / J. Glenn. – Wiesbaden : Harrassowitz, 1989. – 332 s. – (Studien der Forschungsstelle Ostmitteleuropa an der Universitaet Dortmund; Bd. 5). – Нім. мовою.
688. GLENN J. Paul Celan : Die zweite Bibliographie / J. Glenn, J. D. Todd ; University of Cincinnati, Texas Christian University. – Cincinnati, 1998. – 185 s. – Нім. мовою.
***
689. MEINECKE D. Bibliographie der Werke Paul Celans // Über Paul Celan / hrsg. von D. Meinecke. – Frankfurt am Main, 1973. – S. 293–346.– [Edition suhrkamp 495].
690. REICHERT S. Bibliographie zu Paul Celan / S. Reichert // Text+Kritik. Zeitschrift für Literatur (Göttingen) / hrsg. von H. Ludwig-Arnold. – Nr. 53/54 : Paul Celan. – 1977. – Januar. – S. 88–104.
691. HEULINE C. Bibliographie zu Paul Celan / C. Heuline // Werke und Sekundärliteratur : Zeitschrift für Kulturaustausch (Stuttgart). – 22 Jg. 1982, 3. Vj. : Texte zum frühen Celan. Bukarester Celan-Kolloquium, 1981. – S. 245–285.
692. GLENN J. (Cincinnati). Paul Celan. Eine Auswahl der Sekundärliteratur 1984–1985 / J. Glenn // Celan-Jahrbuch 1 (1987) / hrsg. von H.-M. Speier. – Heidelberg, 1987. – S. 229–233.
693. WERNER U. Bibliographie zu Paul Celan / U. Werner // Paul Celan / hrsg. von W. Hamacher und W. Menninghaus. – Frankfurt am Main, 1988. – S. 345–359. – (Suhrkamp taschenbücher: materialien).
694. GLENN J. (Cincinnati). Paul Celan. Eine Auswahl der Sekundärliteratur 1986 / J. Glenn // Celan-Jahrbuch 2 (1988) / hrsg. von H.-M. Speier. – Heidelberg, 1988. – S. 209–213.

695. BOHRER C. (Paris). Paul Celan: eine Auswahlbibliographie der Primär- und Sekundärliteratur 1988–1989 / C. Bohrer // Celan-Jahrbuch 3 (1989) / hrsg. von H.-M. Speier. – Heidelberg, 1990. – S. 205–210.
696. BOHRER C. Paul Celan. Eine Auswahlbibliographie der Primär- und Sekundärliteratur 1989–1990 / C. Bohrer // Celan-Jahrbuch 4 (1991) / hrsg. von H.-M. Speier. – Heidelberg, 1992. – S. 185–190.
697. BOHRER C. Paul Celan. Eine Auswahlbibliographie der Primär- und Sekundärliteratur 1990–1992 / C. Bohrer // Celan-Jahrbuch 5 (1993) / hrsg. von H.-M. Speier. – Heidelberg, 1992. – S. 271–278.
698. BOHRER C. Paul Celan. Eine Auswahlbibliographie der Primär- und Sekundärliteratur 1993–1994 / C. Bohrer // Celan-Jahrbuch 6 (1995) / hrsg. von H.-M. Speier. – Heidelberg, 1995. – S. 207–244.
699. [CELAN, Paul. Bibliographie] // Schmidt H. Quellenlexikon zur deutschen Literaturgeschichte. Bibliography of Studies on German Literary History. Personal- und Einzelwerkbibliographien der Internationalen Sekundärliteratur von den Anfängen bis zur Gegenwart. Band 4 : Bro-Coc / H. Schmidt. – Duisburg, 1995. – S. 392–450.
700. [CELAN, Paul (Pessach). Bibliographie] // Lexikon deutsch-jüdischer Autoren. Band 5 : Carmo-Donat / Archiv Bibliographia Judaica. Red. Leitung. – München ; New Providence ; London ; Paris, 1997. – S. 90–112.
701. GLENN J. (Cincinnati). Paul Celan. Eine Auswahl der Primär- und Sekundärliteratur 1995–1996 / J. Glenn (Cincinnati), J. Todd (Fort Worth) // Celan-Jahrbuch 7 (1997/98) / hrsg. von H.-M. Speier. – Heidelberg, 1999. – S. 307–326.
702. GOBENS P. Bibliographie der Übersetzungen Paul Celans / P. Goßens // Celan-Jahrbuch 8 (2001/02) / hrsg. von H.-M. Speier. – Heidelberg, 2003. – S. 353–390.
703. GLENN J. (Cincinnati). Paul Celan. Eine Auswahl der Primär- und Sekundärliteratur 1997–2001 / J. Glenn (Cincinnati), J. Todd (Fort Worth) // Celan-Jahrbuch 8 (2001/02) / hrsg. von H.-M. Speier. – Heidelberg, 2003. – S. 391–438.

***

704. ОБРАНИЙ поезією : метод.-бібліогр. матер. до 85-ліття від дня народж. німецькомовного поета Пауля Целана / ЧОУНБ ім. М. Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 2005. – 16 с. – Бібліогр. : с. 11–14.
705. ПОЕТИЧНИЙ меридіан Пауля Целана : реком. покажч. літератури / упоряд. В. В. Біретто. – Чернівці, 2005. – 6 с.
706. ПОЕТИЧНИЙ меридіан Пауля Целана : метод.-бібліогр. матер. до 95-ї річниці від дня народж. німецькомовного поета / Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка, Комунальна бюдж. установа «Централіз. бібл. система м. Чернівці». – Чернівці : [б. в.], 2015. – 20 с. – Бібліогр.: с. 18–19.

***

707. 23 ЛИСТОПАДА – 80 років від дня народження австрійського поета і перекладача П. Целана (1920–1970) // Пам'ятаймо! (Знаменні та пам'ятні Буковини в 2000 році) : бібліогр. покажч. / уклад.: О. Д. Павлюк, О. І. Щербанюк ; Чернів. держ. обл. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці, 1999. – С. 71–72.
708. 35 років з дня смерті німецького поета і перекладача Пауля Целана (1920–1970) // Пам'ятаймо! (Знаменні та пам'ятні Буковини в 2005 році) : бібліогр. покажч. / авт.-уклад.: О. О. Гаврилюк, Ю. В. Боганюк ; ред. М. М. Довгань ; Упр. з питань інформ. політики та преси Чернів. облдержадмін., Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці, 2005. – С. 157–160.
709. 23 ЛИСТОПАДА – 90 років від дня народження, 20 квітня – 40 років з дня смерті німецького поета і перекладача Пауля Целана (1920–1970) // Пам'ятаймо! (Знаменні та пам'ятні Буковини в 2010 році) : бібліогр. покажч. / авт.-уклад.: О. О. Гаврилюк, Ю. В. Боганюк ; ред. М. М. Довгань ; Упр. культури та туризму Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці, 2009. – С. 340–346.

- 710.23 ЛИСТОПАДА – 100 років від дня народження, 20 квітня – 50 років з дня смерті німецького поета і перекладача Пауля Целана (1920–1970) // Пам’ятаймо! (Знаменні та пам’ятні дати Буковини в 2020 році) : бібліогр. покажч. / авт.-уклад. Ю. Боганюк ; ред.: М. Довгань, І. Рудько ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ки ім. М. Івасюка. – Чернівці, 2019. – С. 181–184.

3.1. Метабібліографія

711. BECK E. Bibliographie zur Kultur und Landeskunde der Bukowina 1976–1990. Teil 2 : Biographische Texte / E. Beck. – Wiesbaden : Harrassowitz Verlag, 2003. – 632 S. – (Studien der Forschungsstelle Ostmitteleuropa an der Universität Dortmund / hrsg. von Johannes Hoffmann). – Celan P., № (1055–1057).

***

712. ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ університет (1875-2000) : бібліогр. покажч. / уклад.: Г. Погодіна, Н. Белявська, Г. Чебан, Н. Загородна ; вступ. ст. В. Ботушанського. – Чернівці : Рута, 2000. – 170 с. – Целан П., № 1199.
713. КІНО і Буковина : бібліогр. покажч. / підгот.: В. В. Біретто, Н. І. Гугельська ; Від. внутр. та інформ. політики Чернів. облдержадмін., Упр. культури облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : Букрек, 2005. – 76 с. – Целан П., № (287–292).
714. ПЕТРО Рихло : біобібліогр. покажч. / авт.-уклад.: О. Гаврилук, М. Довгань ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 2010. – 124 с. – До 60-річчя від дня народження. – Целан П., № (4–5), 15, 25, 47, (60–61), 67, (81–82), (97–99), (110), (122), (129), (133–134), (136–138), (140), (145–148), (150–153), (156–157), (166–167), (171), (173), (176), (178), (286), (291), (297), (310), (323), (332), (349), (352–353), (387), (394), 418, 420–422, 429, 436, 445, (446), (449–451), 453, 457, 459, 465–466, 468, 471–473, 475, 487, 489, 495, 497–500, 506–507, 538, 543–544, 553–554,

- (644–650), 651–652, (680), (693–695), (698), (700), (718–720), 787, (794), (803), (805), (811), (827), (863), (882), (887), (898), (905); Celan P., № (41), (90), (94), (100–101), (109), (164), (175), (183), (201), (207), (371–373), (393), 478, 523, (721–722), (727), (734), (737), (742), (748–749), (752–754), (772), (784), (791), (804), (808), (821), (839), (871), (873), (876), (897), (906), (909), (924), (926).
715. МИХАЙЛО Івасюк (1917–1995) : біобібліогр. покажч. / авт.-уклад.: О. Гаврилюк, А. Лупан, Т. Лямна, Г. Мисловська ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. мемор. музей В. Івасюка, Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : АНТ Лтд, 2012. – 128 с. – До 95-річчя від дня народж. – Целан П., № (790).
716. ЛІТОПИС краю : бібліогр. покажч. / авт.-уклад. О. Гаврилюк ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : АНТ Лтд, 2015. – 280 с. – Целан П., № (2017), (2045), (2050).
717. МИРОСЛАВ Лазарук : біобібліогр. покажч. / уклад.: О. Гаврилюк, Г. Григорець ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : Друк Арт, 2016. – 224 с. – Целан П., № (154).
718. МИХАЙЛО Івасюк (1917–1995) : біобібліогр. покажч. / авт.-уклад.: О. Гаврилюк, І. Рудько ; Упр. культури облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка, Чернів. обл. мемор. музей Володимира Івасюка. – 2-ге вид., доповн. та перероб. – Чернівці : Букрек, 2017. – 160 с. – До 100-річчя від дня народження. – (Серія «Науковці Буковини»). – Целан П., № (808).
719. ВІТАЛІЙ Колодій (1939–2016) : біобібліогр. покажч. / авт.-упоряд.: Л. Янчик, Г. Добровольська ; ред.: І. Рудько, М. Довгань ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : Букрек, 2019. – 140 с. : фото. – До 80-річчя від дня народження. – Целан П., № (11), (176), 176, 251–254, (319), (363), (374).

720. ВОЛОДИМИР Михайловський : біобібліогр. покажч. / уклад. М. Дудидра ; вебліогр. Г. Добровольська ; ред.: І. Рудько, М. Довгань ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : Букрек, 2019. – 220 с. – До 80-річчя від дня народження. – Целан П., № 1164.
721. БОГДАН Мельничук : біобібліогр. покажч. / авт.-упоряд.: Я. Мельничук, О. Гаврилюк ; ред.: І. Рудько, М. Довгань Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : Букрек, 2020. – 264 с. – (Серія «Науковці Буковини»). – Целан П., № (691).

***

722. РАДЯНСЬКА Буковина : красзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 1983–1984 роки / підгот. М. М. Молдован ; Чернів. держ. обл. наук. б-ка. – Чернівці : [б. в.], 1987. – 240 с. – Целан П., (2570).
723. БУКОВИНА : красзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 1990 р. – 1991 р. (1 січня – 24 серпня) / підгот.: Р. Г. Гінзбург, М. М. Довгань, О. Д. Павлюк, В. В. Біретто ; Чернів. держ. наук. б-ка. – Чернівці : [б. в.], 1993. – 354 с. – Целан П., (2454–2462).
724. БУКОВИНА : красзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 1991 (з 25 серпня) – 1992 рр. / підгот.: В. В. Біретто, Р. Г. Гінзбург, М. М. Довгань, О. Д. Павлюк ; Чернів. держ. обл. наук. б-ка. – Чернівці : [б. в.], 1995. – 194 с. – Целан П., (2580–2584).
725. БУКОВИНА : красзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 1996 рік / Чернів. держ. обл. наук. б-ка. – Чернівці : [б. в.], 1998. – 242 с. – Целан П., (2231–2232).
726. БУКОВИНА : красзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 1997 рік / підгот.: Р. Г. Гінзбург, О. Д. Павлюк ; ред. М. М. Довгань ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 1999. – 232 с. – Целан П., (1910–1914).
727. БУКОВИНА : красзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 1998–1999 рр. / підгот.:

- В. В. Біретто, М. М. Довгань ; ред.: Л. В. Гаврилаш ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : Золоті литаври, 2002. – 340 с. – Целан П., (4152), (4301–4308).
728. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2000 рік / підгот.: В. В. Біретто, Л. І. Щербанюк ; ред. І. В. Рудько ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 2004. – 372 с. – Целан П., № (3626–3627), (3738–3748), (4533).
729. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2001 рік / підгот. В. В. Біретто ; ред. І. В. Рудько. – Чернівці : [б. в.], 2004. – 494 с. – Целан П., № (4495–4501), (5985–5086).
730. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2002 рік / підгот. В. В. Біретто ; ред. І. В. Рудько ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 2005. – 448 с. – Целан П., № (4025), (4033–4042), (4655–4657).
731. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2003–2004 роки / підгот. В. В. Біретто ; ред. М. М. Довгань ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 2007. – 460 с. – Целан П., № 4812.
732. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2005–2007 роки / підгот. Л. Ю. Шарабуряк ; ред. М. М. Довгань ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 2008. – 656 с. – Целан П., № (6972–6985), (8388).
733. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2008 рік / підгот. Л. Ю. Шарабуряк ; ред. М. М. Довгань ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 2009. – 368 с. – Целан П., № 3631, (3632–3636).
734. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2009 рік / підгот. Л. Ю. Шарабуряк ; ред. М. М. Довгань ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 2010. – 346 с. – Целан П., № 3728, (3729–3730).

735. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2010 рік / підгот. Л. Ю. Шарабуряк ; ред.: М. М. Довгань ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : ПП Глібка О. О., 2012. – 432 с. – Целан П., № (3556), 3902, 3613, 3903, (3904–3914).
736. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2016 рік / упоряд.: Л. Ю. Шарабуряк, Ю. В. Боганюк ; ред.: М. М. Довгань, І. В. Рудько ; Чернів. обл. наук. універс. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : ФОП Глібка О. О., 2017. – 364 с. – Целан П., № 2893–2894, (2895–2896).
737. БУКОВИНА : краєзн. бібліогр. покажч. літератури про Чернівецьку область за 2017 рік / упоряд.: Л. Ю. Шарабуряк, Ю. В. Боганюк ; ред.: М. М. Довгань, І. В. Рудько ; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка. – Чернівці : АНТ Лтд, 2018. – 360 с. – Целан П., № (2856), 3021, (3171).

РОЗДІЛ 4. ВЕБЛОГРАФІЯ

4.1. Твори

738. ЦЕЛАН П. «Берегу тиша...» : [пер. В. Стус] ; Бур'ян на попелиську : [пер. М. Бажан] ; «В джерелах твоїх очей...» ; Від порогу до порогу ; Відвал ; «Волосисте сонце...» : [пер. В. Стус] ; «Ландшафт з істотами, захованими в урни...» ; «Осокорє, листя твоє біліє у п'їтьмі...» : [пер. М. Білорусець, М. Фїшбейн, П. Рихло] ; Пам'ятї Поля Елюара : [пер. Л. Череватенко] ; Пїсенька дами в тїні ; «Руїни блазня...» ; Стисла оповїдь ; Темне око у вереснї ; «Ти можеш мене спокїйно пригостити снїгом...» : [пер. В. Стус] ; «Ти стала менї чужою...» : [пер. В. Стус] ; Фуга смертї : [пер. В. Стус, Л. Череватенко, М. Бажан, П. Рихло] [Електронний ресурс] / П. Целан // Український центр. – Режим доступу: <https://cutt.ly/LgVIXOu> (дата звернення: 11.11.20). – Назва з екрана.
739. ЦЕЛАН П. Стихи [Электронный ресурс] / П. Целан ; пер. с нем. М. Гринберга // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – Режим доступа: <https://magazines.gorky.media/inostran/1996/12/paul-czelan.html> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – **Содержание:** *К твоему глазу привит ; Мандорла ; Меняющимся ключом ; Кенотаф ; Говори и ты ; Argumentum e silentio : [Рене Шару] ; Псалом.* – Рос. мовою.
740. ЦЕЛАН П. Фуга смерти ; Тише! [Электронный ресурс] / П. Целан // Куприянов В. Поэзия Пауля Целана в переводах / В. Куприянов. – Режим доступа: <http://www.letov.ru/Kuprijanow-Paul-Celan.html> (дата обращения: 07.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
741. PAUL Celan. Poems : [аудиозапис] [Электронный ресурс] // Lyrik-line listen to the poet. – Режим доступа: <https://www.lyrikline.org/en/poems/corona-67?showmodal=ru> (дата звернення: 05.10.20). – Назва з екрана. – **Зміст:** *Todesfuge ; Corona ; Wasser und Feuer ; Zähle die Mandeln ;*

Engführung ; Die Silbe Schmerz ; Psalm ; Stimmen ; Und mit dem Buch aus Tarussa ; Schliere.

742. PAUL Celan. Allerseelen : [відеозапис] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=PhO81S666Ok&feature=emb_logo (дата звернення: 06.10.20). – Назва з екрана.
743. PAULANTSCHELL : [читає Пауль Целан] : [відеоподкасти] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/channel/UC0100IthZ7fXUZ6muzznWEg> (дата звернення: 06.10.20). – Назва з екрана. – **Зміст:** *Tenebrae ; Stimmen ; Stehen ; Psalm ; Ich hörte sagen ; Mandorla.*
744. SELECTED Poems and Prose of Paul Celan : [Translated by John Felstiner]. – Режим доступу: <https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/books/first/c/celan-selected.html> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.

4.2. Життя і творчість

745. ПАУЛЬ Целан [Електронний ресурс] // Вікіпедія – вільна енциклопедія. – Режим доступу: <https://cutt.ly/Xfm7SVh> ; Wikipedia. – https://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Celan (дата звернення: 27.09.20). – Назва з екрана.
746. ЦЕЛАН Пауль [Электронный ресурс] // Электронная еврейская энциклопедия. – Режим доступу: <https://eleven.co.il/jews-in-world/literature-journalism/14604/> (дата звернення: 07.10.20). – Названня с екрана. – Рос. мовою.

***

747. ПАУЛЬ Целан : біографія [Електронний ресурс] // УкрЛіб : Бібліотека Української Літератури. – Режим доступу: <https://www.ukrlib.com.ua/bio-zl/printit.php?tid=4377> (дата звернення: 07.09.20). – Назва з екрана.
748. ПАУЛЬ Целан (1920–1970) [Електронний ресурс] // Папуша І. Зарубіжна література : посіб.-хрестом. 11 кл. /

- І. Папуша, Є. Васильєв, В. Назарець. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-9410.html> (дата звернення: 07.09.20). – Назва з екрана.
749. ПАУЛЬ Целан [Електронний ресурс] // Видавництво 21. – Режим доступу: <http://www.books-xxi.com.ua/brands/tselanpaul> (дата звернення: 07.09.20). – Назва з екрана.
750. ПАУЛЬ Целан [Електронний ресурс] // Український центр. – Режим доступу: <http://www.ukrcenter.com/%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0/43104/%D0%9F%D0%B0%D1%83%D0%BB%D1%8C-%D0%A6%D0%B5%D0%BB%D0%B0%D0%BD/%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F> (дата звернення: 07.09.20). – Назва з екрана.
751. ПАУЛЬ Целан – світовий геній з український корінням [Електронний ресурс] // Телеканал Чернівці. – 2015. – Режим доступу: <http://mtrk.com.ua/news/28844-2015-12-01-11-49-45.html> (дата звернення: 11.11.20). – Назва з екрана.
752. ЦЕЛАН Пауль [Електронний ресурс] // Бібліотека java. – Режим доступу: <https://javalibre.com.ua/java-book/author/bio/5140> (дата звернення: 07.09.20). – Назва з екрана.

***

753. БАСЮК І. Нову книгу поезій Пауля Целана та ще одне видання про поета презентують онлайн. Де подивитися трансляцію [Електронний ресурс] / І. Басюк // Шпальта. – 2020. – 9 листоп. – Режим доступу: <https://shpalta.media/2020/11/09/novu-knigu-poezij-paulya-celana-ta-shhe-odne-vidannya-pro-poeta-prezentuyut-onlajn-de-podivitisya-translyaciyu/> (дата звернення: 11.11.20). – Назва з екрана.
754. БЕСІДА Леоніда Фінберга та Петра Рихла про Пауля Целана : [про проект видання 20 томів віршів Целана (білінгва)] [Електронний ресурс] // Judaicacenter. – Режим доступу: <http://judaicacenter.kiev.ua/besida-leonida-finberga-ta-petra-rixla-pro-paulya-celana-na-ukrlife-tv/> (дата звернення:

- 12.10.20). – Назва з екрана.
755. БЕЛОРУСЕЦЬ М. Целан і Мандельштам – діалог : лекція 10 [Електронний ресурс] / М. Белорусець // Paul Celan Literaturzentrum. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=crWdJu7Ho20> (дата звернення: 30.10.20). – Назва з екрана.
756. БІЛОРУСЕЦЬ М. Марко Білорусець: «Пауль Целан не міг не вплинути на сучасну українську літературу» [Електронний ресурс] / вела розмову О. Найдюк ; фото М. Лазаренка // Хрещатик. – Режим доступу: <http://kreschatic.kiev.ua/ua/3374/art/1220469269.html> (дата звернення: 11.11.20). – Назва з екрана.
757. ВІЙШЛА аудіо книга з поезією Пауля Целана у перекладі Стуса та Жадана [Електронний ресурс] // Zaxid.net. – 2010. – 19 листоп. – Режим доступу: <https://zaxid.net/viyshla-audiokniga-z-poeziyeyu-paulya-tselana-u-perekladi-stusa-ta-zhadana-n116525> (дата звернення: 30.10.20). – Назва з екрана.
758. ВОВК В. Про вічнодалекого Целана, етнічну мозаїку та істерію за «великим українським романом» [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з А. Любкою / вів В. Вовк ; фото В. Салиги] // Weche. – Режим доступу: <https://weche.info/blog/liudi-8/post/pro-vichnodalekogo-tselana-etnichnu-mozayiku-ta-isteriiu-za-velikim-ukrayinskim-romanom-5690?fbclid=IwAR333NjI61urptXiA3up-18xp44rax0FLKaro5etarA9saFKR5WtZVqDqV0> (дата звернення: 30.10.20). – Назва з екрана.
759. ГАВРИЛЮК Х. «Целан – страшенно винахідливий у мові». Сергій Жадан напише есе про поета у Чернівцях [Електронний ресурс] / Х. Гаврилюк // Суспільне. Новини – Режим доступу: <https://suspilne.media/48365-celan-strasenno-vinahidlivij-u-movi-sergij-zadan-napise-ese-pro-poeta-u-chernivciah/> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
760. ДО 100-річчя Пауля Целана: есеї : [Deutsche Welle та Meridian Czernowitz презентують серію есеїв укр. та нім. авторів до 100-річчя письмен.] [Електронний ресурс] // DW : Новини й аналітика про Німеччину, Україну, Європу й світ.

- 2020. – Режим доступу: <https://www.dw.com/uk/%D0%B4%D0%BE-100-%D1%80%D1%96%D1%87%D1%87%D1%8F-%D0%BF%D0%B0%D1%83%D0%BB%D1%8F-%D1%86%D0%B5%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B0-%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%97/a-55694451> (дата звернення: 24.11.20). – Назва з екрана.
761. ДОЛУЧАЙТЕСЬ до «Місяця Пауля Целана» : [про ювілейні заходи] [Електронний ресурс] // Львівська Пошта. – 2020. – Режим доступу: <http://www.lvivpost.net/kultura/n/46937> (дата звернення: 11.11.20). – Назва з екрана.
762. КСЬОНДЗИК Н. Чернівці без Пауля Целана [Електронний ресурс] / Н. Ксьондзик // ЛітАкцент. – 2008. – 9 черв. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2008/06/09/natalija-ksondzyk-chernivci-bez-paulja-celana/> (дата звернення: 10.09.20). – Назва з екрана.
763. ОЛІЙНИК Г. Викладач із Чернівців перекладає українською всі вірші Пауля Целана [Електронний ресурс] / Г. Олійник // Мол. буковинець. – 2016. – Режим доступу: <https://cutt.ly/7gBW8UM> (дата звернення: 11.11.20). – Назва з екрана.
764. ПАУЛЬ Целан 100: європейський тур на честь великого поета [Електронний ресурс] // Culture Bridges. – Режим доступу: http://culturebridges.eu/success_stories/paul_celan (дата звернення: 10.09.20). – Назва з екрана.
765. ПЕТРАЩУК М. Пауль Целан «Злам подиху» [Електронний ресурс] / М. Петращук // Читай. – 2017. – Режим доступу: <https://chytay-ua.com/blog.php?id=486> (дата звернення: 11.11.20). – Назва з екрана.
766. ПЕТРО Рихло про Пауля Целана : лекція 8 [Електронний ресурс] // Paul Celan Literaturzentrum. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=7j3wEYILKsk> (дата звернення: 10.09.20). – Назва з екрана.
767. ПЕТРО Рихло про творчість Пауля Целана : [у програмі видавництва «Дух і Літера»] [Електронний ресурс] / вів інтерв'ю Л. Фінберг // JudaicaCenterKyiv. – 2014. – Режим доступу:

- https://www.youtube.com/watch?v=e2vWT_r1gvQ&feature=emb_logo (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
768. ПЕТРО Рихло читає листа Пауля Целана [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://soundcloud.com/otardovzhenko/spaludiid2oc> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
769. ПРЕЗЕНТАЦІЯ на тему: «Пауль Целан» [Електронний ресурс] // SvitPP. – Режим доступу <https://svitppt.com.ua/zarubizhna-literatura/paul-celan0.html> (дата звернення: 10.09.20). – Назва з екрана.
770. РИХЛО і Цибенко про німецьку мову Пауля Целана : [презент. кн. «Пора серця Інгеборг Бахман – Пауль Целан. Листування» у Львові; пер. Л. Цибенко та П. Рихло] [Електронний ресурс] // Варіанти Львів. – 2013. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=u1FJY9W6cqA> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
771. РИХЛО П. Історія і людська доля в німецькомовній ліриці Буковини / П. Рихло [Електронний ресурс] / П. Рихло // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Наукова періодика України : Питання літературознавства. – 2009. – Вип. 77. – С. 176–189. – Режим доступу: <https://cutt.ly/pgByUsr> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
772. РИХЛО П. В. Німецькомовна література Буковини та її сучасна українська рецепція / П. В. Рихло [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Наукова періодика України : Питання літературознавства. – 2003. – Вип. 10. – С. 30–41. – Режим доступу: <https://cutt.ly/AgVuuE6> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
773. РИХЛО П. В. Пауль Целан і французький символізм [Електронний ресурс] / П. В. Рихло // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Наукова періодика України : Питання літературознавства. – 2007. – Вип. 73. – С. 84–100. – Режим доступу: <https://cutt.ly/lgByXzv> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.

774. РИХЛО П. В. Поетика діалогу Пауля Целана як спроба подолання культурної кризи доби [Електронний ресурс] / П. В. Рихло // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Наукова періодика України : Питання літературознавства. – 2005. – Вип. 12. – С. 88–105. – Режим доступу: <https://cutt.ly/JgBrEB1> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
775. РИХЛО П. В. Шекспір у творчості Пауля Целана [Електронний ресурс] / П. В. Рихло // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Наукова періодика України : Питання літературознавства. – 2005. – Вип. 13. – С. 55–65. – Режим доступу: <https://cutt.ly/CgVyjuz> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
776. РИХЛО П. «Я співаю перед чужими»: Пауль Целан і музика [Електронний ресурс] / П. Рихло // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Наукова періодика України : Питання літературознавства. – 2012. – Вип. 86. – С. 229–239. – Режим доступу: <https://cutt.ly/cgBrZsc> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
777. СЕРГІЙ Жадан про Пауля Целана : лекція 10 [Електронний ресурс] // Paul Celan Literaturzentrum. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=tXKfcHFWNLU> (дата звернення: 30.10.20). – Назва з екрана.
778. У ЧЕРНІВЦЯХ показали театралізовану імпрезу до 100-річчя від дня народження Пауля Целана : [за любовним листуванням Пауля Целана та Інгеборг Бахман, Центр культури «Вернісаж», фоторепортаж] [Електронний ресурс] // Шпальта. – 2020. – 24 листоп. – Режим доступу: <https://shpalta.media/2020/11/24/u-chernivcyah-pokazali-teatralizovanu-impresu-do-100-richchya-vid-dnya-narodzheniya-paulya-celana/> (дата звернення: 24.11.20). – Назва з екрана.
779. У ЧЕРНІВЦЯХ презентували поетичну збірку Пауля Целана : [«Злам подиху» в Літ. целанів. центрі] : [фоторепортаж] [Електронний ресурс] // АСС: інформаційне агентство. – 2016. – 27 листоп. – Режим доступу: <https://acc.cv.ua/news/chernivtsi/u-chernivcyah->

- prezentuvali-poetichnu-zbirku-paulya-celana-fotoreportazh-14948 (дата звернення: 04.11.20). – Назва з екрана.
780. УЛЮРА Г. У пошуках ідеального співрозмовника: Петро Рихло – Пауль Целан : [інтерв'ю з П. Рихлом; вела Г. Улюра; фото Ю. Вебер] [Електронний ресурс] / Г. Улюра // ZBRUC. – Режим доступу: <https://zbruc.eu/node/71225> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
781. ФИЛИПЧУК Т. До 100-річчя з Дня народження Пауля Целана : [про Міжнар. інтердисциплінарний онлайн-колоквиум «Пауль Целан: 100»] [Електронний ресурс] / Т. Филипчук // Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Кафедра германського, загального і порівняльного мовознавства. – 2020. – 24 листоп. – Режим доступу: <http://deutsch.chnu.edu.ua/?p=2093> (дата звернення: 24.11.20). – Назва з екрана.
782. ШЕВЧУК І. У Чернівці на резиденцію «Пауль Целан 100» приїхав письменник Сергій Жадан : [фото І. Болести] [Електронний ресурс] / І. Шевчук // Шпальта. – 2020. – 13 лип. – Режим доступу: <https://shpalta.media/2020/07/13/u-chernivci-na-rezidenciyu-paul-celan-100-pri%96xav-pismennik-sergij-zhadan/> (дата звернення: 04.11.20). – Назва з екрана.
783. ЮЛДАШЕВА Л. П. Розділ 5. Пауль Целан «Фуга смерті» : [презентація] [Електронний ресурс] / Л. П. Юлдашева. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=0wxjuuv9rXI> ; Тисяча журавлів : онлайн-платформа. – Режим доступу: <https://www.1000z.com.ua/multimedijni-prezentatsiyi/rozdil-5-paul-tselan/> (дата звернення: 10.09.20). – Назва з екрана.
- ***
784. БОНФУА И. Пауль Целан. «Говори, но не отделяй нет от да» [Электронный ресурс] / Ив Бонфуа ; пер. с фр. М. Гринберга // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – Режим доступа: <https://magazines.gorky.media/inostran/1996/12/paul-czelan.html> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.

785. В МОСКВЕ издана новая книга австрийца Пауля Целана : [о кн. «Пауль Целан. Стихотворения. Проза. Письма»; сост.: Татьяна Баскакова, Марк Белорусец] [Электронный ресурс] // Радио свобода. – 2008. – 1 сент. – Режим доступа: <https://www.svoboda.org/a/463150.html> (дата обращения: 03.11.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
786. ГАДАМЕР Х.-Г. Последнее стихотворение Целана [Электронный ресурс] / Х.-Г. Гадамер ; пер. с нем. А. Ярина // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – Режим доступа: <https://magazines.gorky.media/inostran/1996/12/paul-czelan.html> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
787. ДУБИН Б. Пауль Целан : от составителя [Электронный ресурс] / Б. Дубин // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – Режим доступа: <https://magazines.gorky.media/inostran/1996/12/paul-czelan.html> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
788. ЛЕВИНАС Э. От бытия к иному [Электронный ресурс] / Э. Левинас ; пер. с фр. Б. Дубина // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – Режим доступа: <https://magazines.gorky.media/inostran/1996/12/paul-czelan.html> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
789. МИШО А. Пауль Целан на дороге жизни [Электронный ресурс] / А. Мишо ; пер. с фр. Б. Дубина // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – Режим доступа: <https://magazines.gorky.media/inostran/1996/12/paul-czelan.html> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
790. ПЁГГЕЛЕР О. Поэзия в наше время [Электронный ресурс] / О. Пёггелер ; пер. с нем. Н. Зоркой // Иностранная литература. – 1996. – № 12. – Режим доступа: <https://magazines.gorky.media/inostran/1996/12/paul-czelan.html> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.

791. РАДЗИЕВСКА В. Пауль Целан наложил на себя руки в Париже [Электронный ресурс] / В. Радзиевска // *Gazeta.ua*. – 2016. – 2 февр. – Режим доступа: <https://gazeta.ua/ru/articles/history-newspaper/paul-celan-nalozhil-na-sebya-ruki-v-parizhe/363626> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
792. СЕДАКОВА О. Пауль Целан. Заметки переводчика... [Электронный ресурс] / О. Седакова. – Режим доступа: <http://www.olgasedakova.com/Poetica/261> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
793. СТАРОБИНСКИЙ Ж. Целан читает свои стихи : [Электронный ресурс] / Ж. Старобинский ; пер. с фр. Б. Дубина // *Иностранная литература*. – 1996. – № 12. – Режим доступа: <https://magazines.gorky.media/inostran/1996/12/paul-czelan.html> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
794. ФАНАЙЛОВА Е. «Слова того, кто говорит тенями» : о парках Черновцов, куда был запрещен вход евреям и собакам. Об украинском городе, где вырос великий поэт Европы [Электронный ресурс] / Е. Фанайлова // *Радио свобода*. – 2016. – 6 февр. – Режим доступа: <https://www.svoboda.org/a/27522092.html> (дата обращения: 03.11.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
795. ЧОРАН М. Э. Встречи с Паулем Целаном [Электронный ресурс] / Э. М. Чоран ; пер. с нем. Н. Зоркой // *Иностранная литература*. – 1996. – № 12. – Режим доступа: <https://magazines.gorky.media/inostran/1996/12/paul-czelan.html> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.
796. ЩЕРБИНА О. Пауль Целан: не у ворот пришелец... [Электронный ресурс] / О. Щербина // *Русская культура*. – 2019. – Режим доступа: <http://russculture.ru/2019/08/05/paul-celan-ne-u-vorot-prishelez/> (дата обращения: 08.09.20). – Название с экрана. – Рос. мовою.

797. BLEIKER R. 'Give it the Shade': Paul Celan and the Politics of Apolitical Poetry [Електронний ресурс] / R. Bleiker // Sage journals. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/4779819_Give_it_the_Shade_Paul_Celan_and_the_Politics_of_Apolitical_Poetry (дата звернення: 29.10.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.
798. FELSTINER J. Paul Celan in Translation: «Du sei wie du» [Електронний ресурс] / J. Felstiner. – Режим доступу: <https://newprairiepress.org/cgi/viewcontent.cgi?article=1133&context=sttc> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана. – Нім. мовою.
799. FORSTER L. Todesfuge: Paul Celan, Immanuel weissglas and the psalmist [Електронний ресурс] / L. Forster // Wiley Online Library. – Режим доступу: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1468-0483.1985.tb00627.x> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.
800. JAMES M. The problem of language and national identity for holocaust poet, Paul Celan : author links open overlay panel [Електронний ресурс] / M. James // ScienceDirect. – Режим доступу: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0191659905801202> (дата звернення: 27.09.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.
801. LANGUAGE as Landscape, Anselm Kiefer and the Poetry of Paul Celan [Електронний ресурс] // Sotheby's. – Режим доступу: <https://www.sothebys.com/en/articles/language-as-landscape-anselm-kiefer-and-the-poetry-of-paul-celan> (дата звернення: 29.10.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.
802. LÉVINAS E. Being and the Other: on Paul Celan [Електронний ресурс] / E. Lévinas, S. Melville // JSTOR. – Режим доступу: <https://www.jstor.org/stable/25303699?seq=1> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.
803. LOPERA Molano Á. M. Path drawing dialogue. Translation between Paul Celan and Doris Salcedo [Електронний ресурс] / Á. M. Lopera Molano. – Режим доступу: http://www.scielo.org.co/scielo.php?script=sci_abstract&pid=S

- 1794-38412015000200003 (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.
804. PAUL Celan Fellowships for Translators [Електронний ресурс] // Institut für die Wissenschaften vom Menschen. – Режим доступу: <https://www.iwm.at/fellowships/celan/> (дата звернення: 27.09.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.
805. PAUL Celan (1920–1970) [Електронний ресурс] // Poets.org. – Режим доступу: <https://poets.org/poet/paul-celan> (дата звернення: 20.09.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.
806. PAUL Celan (1920–1970) [Електронний ресурс] // Poetry Foundation. – Режим доступу: <https://www.poetryfoundation.org/poets/paul-celan> (дата звернення: 20.09.20). – Назва з екрана. – Англ. мовою.
807. TODESTAG von Paul Celan Zum Märtyrer stilisiert : [A. Gerk im Gespräch mit H. Böttiger] // Deutschlandfunk Kultur. – Zugriffsmodus: https://www.deutschlandfunkkultur.de/50-todestag-von-paul-celan-zum-maertyrer-stilisiert.1270.de.html?dram:article_id=475031 (дата звернення: 29.10.20). – Назва з екрана. – Нім. мовою.
- ***
808. PAUL Celan Literaturzentrum = Літературний целанівський центр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.celanzentrum.com/> (дата звернення: 27.09.20) ; <https://www.facebook.com/PaulCelanLiteraturzentrum/> (дата звернення: 27.09.20). – Назва з екрана.
809. ПЕРШИМ лауреатом обласної літературної премії імені Пауля Целана став Петро Рихло [Електронний ресурс] // БукІнфо. – 2013. – 19 трав. – Режим доступу: <http://www.bukinfo.com.ua/show/news?lid=34068> ; Час. – 2013. – 20 трав. – Режим доступу: <https://chas.cv.ua/culture/10661-pershim-laureatom-oblasnoyi-literaturnoyi-premyi-men-paulya-celana-stav-petro-rihlo.html> (дата звернення: 12.10.20). – Назва з екрана.
810. СТИПЕНДІЇ ім. Поля Целана для перекладачів [Електронний ресурс] // Міжнародні Освітні Програми та навчання за кордоном. – Режим доступу:

- <https://unistudy.org.ua/paul-celan-fellowship-program/> (дата звернення: 10.09.20). – Назва з екрана.
811. У КИСВІ презентували арт-проект, присвячений поету Паулю Целану [Електронний ресурс] : [Благодійний фонд «Добре серце Київ»] // Чернівецький музей історії та культури євреїв. – Режим доступу: <http://muzejew-news.org.ua/?p=1639&lang=uk> (дата звернення: 04.11.20). – Назва з екрана.
812. У ЧЕРНІВЦЯХ відкрили меморіальну дошку Паулю Целану [Електронний ресурс] // Буковина 24. – 2020. – 3 жовт. – Режим доступу: <https://www.buk24.com.ua/u-chernivcyyah-vidkryly-memorialnu-doshku-paulyu-czelanu/> (дата звернення: 04.11.20). – Назва з екрана.
813. У ЧЕРНІВЦЯХ з'явиться мурал з цитатою вірша Пауля Целана : [фото з допису О. Пушкової] [Електронний ресурс] // АСС. – 2020. – Режим доступу: <https://acc.cv.ua/news/chernivtsi/u-chernivcyyah-zyavitsya-mural-z-citatoyu-virsha-paulya-celana-63921> (дата звернення: 11.11.20). – Назва з екрана.
814. У ЧЕРНІВЦЯХ покажуть фільм про румунський період життя Пауля Целана [Електронний ресурс] // Шпальта. – 2020. – 3 черв. – Режим доступу: <https://shpalta.media/2019/06/03/u-chernivcyyah-pokazhut-film-pro-rumunskij-period-zhittya-paulya-celana/> (дата звернення: 05.10.20). – Назва з екрана.
815. «ЧЕРНІВЧАНИН і всесвітньо знаний європеець» : (до 100-річчя від дня народження та 50-річчя з дня смерті німецького поета і перекладача Пауля Целана (1920–1970)) [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] // Чернівецька обласна наукова бібліотека ім. М. Івасюка. – Режим доступу: <https://www.calameo.com/books/00505457840f4eeab089d> (дата звернення: 10.10.20). – Назва з екрана.
816. ШУТЯК Л. Син Пауля Целана Ерік: «Батько виступав проти авторитаризму. Деякою мірою він був анархістом» [Електронний ресурс] / Л. Шутяк // BukNews. – 2014. – 2 верес. – Режим доступу: <https://cutt.ly/UfTL1O9> (дата звернення: 10.09.20). – Назва з екрана.

ПСЕВДОНІМИ

Пауль Целан

Пауль Аурел

А. Павел

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А

Аверинцев С. 68, 101
 Агапій А. 344–346
 Азадовский К. 87
 Айга Г. 32
 Айнгорн Е. (125)
 Аккерман С. (350), (355),
 (358)
 Андреева Л. 282
 Андрощук Г. 368
 Андрухович Ю. 187, (468),
 (478), 505, (506), (511),
 (520), (544), (617), (632),
 (655), (661), (665)
 Анохін В. 359
 Антонюк М. 416
 Анчель П. (155), (179–180),
 (200)
 Аполлінер Г. (338)
 Апт С. 188
 Артеменко Л. 122, 399
 Аурел П. (155)
 Ауслендер Р. 31, (408),
 422–425

Б

Бабкіна К. 570, (594), (596)
 Бабух В. 397
 Бабух Р. 166
 Багацька Л. 500
 Бадью Б. 48, 127
 Бажан М. 71–72, 75, 738
 Бакис С. (631)
 Балацький В. 375, 446

Баскакова Т. 38, 85, 123–
 124, 785
 Басюк І. 753
 Бахман І. (Бахман І.) 87,
 123–124, (127), (163), (365),
 (770), (778)
 Беженар Т. 314
 Белль Г. 330
 Белобратов А. 123–124
 Березина С. 160
 Белова І. 488
 Белорусец М. (Білорусець,
 Белорусец) 32, 36, 38, 68, 72,
 82, 189, (222), 279–280, 563,
 738, 755–756, 785
 Білеш П. 426
 Біретто В. 705, 713, 723–
 724, 727–731
 Блок А. (288)
 Богайчук М. 65, 97, 154,
 169–170
 Боганюк Ю. 708–710, 736–
 737
 Богатырев К. 87
 Богдан Л. 369
 Богуславська В. 145, 427–
 429
 Боднар Ю. 505
 Боднарюк Ю. 513, 524
 Бойченко О. (464), (473),
 (475), 501, (665)
 Болдырев-Северский Н. 47
 Болеста І. 782

Боллак Ж. 281
 Болычев И. 68, 82, 101
 Бондар А. 589
 Бондаренко С. 237
 Бондарєва Х. 502
 Бонфуа Ив. 190, 784
 Ботушанський В. 712
 Брикер Б. 582, 589
 Бубер М. (283)
 Будна Н. 417, 513, 525
 Бунчук Б. (684–685)
 Бучко М. (675–676)

В

Ваверчак Н. 248
 Вавринюк А. 464, 606
 Вайл К. 414
 Валуєва М. (490)
 Васильєв Є. 249, 748
 Васильківський В. 360
 Васильчук С. 315
 Ватаман Д. 475, 607–608,
 620–623, 628–630
 Вебер В. 161
 Вебер Ю. 780
 Венгринюк Х. (571)
 Верещинська Т. 459
 Витковский Е. 86–87
 Вишевский А. 582, 589
 Вишневська А. 640
 Вишневська І. 361
 Вишневська М. 412, 415,
 561, 583
 Відеман Б. 127
 Вікирчак І. (526), 548, 562
 Вінклер М. 430
 Вітюк У. 452

Владко А. 418, 584, 685
 Вовк В. 758
 Вознюк В. 431
 Волков А. (299)
 Волощук Г. 479
 Волощук Є. 74, 316
 Вольский А. 293
 Воронцов С. 137, 193–195,
 233, 372, 419, 505–506, 526–
 528, 563

Г

Гаврилаш Л. В. 727
 Гаврилів О. 155, 309
 Гаврилів Т. 56, 162, 238,
 292, 309
 Гаврилюк О. 398, 708–709,
 714–718, 721
 Гаврилюк Х. 759
 Гадамер Х.-Г. 239, 786
 Гайнц М. А. 240
 Гаргаля А. 564
 Гаряїв В. (668)
 Гейніш В. 677
 Гельгаус Г. 143
 Гельдерлін Ф. (305)
 Герасим'юк О. 465
 Гинзбург Л. 87
 Гіков Л. 244
 Гінзбург Р. 723–724, 726
 Гінка Б. І. 70
 Голухова А. 317
 Гончаренко Л. 530
 Горбенко І. В. 318
 Горицвіт М. 31
 Горін Є. (559)
 Госик Н. 113, 348

Гочу С. (683)
 Грабська А. 565
 Григоращук І. 507
 Григорець Г. 717
 Гринберг М. 66, 82, 190,
 739, 784
 Грицак Я. (483)
 Грицман А. 196
 Гугельська Н. 713
 Гугнин А. 34, 282
 Гузь О. О. 319
 Гупперт Г. 87
 Гуревич І. 34
 Гусар Ю. 197–200, 400
 Гуцуляк М. 201, 571
 Гьоллер Г. 127

Д

Дев Ж. 241
 Демченко В. 432
 Дерда І. (629)
 Дерев'яно О. 163
 Джексон Г. (459)
 Джонстон В. 283
 Джуран В. (679)
 Дідик Д. 320
 Дмитриєва-Айнгорн М. 125
 Добржанський О. 184
 Добровольська Г. 719–720
 Добуш Ю. 641
 Довбуш О. (681)
 Довгань М. 708–710, 714,
 719–721, 723–724, 726–737
 Домбровський М. 368
 Домітращук С. 242
 Драчковська О. 401–402
 Дроздовський. Г. 31, 433

Дуб Р. 65, 97, 154, 169–170
 Дубин Б. 130, 202, 208, 211,
 224, 243, 787–789, 793
 Дуган В. 31
 Дудидра М. 720
 Дуняк О. 478, 632
 Дупешко М. (477), (634)
 Душак Л. 410, 489, 509, 682

Е

Елюар П. (33), (39), (97),
 (301)
 Ерліх Є. (283)

Є

Євдокимова Н. 613
 Єсенін С. (285)

Ж

Жадан С. 41, 505, (571), 589,
 (604), 609, (621), (634),
 (656), (665), (757), (759),
 (777), (782)
 Жданко-Френкель Л. 35, 165
 Желева І. 466
 Жупанський О. 81

З

Забужко О. 531, (544)
 Загородна Н. 712
 Заполовська С. 244
 Заполовський В. 447
 Заславець Г. 352, 398
 Затолочна Р. 322
 Затулівітер І. 586
 Зелінський Т. 490
 Зимомря М. (257)

Зісельс Й. (631)
Зоркая Н. 252, 313, 790, 795

И

Иванович Х. 284–286

І

Іванюк О. (634)
Івасюк М. (715), (718)
Івасютин Т. 203, (681)
Іздрик Ю. (461)
Ільченко О. (659), (667)
Ільчук О. 207
Ісак А. 370
Ісаченко Л. 362
Ісаченко С. 204, 349, 532, 567
Іщенко О. 341

К

Кавкало М. 642–643
Касенко О. 323
Камінська А. (581), (584), (595), (599)
Камю А. (330)
Капка І. 589
Карасьова М. 408
Карельский А. 282
Карнечі М. 287
Карпа І. (591)
Карпа Р. 145
Кафка Ф. (307–308)
Кейван І. 676
Керен Е. 31, 434
Кирилюк Л. 533
Кирилюк С. (682–683)
Кіта А. (289)

Клименко В. 534
Кобилюк М. 525, 535–538
Кожевников В. 152
Кожелянко В. (474), (481)
Козлов Р. 413, 589, 675
Козменко В. 531, 568, 609, 648
Колодій В. 91–93, 95, 164, 205–206, 390–391, 445, (719)
Комарі А. 491
Константинюк І. 365, 510, 569
Корб'я-Гойзі А. 245
Король О. 102
Коротко О. 207
Корпан М. 525
Косьяненко К. (656)
Котвіцька К. 587
Кравченко Л. 303
Крамєр Т. 87
Краско Н. 366
Кресс В. (485)
Ксьондзик Н. 762
Кукурудз В. 492, 493
Кунце Р. 436
Куприянов В. 86–87, 101, 740
Кур'ята Н. (482)
Куцак О. 570
Кьопп Ф. 371–372

Л

Лазаренко М. 756
Лазарук Мар. (680)
Лазарук Мир. (717)
Лакнер Р. 137
Лаку-Лабарт Ф. 246

Леванский В. 68, 82, 99, 101
 Левинас Э. 165, 208, (312),
 788
 Левицька І. 324
 Леман Ю. 288
 Лещук Ю. 147
 Ли Т. 350
 Ліберман Я. Л. 317
 Лінецька Р. 325
 Лісова М. 166
 Лобастова І. (486)
 Логвиненко Б. 466
 Лозовер Е. 320
 Лопата Є. (623), 644
 Лупан А. 715
 Любка А. (476), 657, (669),
 758
 Любківський О. 58, 171
 Лямна Т. 7, 715
 Льовеніх Г. 347

М

Мавлевич Н. 82, 247
 Максименко О. 512
 Максимюк О. 373
 Максимюк Я. 539
 Малкович І. (638)
 Мамченко Н. 326
 Мандельштам О. (279–280),
 (286), (291), (309), (755)
 Маргул-Шпербер А. (295)
 Марків Г. (367), 513, 624
 Масан О. 167, 209–210, 289
 Масян Н. 184
 Матвієнко С. 57
 Матвіїшин Г. 465
 Матоца Н. (412)

Махно В. 540
 Махновець С. 327
 Меербаум-Айзінгер З. (231),
 (248)
 Мелех З. 70
 Мельничук Б. 73, 172, 381,
 (721)
 Мельничук Я. 73, 172, 721
 Меннінгаус В. 168
 Мисловська Г. 715
 Михайлішин В. 454
 Михайловський В. 31, (720)
 Михальська Н. 153
 Мицко М. 484
 Мишо А. 211, 789
 Мінченко Т. А. 173
 Місевич В. (679)
 Міщенко Л. А. 94
 Молдован М. М. 722
 Монолатій І. (487)
 Морейно С. 82, 437
 Муратова В. 145
 Мурмилюк Г. 403

Н

Наддністрянець В. 31
 Назарець В. 249, 748
 Найдич Л. 125, 144, 165,
 279, 284–286, 288, 307
 Найдюк О. 756
 Наливайко Д. 81
 Нестеров А. 36
 Никирса М. 184
 Никифоров В. 142
 Николаев П. 152
 Ніколенко С. 389
 Нільсен 589

Новикова М. 250
 Нусс А. 251
 Нямцу А. С. 145, 256, 261

О

Облавацький П. 363
 Олійник Г. 763
 Осачук С. 447

П

Павел А. (155)
 Павличко Д. (629), (638)
 Павлова Н. 291
 Павлюк О. 707, 723–724,
 726
 Папієв М. 555, 670
 Папуша І. 748
 Парашук С. (681)
 Парина А. 68, 86, 99, 101
 Пасова Т. 649–650
 Пёггелер О. 252, 790
 Пелех В. 31
 Первак О. 329
 Петрашук М. 765
 Підлубна Л. 461
 Подерв'янський Л. (504)
 Погодіна Г. 712
 Пожарук Н. 213
 Половюк Л. 331
 Померанцев І. 494, 505, 523,
 (571)
 Померанцев С. 214, 454,
 (506), (526), (548)
 Понюк Н. 215
 Попеску П. 374
 Почапська О. 253
 Препеліца Д. М. 173

Прикарпатська Ж. 590
 Прохасько М. (480)
 Прохасько Т. 648, 660
 Пустельник Л. 375
 Пушкова О. 813
 Пшибиляк Ф. 175

Р

Радзієвська В. 216, 791
 Рамбах Ж.-К. 48
 Ратгауз Г. 82, 86–87, 101
 Ратна Л. 455, 573
 Реццорі Г. (462)
 Рихло П. 31, 33, 37, 40–46,
 48–49, 58, 62–64, 69, 73, 75–
 81, 83–90, 94, 98, 100, 103–
 105, 127, 129, 131, 136, 140,
 143, 145–146, 148–149, 171,
 176–179, 217–220, (222),
 (248), 254–266, (268), 292–
 310, 332–333, 351, 383–383,
 392, 423–424, 426, (427–
 429), 430, 433–436, 450, 454,
 (471), 491, (665), (673–674),
 (714), 738, 754, (766–768),
 (770–776), 780, (809)
 Рів'єра А. 352
 Рільке Р. М. (303)
 Росинська О. 221–222, 376–
 377, 404, 546
 Рудаківська С. 334
 Рудько І. 710, 718–721, 728–
 730, 736–737

С

Савка М. (571)
 Салига В. 758

Сандуляк Т. 335
 Саньоль М. 106, 311
 Свердлюк Я. 61, 132
 Севернюк Т. 31, 180, 364,
 438–440, 443
 Седакова О. 82, 792
 Семенко Т. 336–337
 Сігов К. 312
 Сімонек С. 63
 Сітін С. 223
 Скиба Ю. 353
 Скрипка О. (504), (520)
 Скуратівський В. 181
 Славінська І. 516
 Сливинський О. (571)
 Сокіл В. 661
 Соловей Е. 267
 Спориніна Т. 547
 Старобинский Ж. 224, 793
 Старовойт В. 350
 Стахівська Ю. 548
 Стеф'юк І. 549, (616), (680)
 Ступак Л. 338–339
 Ступка Б. (359–361)
 Стус В. 60, 738, (757)
 Сулима С. 411, 517
 Сурженко М. (463)

Т

Танащик О. 468–469, 574–
 575, 591–596, 651
 Таран Л. 441
 Тарасова А. 33, 386, 405,
 453, 462, 486, 613–614
 Татарин Г. 340
 Татаринов О. 68

Твардовський О. (330)
 Телешман С. 262, 495
 Теремецька О. 341
 Ткач В. 182
 Токарюк О. 518
 Толмачова В. 290
 Топоров В. 68, 82, 86–87,
 101
 Торбенко І. В. 342
 Тракль Г. (292–293)
 Туз Д. 33, 226
 Турченко О. М. 94
 Тутельман Б. (666)

У

Узлова І. 519
 Улюра Г. 780

Ф

Фалькнер Г. (413)
 Фанайлова Е. (О.) (618), 794
 Федірко А. 349, (357), (452),
 (650)
 Федорук М. (408)
 Фещук Н. 228, 406, 414, 481,
 520–521, 551–553, 577, 597–
 599, 615–616, 635–636, 645,
 653, 663
 Филипчук Т. 781
 Фінберг Л. 754, 767
 Фірташ Д. (506), (516)
 Фішбейн М. 31, 55, 72,
 102, 183, 227, 442, 738
 Флейдерман Л. (546)
 Фондан Б. (287)
 Франко І. (283)
 Француз К. (283)

Фрид Э. 87
Фрішер М. (127)

Х

Халфен І. 149
Харабарук О. 378
Хомед Г. 122
Хомич Л. 470, 637
Хруслінська І. (631)

Ц

Царенко Д. 627
Цветаева М. (284)
Целан Е. 46, 228, (583),
(603), 816
Целан (Целян) П. 31–49, 55–
106, 122–127, 129–132,
(142–149), (152–156), (160–
234), (237–269), (279–327),
(327–342), (347–383), (385–
386), (388–424), (426–458),
(704–710), (712–737), 738–
740, (745–796), (808–816)
Целан-Лестранж Ж. (127)
Цибенко Л. 127, (770)
Цидельковський С. 31, 33,
229, 443–444

Ч

Чадюк М. 646
Чайка О. 393
Чаргафф Е. (283)
Чебан Г. 712
Червінська О. 296
Череватенко Л. 71–72, 185,
230, 738
Черницький Б. 446

Черняк Л. 40, 355–356, 471,
496, 540, 554, 638, 646, 654
Чеховський І. 167, 186, 210,
378
Чоллек М. (566), (575)
Чоран Э. 313, 795
Чорна А. 458, 487, 555–556,
664
Чорней В. 39–40, 42, 127,
214, 231–232, 472–474, 557,
578–579, 600–603, 617–619
Чорней Ю. 357
Чорнописька Л. 394

Ш

Шарабуряк Л. 732–737
Шевченко Н. 156, 447
Шевчук І. 782
Шевчук О. 604
Шекспір У. (310), (775)
Шехтер-Керен Е. 445
Шиндлер І. (113)
Шіклер М. 233
Шкварчук С. 166
Шльосер Ф. 234
Шмідт Й. (546)
Шмуелі І. (113)
Шпарт Т. 269
Штоль А. 127
Шупеня О. 482, 659, 662,
665–666
Шутяк Л. 41–42, 501, (526),
559, 580, 639, 667–669, 816

Щ

Щавурський Б. 153
Щербанюк Л. 728

Щербина О. 707, 796

Ю

Юлдашева Л. 783

Я

Якубець Е. 605

Янушевська А. 396, 476,
581, 674, 680, 683

Янчик Л. 719

Яремчук О. 562

Ярина А. 239, 786

Яценко В. 389

NAMENREGISTER

A

Allemann B. 10, 25, 133, 236
 Astner M. 158
 Ausländer R. (159), (274),
 (278)

B

Bachmann I. 116
 Badiou B. 25, 29, 48, 110,
 116
 Beck E. 150–151, 678, 711
 Bleiker R. 797
 Blok A. 134
 Bohrer C. 686, 695–698
 Böll H. 119
 Bollack J. 115
 Böttiger H. 136, 807
 Bücher R. 25, 236

C

Celan E. (46), 110
 Celan P. 1–30, 33, 37–40, 42–
 46, 48–54, 59, 67–68, 96,
 104–105, 107, 121, 128, 133–
 135, (136–141), (150–151),
 (157–159), (235–236), (270–
 278), (328), (343–346), (384),
 (387), (422–425), (686–703),
 (711), 741–744, (797–807)
 Celan-Lestrangle G. 7, 30,
 109–110, 115–117, 119–120
 Chalfen I. 137
 Chindris A. 151
 Chomed G. 118
 Cidelkovski S. 33

Corbea A. 158, 270
 Corbea-Hoisie A. 271

D

Demus N.-K. 117
 Diaconu M. A. 235
 Dimitriu E. 150
 Dischner G. 120
 Dmitrieva-Einhorn M. 101
 Drosdowski G. 50

E

Einhorn E. 111
 Emmerich W. 138

F

Felstiner J. 139–140, 798
 Forster L. 799

G

Gans M. 159, 274, 278
 Gehle H. 236
 Gellhaus A. 236, 272
 Gerk A. 807
 Gherman M. 560
 Glenn J. 687–688, 692, 694,
 701, 703
 Göbner R. 273
 Gossens P. 135
 Goßens P. 702

H

Hamacher W. 693
 Havryliv T. 273

Heise H.-J. 387
 Helmle E. 110
 Heuline C. 691
 Hirsch R. 114
 Höller H. 116
 Huppert H. 345

J

Jacob O.-C. 54
 James M. 800
 Jene E. 1
 Jessenin S. 134
 Jost R. 159, 278

K

Kiefer A. 801
 Köchel J. 118
 König C. 115
 Kraft R. 20
 Kratochvil A. 273
 Kruschwitz H. 236

L

Lachmann P. 54
 Lenz H. 109, 344
 Lévinas E. 802
 Liubkyskij O. 50, 128, 157
 Lohr A. 236
 Lohr-Jasperheite A. 236
 Lopera Molano A.-M. 803
 Ludwig-Arnold H. 690

M

Mandelstam O. 134, (277)
 Meinecke D. 689
 Melville S. 802
 Menninghaus W. 693

N

Niculica A. 151, 678
 Niculica B. P. 151

P

Pietraß R. 17
 Pintilei E. 151

R

Rambach J.-C. 25, 48
 Reichert K. 12, 690
 Reichert S. 25, 133
 Rychlo P. 33, 37, 39–46, 48–
 54, 128, 157–159, 274–278,
 343

S

Sachs N. 107
 Salcedo D. (803)
 Sars P. 112
 Satco E. 150–151, 678
 Schallück I. 119
 Schallück P. 119
 Schmidt H. 699
 Schneider T. 236
 Schroers I. 119
 Schroers R. 119
 Schuhmann K. 18
 Schulz G.-M. 21
 Seng J. 27, 114, 117
 Shmueli I. 113
 Solomon P. 54
 Sparr T. 113
 Speier H.-M. 692, 695–698,
 701–703
 Sprooten L. 112
 Stiehler H. 270

Stoll A. 116
Szasz J. (346)
Szondi P. 115

T

Todd J. 701, 703

U

Ulbrecht S. 277
Ulbrechtova H. 277
Ungaretti G. 135

V

Vogel H. 159, 274, 278

W

Wagenbach K. 5
Werner U. 693
Wiedemann B. 25–26, 28–30,
107–109, 116, 118–121, 141
Wurm F. 108

Z

Zegrea I. (678)

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Вінниця (*Україна*) 94
 Дрогобич (*Україна*) 303
 Єрусалим (*Ізраїль*) 35, 125, 165, 279, 284–286, 288, 307
 Запоріжжя (*Україна*) 147
 Івано-Франківськ (*Україна*) 176
 Кам'янець-Подільський (*Україна*) 523
 Київ (*Україна*) 32, 74, 81, 85, 106, 129, 131, 146, 148, 162, 168, 175, 177, 181, 183, 185, 240–241, 245, 251, 267–268, 280–281, 287, 294–295, 302, 306, 311–312, 316, 347, 427–429, 442, 449, 451, 497
 Кіровоград (*Україна*) 257
 Львів (*Україна*) 60, 84, 132, 292, 309
 Миколаїв (*Україна*) 145
 Москва (*Росія*) 34–36, 38, 47, 68, 87, 99, 101, 123, 125, 142, 144, 152, 161, 165, 279, 282, 284–286, 288, 290–291, 307
 Санкт-Петербург (*Росія*) 293
 Тернопіль (*Україна*) 70, 153
 Франкфурт-на-Майні (*Німеччина*) 143
 Харків (*Україна*) 75
 Чернівці (*Україна*) 31, 33, 37, 39–46, 48–49, 65, 69, 73, 79, 93, 95, 97, 104–105, 127, 136, 145, 149, 154–156, 160, 163–164, 166–167, 169–173, 176, 178–180, 182, 184, 186, 242, 244, 254–257, 261, 264, 283, 296, 298–299, 301, 305, 308, 310, 328, 333, 344–346, 351, 364, 422–424, 430–431, 433–434, 438–440, 442–445, 447–448, 498, 582, 632, 634, 640, 704–710, 712–737

***

Aachen (*Німеччина*) 273
 Baltmannsweiler (*Німеччина*) 159, 274, 278, 423
 Berlin (*Німеччина*) 30, 111, 118, 121, 343
 Berlin-Ost (*Східна Німеччина*) 17–18
 Bern (*Швейцарія*) 686
 Cincinnati (*США*) 688, 692
 Czernowitz (*Україна*) 33, 37, 39–40, 42–46, 48–50, 128, 157
 Darmstadt (*Німеччина*) 8

- Dresden (*Німеччина*) 277
Duisburg (*Німеччина*) 699
Frankfurt am Main (*Німеччина*) 4–6, 9–16, 19–20, 22–29, 108–110, 112–117, 133–135, 137, 141, 236, 276, 686, 689, 693
Heidelberg (*Німеччина*) 692, 694–698, 701–703
Iași (*Румунія*) 158, 270–271
Klagenfurt (*Австрія*) 51–53
Konstanz (*Німеччина*) 270–271
Kornwestheim (*Німеччина*) 21
Leipzig (*Німеччина*) 27, 135
London (*Англія*) 139, 700
Marbach am Neckar (*Німеччина*) 272
München (*Німеччина*) 140, 700
New Haven (*США*) 139
New Providence (*Багамські Острови*) 700
New-York (*США*) 686
Paris (*Франція*) 7, 271, 686, 700
Praha (*Чехія*) 277
Reinbek bei Hamburg (*Німеччина*) 138
Stuttgart (*Німеччина*) 2–3, 691
Suceava (*Румунія*) 150–151
Wien (*Австрія*) 1, 136
Wiesbaden (*Німеччина*) 687, 711

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Газети

- Буковина (м. Чернівці, Україна)
 Буковинська правда (м. Чернівці, Україна)
 Буковинське віче (м. Чернівці, Україна)
 Ва–Банк (м. Чернівці, Україна)
 Версії (м. Чернівці, Україна)
 Вечірній Київ (м. Київ, Україна)
 Відродження (м. Чернівці, Україна)
 Вільна бесіда (м. Чернівці, Україна)
 Все для вчителя (м. Київ, Україна)
 Газета по-українськи (м. Київ, Україна)
 Голос України (м. Київ, Україна)
 День (рос., укр. мовами, м. Київ, Україна)
 Ділова Україна (м. Київ, Україна)
 Доба (м. Чернівці, Україна)
 Еврейские вести (рос. мовою, м. Київ, Україна)
 Зарубіжна література (м. Київ, Україна)
 Захід (м. Чернівці, Україна)
 Киевские ведомости (рос. мовою, м. Київ, Україна)
 Крайова освіта (м. Чернівці, Україна)
 Критика (м. Київ, Україна)
 Культура і життя (м. Київ, Україна)
 Література Плюс (м. Чернівці, Україна)
 Літературна Україна (м. Київ, Україна)
 Молодий буковинець (м. Чернівці, Україна)
 Молодь України (м. Київ, Україна)
 Новий день (смт Глибока Чернівецької обл., Україна)
 Освіта Буковини (м. Чернівці, Україна)
 Погляд (м. Чернівці, Україна)
 Позакласний час (м. Київ, Україна)
 Правдивий поступ (м. Чернівці, Україна)
 Радянська Буковина (м. Чернівці, Україна)
 Робітнича газета (м. Київ, Україна)
 Свобода слова (м. Чернівці, Україна)

Сіті-інфо (м. Чернівці, Україна)
 Україна молода (м. Київ, Україна)
 Українське слово (м. Київ, Україна)
 Університетський вісник (м. Чернівці, Україна)
 Урядовий кур'єр (м. Київ, Україна)
 Хесед Шушана (м. Чернівці, Україна)
 Час (м. Чернівці, Україна)
 Час 2000 (м. Чернівці, Україна)
 Чернівці (м. Чернівці, Україна)
 Яровит (м. Чернівці, Україна)

***

Die Stimme (м. Тель-Авів, Ізраїль)
 Gazeta polska Bukowiny = Газета польська Буковини
 (пол. мовою, м. Чернівці, Україна)
 Glasul Bucovinei (рум. мовою, м. Чернівці, Україна)
 Stuttgarter Zeitung (нім. мовою, м. Штутгарт, Німеччина)

Журнали

ArtLine (м. Київ, Україна)
 Березіль (м. Київ, Україна)
 Буковинський журнал (м. Чернівці, Україна)
 Вестник Европы (рос. мовою, м. Москва, Росія)
 Вікно в світ (м. Київ, Україна)
 Все для вчителя (м. Київ, Україна)
 Всесвіт (м. Київ, Україна)
 Всесвітня література в середніх навчальних закладах України
 (м. Київ, Україна)
 Всесвітня література в сучасній школі (м. Київ, Україна)
 Дзвін (м. Львів, Україна)
 Дружба народів (рос. мовою, м. Москва, Росія)
 Єгупець (м. Київ, Україна)
 Зарубіжна література в навчальних закладах (м. Київ, Україна)
 Зарубіжна література в середніх навчальних закладах (м. Київ,
 Україна)
 Зарубіжна література в школах України (м. Київ, Україна)
 Зарубіжна література в школі (м. Київ, Україна)

Иностранная литература (рос. мовою, м. Москва, Росія)
Ї (м. Львів, Україна)
Основа (м. Київ, Україна)
Перевал (м. Івано-Франківськ, Україна)
Потяг-76 (м. Чернівці, Україна)
Практика (м. Чернівці, Україна)
Радуга (м. Київ, Україна)
Слово і час (м. Київ, Україна)
Смолоскип (м. Львів, Україна)
Смолоскип України (м. Львів, Україна)
Стиль и дом (рос. мовою, м. Київ, Україна)
Сучасність (м. Київ, Україна)
Тиждень (м. Київ, Україна)
Українська культура (м. Київ, Україна)
ШО (м. Київ, Україна)

***

Krasnogruda (пол. мовою, м. Сейни, Польща)
Der literarische Zaunkönig (нім. мовою, Відень, Австрія)

ЗМІСТ

Від укладачів.....	3
Рихло П. Пауль Целан крізь призму бібліографії.....	5
Основні дати життя та творчості Пауля Целана.....	9
РОЗДІЛ 1. ТВОРИ ПАУЛЯ ЦЕЛАНА	14
1.1. Окремі видання	14
1.1.1. Німецькою мовою	14
1.1.2. Україномовні та російськомовні переклади.....	20
1.2. Збірники та періодичні видання.....	45
1.3. Листування. Промови	55
1.4. Переклади Пауля Целана	58
РОЗДІЛ 2. ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ПАУЛЯ ЦЕЛАНА	60
2.1. Загальні матеріали.....	60
2.1.1. Окремі видання.....	60
2.1.2. Довідкова література.....	62
2.1.3. Статті з книг та наукових збірників.....	63
2.1.4. Статті з періодичних видань	66
2.2. Творчий шлях.....	70
2.2.1. Пауль Целан і світова література.....	75
2.2.2. Вивчення творчості Пауля Целана в навчальних зкладах.....	80
2.3. Спогади.....	83
2.4. Пауль Целан і мистецтво	84
2.4.1. Пауль Целан і театр.....	85
2.4.2. Пауль Целан і кіномистецтво.....	86
2.5. Вшанування пам'яті поета	87
2.6. Поетичні присвяти Паулю Целану	92
2.7. Пам'ятники, пам'ятні місця, меморіальні дошки, присвячені Паулю Целану	95
2.8. Літературний целанівський центр	96
2.9. Міжнародний поетичний фестиваль «Meridian Czernowitz»	99

2.10. Обласна літературна премія імені Пауля Целана.....	116
РОЗДІЛ 3. БІБЛІОГРАФІЯ.....	119
3.1. Метабібліографія.....	122
РОЗДІЛ 4. ВЕБЛІОГРАФІЯ	127
4.1. Твори	127
4.2. Життя і творчість	128
Псевдоніми.....	140
Іменний покажчик	141
Namenregister	150
Географічний покажчик	153
Список використаних періодичних видань.....	155

**Видано за сприяння управління культури
Чернівецької обласної державної адміністрації**